

Pihlajalinna

**ELÄMÄSI
HOIDOSSA**

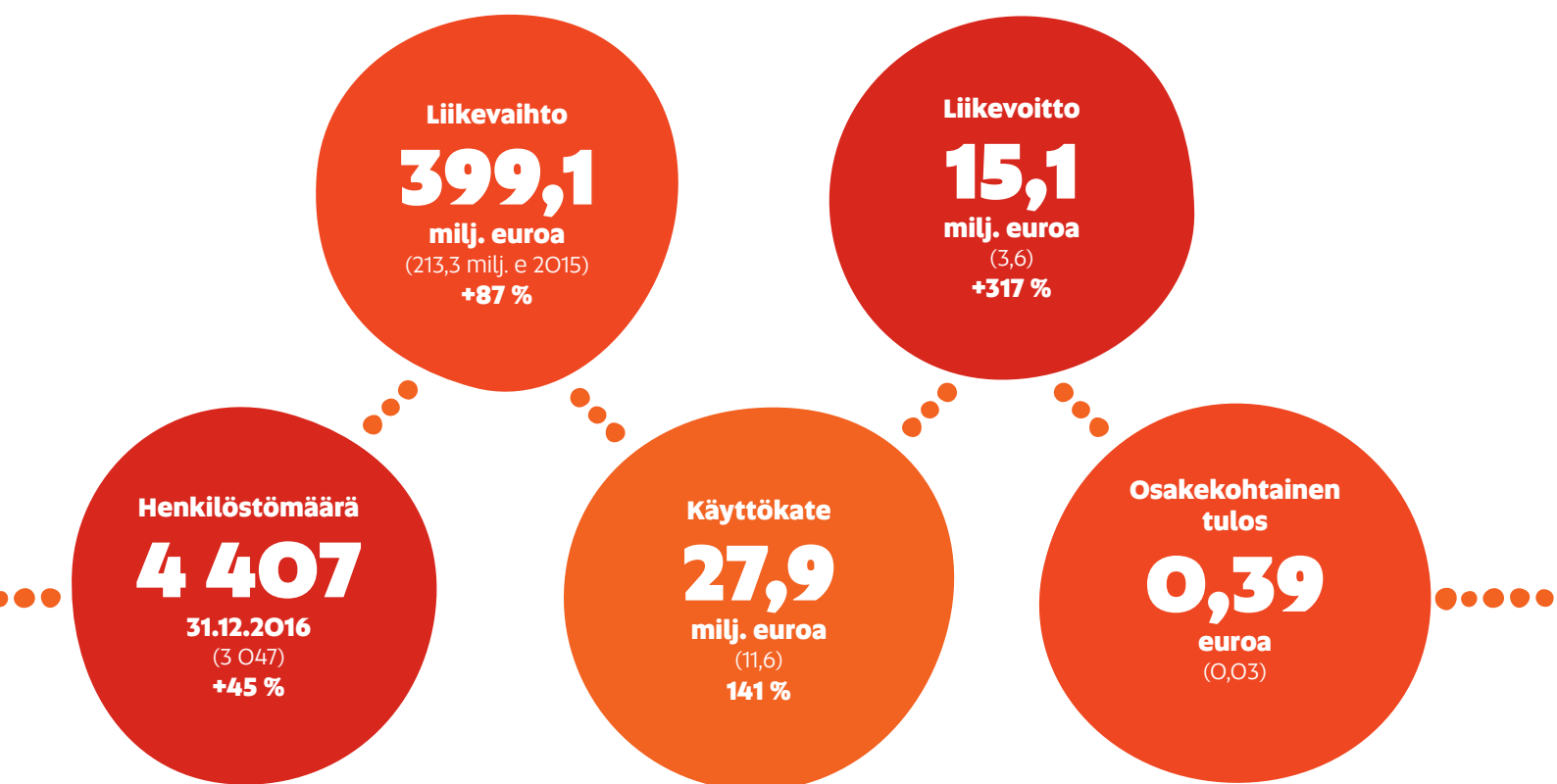
**Pihlajalinnan
vuosikertomus**

2016

Sisältö

Pihlajalinna lyhyesti	1	Henkilöstö.....	16
Toimitusjohtajalta	2	Vastuu ympäristöstä	18
Hallituksen puheenjohtajalta.....	3	Tietoturva	19
Toimintaympäristö	4	Hallinnointi	20
Liiketoiminta ja strategia	6	Hallitus.....	22
Segmentit.....	8	Johtoryhmä	23
Vastuullisuus.....	12	Tilinpäätös ja toimintakertomus.....	24
Verojalanjälki.....	14	Tietoa osakkeenomistajille	79

Pihlajalinnan vuosi 2016

Keskeisiä tapahtumia vuonna 2016

1.1.2016

Pihlajalinnan ja kuntien yhdessä tuottamat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut alkavat Kuusiokunnissa.

1.8.2016

Uusi, 10 + 5 vuoden sopimuskausi alkaa Mänttä-Vilppulan sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotannossa.

7.9.2016

Konsernin johtoryhmään ja sen rakenteeseen muutoksia (ks. sivu 23).

14.12.2016

Hattula valitsee Pihlajalinnan sosiaali- ja terveyspalvelujen kumppaniksi.

8.2.2016

Pihlajalinna ostaa Itä-Suomen Lääkärikeskuksen.

8.8.2016

Pihlajalinnan perustaja ja toimitusjohtaja Mikko Wirén siirtyy hallituksen puheenjohtajaksi, Aarne Aktan konsernin toimitusjohtajaksi.

10.11.2016

Tervola valitsee Pihlajalinnan sosiaali- ja terveyspalvelujen kumppaniksi.

Pihlajalinna lyhyesti

Pihlajalinna on yksi Suomen suurimmista sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajista. Yhtiön asiakkaita ovat yksityishenkilöt, yritykset, vakuutusyhtiöt ja julkisyhteisöt kuten kunnat ja kuntayhtymät.

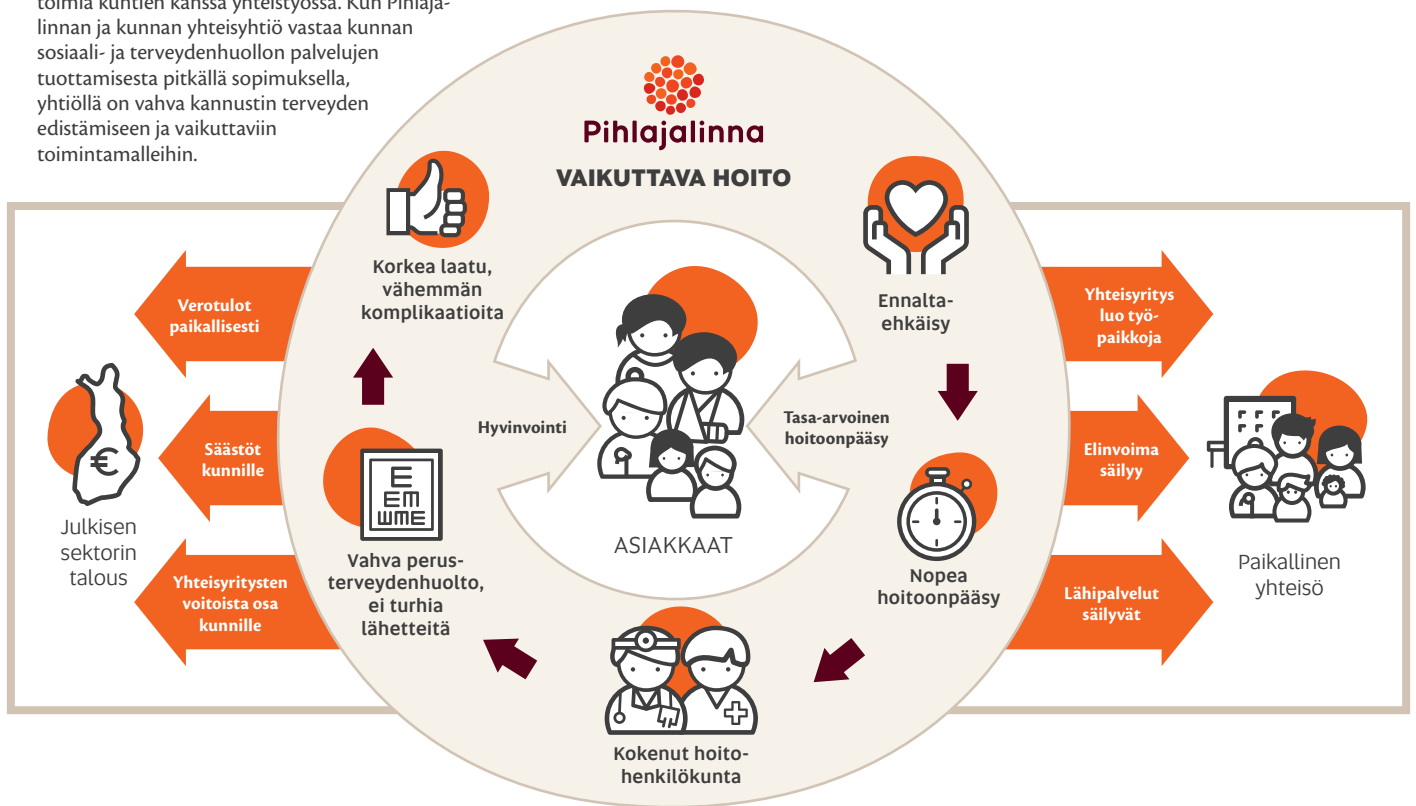
Pihlajalinna

- Markkinajohtaja Suomen sote-ulkoistuksissa
- Yhtiö maksaa kaikki veronsa Suomeen
- Pääkonttori Tampereella Kehräsaarella
- Laaja palveluvalikoima yksityisen ja julkisen sektorin asiakkaille

- Vahva maantieteellinen asema Pirkanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa ja pääkaupunkiseudulla
- Tavoite kasvaa Suomen suurimmaksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajaksi
- Listautui Helsingin pörssiin päälistalle kesäkuussa 2015

PIHLAJALINNAN MALLI

Pihlajalinnan toimintamalli ja sen yhteiskunnalliset vaikutukset kiteytyvät tapaamme toimia kuntien kanssa yhteistyössä. Kun Pihlajalinnan ja kunnan yhteisyhtiö vastaa kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta pitkällä sopimuksella, yhtiöllä on vahva kannustin terveyden edistämiseen ja vaikuttaviin toimintamalleihin.

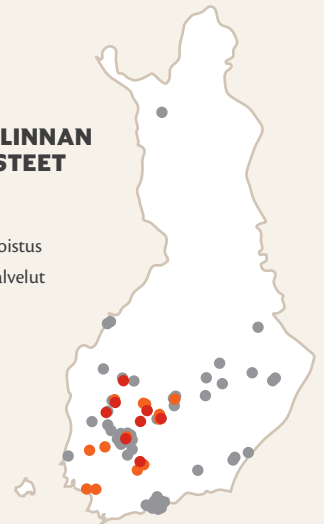

PIHLAJALINNAN SEGMENTIT JA PALVELUALUEET

PIHLAJALINNAN TOIMIPISTEET

- Dexra
- Kuntaulkoistus
- Asumispalvelut

Toimitusjohtajalta

Pihlajalinnan kasvu ja kehitys jatkuivat erittäin vahvana vuonna 2016 – siitä kiitos kaikille asiakkaillemme, kumppaneillemme ja työntekijöillemme.

Aiomme kasvaa ja laajentua myös lähivuosina, mutta keskitymme samalla olemassa olevan liiketoimintamme kannattavuuden parantamiseen. Tulevan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen palikat ovat vielä hajallaan. Siitä huolimatta Pihlajalinnat valmistautuu tulevaisuuteen laajentamalla valtakunnallisesti ja siirtymällä yhden brändin, Pihlajalinnan, alle.

Yksi Pihlajalinnan suurimmista vahvuuksista on ollut muuntautumiskyky ja siitä pidämme kiinni jatkossakin. Yhteiskunnal-

liset muutokset vaikuttavat vahvasti yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinaan, mutta oma reagointi- ja muuntautumiskykymme ratkaisee, miten onnistumme käyttämään avautuvat mahdollisuudet.

Aloitimme vuonna 2016 uusien digitaalisten palvelujen kehityksen, ja ensimmäiset uudet palvelut tulevat asiakkaiden käyttöön tänä keväänä. Tavoitteemme on olla digitaalisissa palveluissa alan paras kotimainen toimija jo tämän vuoden loppuun mennessä. Tavoite on vaativa, mutta tulemme onnistumaan.

Pihlajalinnat on monin tavoin erityinen yhtiö. Olemme kasvaneet huikkeen nopeasti satojen miljoonien liikevaihtoa tuottavaksi

yrietykseksi. Olemme suurin suomalaisomistuksessa oleva alan toimija ja maksamme kaikki veromme Suomeen. Olemme ensimmäisenä ja toistaiseksi ainoana yhtiönä perustaneet yhteisyrityksiä kuntien kanssa tuottaaksemme yhdessä kuntalaisten kaikki sote-palvelut.

Olen ylpeä päästessäni johtamaan Pihlajalinnat hetkellä, jolloin voimme yrityksenä muuttaa Suomea ja sen tulevaisuutta.

AARNE AKTAN

Toimitusjohtaja

Hallituksen puheenjohtajalta

Perustin Pihlajalinnan vuonna 2001 nuorena lääketieteen kandidaattina. Tuolloin tavoitteeni oli kehittää vaikuttavampia tapoja tuottaa terveyttä ja parantaa sosiaali- ja terveydenhuollon työn organisointia. Nyt, 15 vuotta myöhemmin, Pihlajalinna on yli 4 000 ihmisen työpaikka. Olemme yhdessä kehittäneet uudenlaisia toimintamalleja ja entistä vaikuttavampia tapoja hoitaa ihmisiä ja heidän hyvinvointiaan.

Uusien toimintamallien luominen on tulevan sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutoksen ytimessä. Yksi sote-uudistuksen tärkeimmistä tavoitteista on julkisen talouden kestävyysvajeen pienentäminen.

Tavoitteeseen pääseminen vaatii poliittisilta päättäjiltä kirkkaan suunnan ja viisaita päätöksiä. Asiantuntijoiden mukaan paras ratkaisu on malli, jossa palveluiden tuottaja ottaa vastuun asiakkaiden terveydenhuollon kokonaiskustannuksista.

Tätä Pihlajalinna on jo toteuttanut laajalla mittakaavalla kuntaulkoistuksissa, joissa Pihlajalinnan ja kuntien yhteisyritykset vastaavat kaikista kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuluista. Tuloksena on ollut mittavia säästöjä ja tyytyväisempiä asiakkaita. Päättäjien on pidettävä huoli siitä, että tulevassa sote-mallissa kaikilla toimijoilla on vahvat kannustimet panostaa laadun ja asiakaspalvelun

lisäksi myös kustannustehokkuuteen. Tämä onnistuu esimerkiksi vahvistamalla toimivia lähipalveluja ja ennaltaehkäisyä.

Pihlajalinnan alkuaikojen tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia. Nyt toteutan niitä eri roolissa siirryttyäni elokuussa 2016 toimitusjohtajan paikalta hallituksen puheenjohtajaksi. Uudessa tehtävässäni olen edelleen vahvasti mukana luomassa yhtiön kasvua ja pitämässä huolen siitä, että Pihlajalinna tulevaisuudessakin haastaa totuttuja malleja.

MIKKO WIRÉN

Hallituksen puheenjohtaja

Murros luo mahdollisuuksia

Tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus muuttaa voimakkaasti Suomessa toimivien alan palveluntuottajien liiketoimintaa. Potilaasta tulee valtaa käyttävä asiakas, kun ihmisten oikeus valita palveluntuottaja laajenee sekä terveydenhoidossa että sosiaalipalveluissa.

Valinnanvapauden myötä kiinteä hinnoittelu lisääntyy. Kun asiakkaan palvelemisesta saadaan kiinteä palkkio, kannattaa palveluntuottajan panostaa ennaltaehkäisyyn ja hoitaa asiakas kuntoon mahdollisimman nopeasti. Kiinteillä palkkioilla eli ns. kapitatiomallilla toimiessa palveluntuottajan kannattaa hoitaa terveyttä, ei sairauksia.

Vuonna 2016 Pihlajalinnan liikevaihdosta noin 60 prosenttia tuli kiinteähintaisista sopimuksista. Tämä on selvästi enemmän kuin

kilpailijoilla tai julkisilla toimijoilla. Suurimman osan tästä muodostavat kiinteähintaiset kuntaulkoistukset, joista Pihlajalinnalle on kertynyt paljon tietoa ja kokemusta. Näiden oppien ansiosta osaamme toimia kiinteiden hintojen mallilla.

Uusi työnjako kasvattaa yksityistä markkinaa

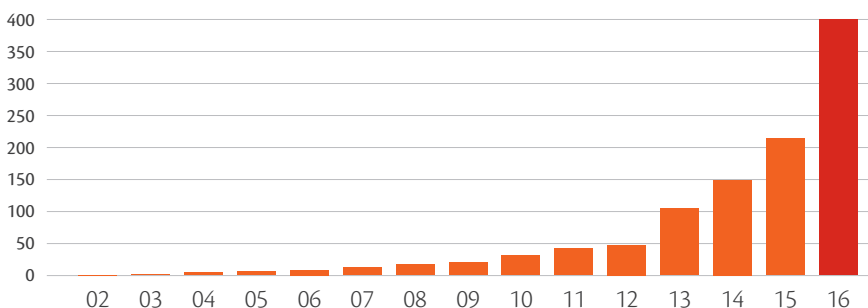
Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaismarkkinan kasvu on hidastunut. Vuonna

2015 koko sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden markkina oli 29,0 miljardia euroa (Tilastokeskus). Kasvua edellisestä vuodesta oli 2,3 prosenttia. Yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon yritysten kasvu perustuikin tulevaisuudessa ennen kaikkea julkisen ja yksityisen sektorin työnjaon uudistumiseen.

Yksityisesti tuotetun terveydenhuollon markkina on kasvanut jo viime vuosina vahvemmin kuin julkisesti tuotetun. Tähän ovat vaikuttaneet muun muassa vapaaehtoisten

PIHLAJALINNAN LIIKEVAIHDON KEHITYS

Milj. euroa

2001–2005

Pihlajalinna keskittyi lääkäripalveluihin, mutta laajentaa ulkoistuksiin ja perustaa ensimmäisen yksityisen lääkäriaseman.

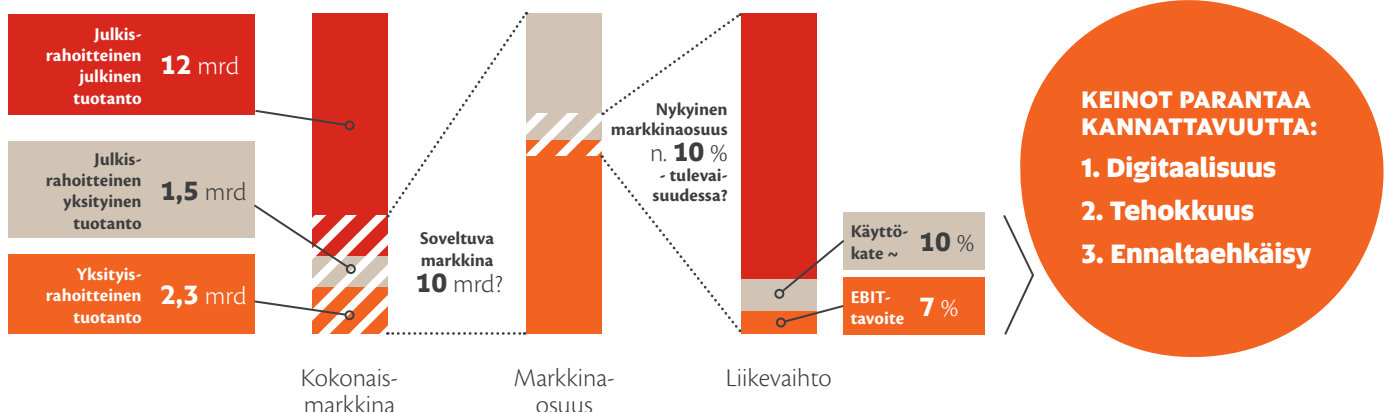
2006–2010

Yhtiö kasvattaa yksityisten lääkäriasemien verkostoaan ja laajentaa palvelujaan ulkoistuksiin, työterveyshuoltoon ja hoivaan.

2011–2016

Vahva kasvu kuntien kokonaisulkoistuksista, Pihlajalinnasta täyden palvelun sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaja.

RAKENNEUUDISTUKSEN MAHDOLLINEN VAIKUTUS

sairauskuluvakuutusten määrän ja työterveyshuollon markkinan kasvu.

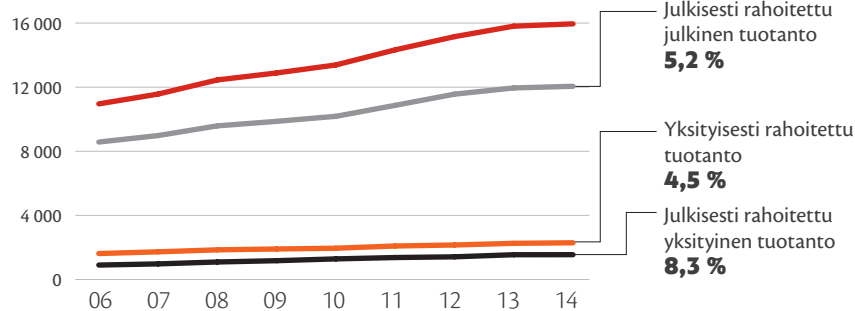
Yksityisen tuotannon osuus julkisesti rahoitetuista sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluista tulee kasvamaan, kun sote-uudistus laajentaa valinnanvapautta. Nykyään sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluista tuotetaan yksityisesti noin neljännes. Hallituksen tavoitteena on, että sote-uudistuksen täysimääräisen täytäntöönpanon jälkeen noin kaksi kolmasosaa markkinasta tulee olemaan valinnanvapauden piirissä.

Muuntautumiskyvystä kasvua

Pihlajalinna on 15 vuoden olemassaolonsa ajan muuntautunut pienestä lääkäriyövoimaa välittävästä yrityksestä täyden palvelun sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen tuottajaksi. Muuntautumiskykyä ansiosta yhtiö on kasvanut voimakkaasti erityisesti julkisesti rahoitetulla markkinalla eli esimerkiksi kuntaulkoistuksissa.

TERVEYDENHUOLLON PALVELUJEN MARKKINA SUOMESSA* MILJ. EUROA

KESKIMÄÄRÄINEN VUOTUINEN KASVUVAUHTI

— Yhteensä, milj. e
— Julkisesti rahoitettu julkinen tuotanto
— Yksityisesti rahoitettu tuotanto
— Julkisesti rahoitettu yksityinen tuotanto

*Sisältää ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoidon.
Lähde: THL: Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2014, Pihlajalinna

Julkisesti rahoitettu julkinen tuotanto
5,2 %

Yksityisesti rahoitettu tuotanto
4,5 %

Julkisesti rahoitettu yksityinen tuotanto
8,3 %

Liiketoiminnan kasvua vauhdittavat trendit ja megatrendit

Kansantalouden kasvun heikkous ja julkisen sektorin koko

Suomen taloustilanne on ollut vuosia heikko ja julkinen sektori on velkaantunut. Etenkin kunnat ovat joutuneet ahdinkoon, kun hoitokustannukset ovat kasvaneet ja verotulot ovat samanaikaisesti pienentyneet. Talousongelmat ovat johtaneet julkisen sektorin haluun ulkoistaa palveluita ja hakea entistä tehokkaampia tapoja tuottaa vaikuttavia palveluita.

Elintapasairaudet ja hyvinvoinnin jakaantuminen

Aiemmin sairastuttiin esimerkiksi virus- ja tartuntatauteihin. Nykyään suomalaisten yleisimmät sairaudet liittyvät elintapoihin. Yleisimpiä kuolemaan johtavia tekijöitä ovat työikäisillä kasvaimet, verenkiertoelinten sairaudet sekä alkoholinkäyttö. Terveiserot ovat Suomessa suhteellisen suuria ja riippuvat esimerkiksi koulutustasosta. Kustannusten hillitsemiseksi pitää painottaa ennaltaehkäisyä ja nopeaa hoitoon pääsyä.

Vapaaehtoisten vakuutusten määrän kasvu

Vapaaehtoisten sairauskuluvakuutusten määrä on ollut viime vuosina selvässä kasvussa. Vakuutusten määrän kasvuun vaikuttavia tekijöitä ovat olleet muun muassa huoli julkisten palveluiden saatavuudesta sekä halu varmistaa nopea hoitoonpääsy. Vuonna 2016 jo yli miljoonalla suomalaisella oli vapaaehtoinen sairauskuluvakuutus. Oletamme, että vapaaehtoisten vakuutusten kysyntä jatkaa kasvuaan ainakin vuoteen 2019 asti.

Väestön ikääntyminen

Suomen väestö ikääntyy nopeimmin Euroopassa. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Suomessa on vuonna 2020 jo lähes 1,3 miljoonaa yli 65-vuotiasta ja määrä nousee vuoteen 2030 mennessä 1,5 miljoonaan. Yli 65-vuotiaat käyttävät valtaosan sosiaali- ja terveyspalveluista, joten palveluiden kysynnän ja kustannusten odotetaan kasvavan.

Ihmisten kiinnostus omaan terveyteen ja hyvinvointiin

Suomalaiset tupakoivat keskimäärin aiempaa vähemmän, syövät terveellisemmin ja liikkuvat aiempaa enemmän vapaa-aikanaan. Hyvinvointitrendit ohjaavat myös kuluttotottumuksia, esimerkiksi ravintovalintoja ja terveys- ja liikuntapalveluiden käyttöä. Nopeinta elintapojen kehitys on ollut korkeasti koulutetuilla.

Yksilöllisyys, valinnanvapaus ja itseilmaisus

Terveyspalveluilta odotetaan entistä parempaa laatua ja vaikuttavuutta. Tarve yksilöllisiin ratkaisuihin on lisääntynyt, ja teknologia on vahvistanut trendiä. Valtaosa suomalaisista haluaa lisätä valinnanvapautta sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yhä useampi on pyrkinyt varmistamaan oman valinnanvapauden esimerkiksi sairauskuluvakuutuksella.

Korkealaatuisia palveluja tehokkaasti

Pihlajalinnan liiketoimintamallin kivijalat ovat laaja palveluvalikoima, tehokas hoitoketju ja konsernin segmenttien välinen yhteistyö.

Pihlajalinnan kasvun moottorina ovat toimineet ennen kaikkea kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen ulkoistukset. Menestyksen pohjana on ollut yhtiön perustajan Mikko Wirénin kehittämä yhteisyritysmalli, jossa yksityinen palveluntuottaja ja julkinen toimija toimivat kumppaneina (ks. sivu 14).

Pihlajalinnan strategia perustuu laajaan palveluvalikoimaan, jonka ansiosta yhtiö voi kasvaa sekä yksityisessä että julkisen sektorin sosiaali- ja terveydenhuollossa ja hajauttaa riskejä.

Laaja palveluvalikoima varmistaa Pihlajalinnan kyvyn ohjata asiakasvirtoja tehok-

kaasti konsernin sisällä. Esimerkiksi kuntaulkoistusten erikoissairaanhoidon asiakkaille voidaan tarjota julkisen toimijan rinnalle laadukas vaihtoehto konsernin omasta palvelutuotannosta. Tämä varmistaa asiakkaille nopean ja vaikuttavan hoidon.

Kasvu jatkui vuonna 2016

Vuonna 2016 Pihlajalinnassa kasvoi ja laajeni strategiansa mukaisesti. Suurin osa orgaanisesta kasvusta tuli kuntaulkoistusmarkkinasta. Kuusiokunnissa Pohjanmaalla alkoi vuoden alussa Suomen tähän mennessä suurimman kuntaulkoistuksen palvelutuotanto.

Pihlajalinnan ja Mänttä-Vilppulan uusi sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistussopimus tuli voimaan elokuussa, ja loppuvuonna sekä Tervola että Hattula valitsivat Pihlajalinnan sote-kumppanikseen. Jälkimmäisillä ei ollut vaikutusta liikevaihtoon vuonna 2016. Yksityispuolella suurimmat muutokset olivat vuoden 2015 lopussa ostetun Tampereen Lääkärikeskuksen eli Koskiklinikan ja helmikuussa 2016 ostetun Itä-Suomen Lääkärikeskuksen eli ITE:n integraatiot.

PIHLAJALINNAN TAVOITTEET:

KASVAA KANNATTAVASTI
Suomen johtavaksi
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIJA KSI

OLLA TOIMIALANSA VASTUULLINEN
edelläkävijä,
JOKA TARJOAA NOPEAN HOIDON ASIAKKAILLEEN

OLLA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTOALAN
halutuin
PALVELUNTUOTTAJA, TYÖNANTAJA JA YHTEISTYÖKUMPPANI

PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET:

LIIKEVOITTO (EBIT) YLI

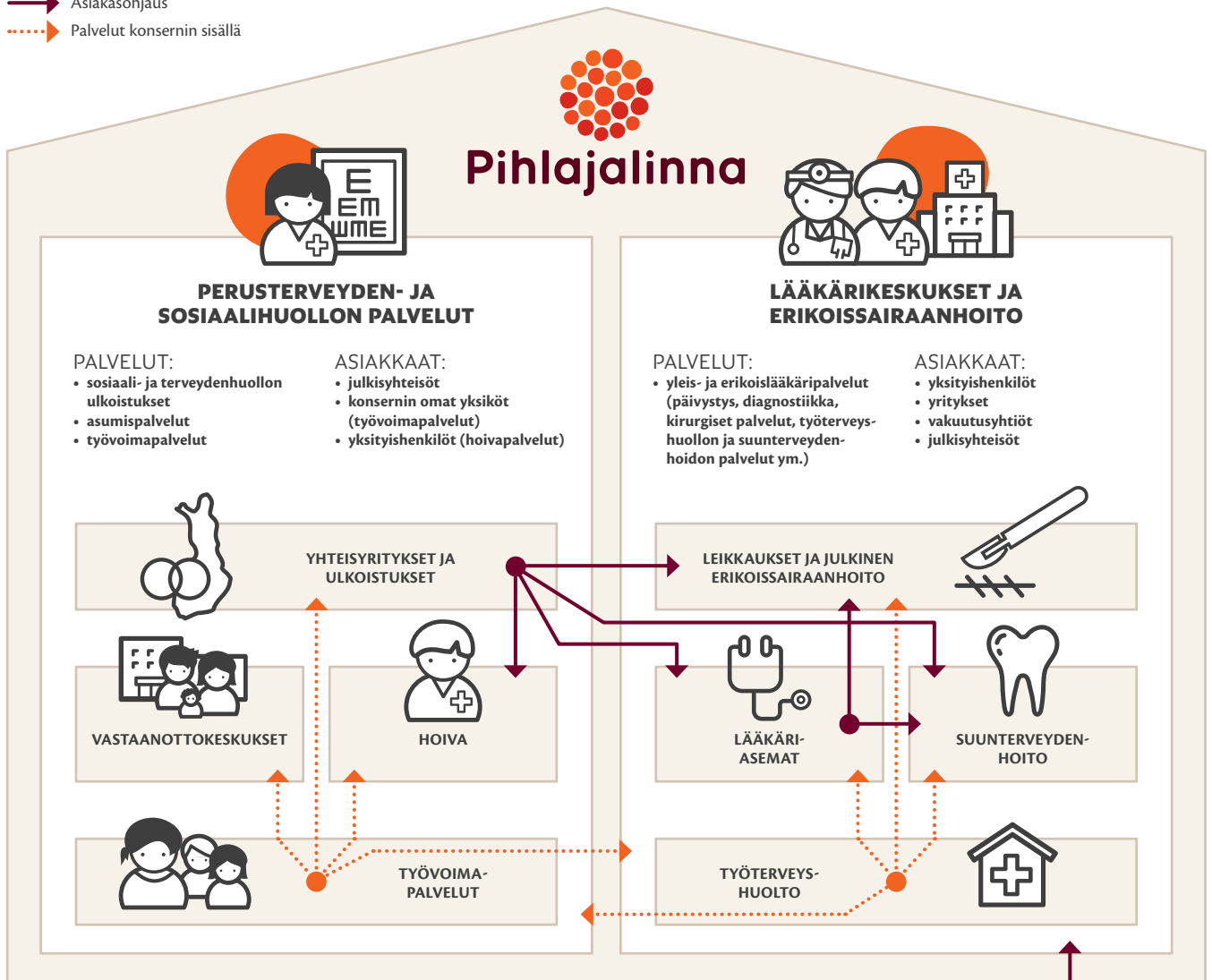
7 %
LIKEVAIHDOSTA

NETTOVELAN TASO ALLE

3x
KÄYTTÖKATE

Pihlajalinnan liiketoiminta ja siihen vaikuttavat tekijät

- Asiakasohjaus
- Palvelut konsernin sisällä

Yhteiskunnalliset rakennemuutokset, esim. sote-uudistus

Ihmisten kiinnostus omaan terveyteen ja hyvinvointiin

Väestön ikääntyminen

Vakuutusyhtiöt

Julkisen sektorin heikko talous

Yksilöllisyys, valinnanvapaus ja itseilmaisu

Elintapasairaudet ja hyvinvoinnin jakaantuminen

Vapaaehtoisten vakuutusten lisääntyminen

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito

Pihlajalinnan Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito -segmentti (L & E) toimii Dextra-brändin alla. Segmentti on jaettu neljään palvelualueeseen.

1

Lääkärikeskukset

Pihlajalinna-konsernin yksityiset lääkärikeskukset tarjoavat monipuolisia perusterveyden- ja erikoissairaanhoidon palveluja. Erikoislääkärien tyypillisiä aloja ovat muun muassa ortopedia, korva-, nenä- ja kurkkutaudit, gynekologia, ihotaudit ja yleislääketiede. Diagnostiikkapalveluihin kuuluvat magneettikuvaus, röntgen- ja ultraäänikuvantaminen sekä laboratoriopalvelut. Lääkärikeskuksissa toimii eri aloihin erikoistuneita klinikoita kuten Urheilu- ja tapaturmaklinikka sekä Dextra Lapsettomuuskliniikka.

2

Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoito

Pihlajalinna tuottaa kirurgisia palveluita Helsingissä, Tampereella, Joensuussa, Jämsässä ja Ähtärissä. Näistä Dextra Sairaala Munkkivuori, Dextra Laser Tiilka ja Dextra Plastiikkakirurginen Sairaala toimivat Helsingissä, Dextra Koskisairaala Tampereella, Dextra Lääkärikeskus ITE Joensuussa, Jokilaakson sairaala Jämsässä ja Ähtärin sairaala Ähtärissä. Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoito -palvelualue tuottaa laajasti yleiskirurgian ja eri erikoisalojen kirurgisia palveluita muun muassa ortopedian, plastiikkakirurgian, korva-, nenä- ja kurkkutautien, vatsaelinkirurgian, verisuonikirurgian sekä urologian erikoisaloilta.

3

Työterveyshuolto

Dextra Työterveys tarjoaa yrityksille ja yhteisöille kokonaisvaltaisia työterveys- ja työhyvinvointipalveluita. Palvelut tuottaa moniammatillinen tiimi, jossa on työterveyslääkäri, työterveyshoitaja, työfysioterapeutti, työ- ja organisaatiopsykologi sekä ravintoterapeutti. Tiiviillä yhteistyöllä ja yhdessä asiakasyrityksen kanssa laaditun toimintasuunnitelman avulla luodaan edellytykset henkilöstön terveyden ja työkyvyn tehokkaaseen tukemiseen. Työterveyspalveluilla on asiakkaana noin 7 000 yritystä, joissa työskentelee noin 90 000 henkeä. Pääosa asiakasyrityksistä on pk-yrityksiä.

4

Suunterveydenhoito

Dextra Hammasklinikat tarjoavat yleis- ja erikoishammaslääkäripalveluita kuten kirurgisia toimenpiteitä, oikomishoitoa ja esteettistä hammashoitoa sekä suuhygienian- ja hammaslaboratoriopalveluita. Asiakkaita ovat yksityishenkilöt, yritykset, julkisyhteisöt ja vakuutusyhtiöt.

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito pähkinänkuoressa

Palvelut:

- yleis- ja erikoislääkäripalveluja kuten päivystystä, diagnostiikkaa, kirurgisia palveluita sekä työterveyshuollon ja suunterveydenhoidon palveluita

Asiakkaat:

- yksityishenkilöt
- yritykset
- vakuutusyhtiöt
- julkisyhteisöt

Yrityskaupat 2016:

- Itä-Suomen Lääkärikeskus (ITE) Oy
- DokTori Oy
- Kompassi Hammaslääkärikeskus Oy
- Kompassi Lääkärikeskus Oy
- Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy
- Ala-Malmin Hammaslääkärit Oy
- Jämsän Lääkärikeskus Oy

LIIKEVAIHTO

215,6

milj. e

(119,5 milj. e vuonna 2015)

+80 %

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

53 %

(55 %)

LIIKEVOITTO

6,2

milj. e

(2,8)

LIIKEVOITTO-
PROSENTTI

2,9 %

(2,3 %)

KÄYTTÖKATE

16,4

milj. e

(9,2)

KÄYTTÖKATE-
PROSENTTI

7,6 %

(7,7 %)

OSUUS KONSERNIN
KÄYTTÖKATTEESTA

56 %

(70 %)

39

TYÖTERVEYS-
ASEMAA

7

SAIRAALAA

31

LÄÄKÄRI-
ASEMAA

10

HAMMAS-
KLINIKKAA

Perusterveyden- ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

1

Pihlajalinnan Perusterveyden- ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut -segmentti (P & S) toimii Pihlajalinna-brändin alla. Segmentti on jaettu kahteen palvelualueeseen eli Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuksiin ja Muihin liiketoimintoihin.

Vuoden 2016 aikana Pihlajalinna aloitti palvelutuotannon Kuusiokunnissa Pohjanmaalla. Mänttä-Vilppulassa alkoi uusi, kymmenen vuoden sopimuskausi 1.8.2016. Kaupunki myös päätti käyttää viiden vuoden jatko-option eli sopimus jatkuu 31.7.2031 asti. Myös Kuusiokuntien sosiaali- ja terveyskuntayhtymä hyväksyi Kuusiokuntien ja Pihlajalinnan sosiaali- ja terveyspalvelusopimukseen liittyvän viiden vuoden optiokauden eli sopimus jatkuu 31.12.2030 asti.

Tervola valitsi Pihlajalinnan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelujen kumppaniksi marraskuussa 2016. Tervolan palvelutuotannon alustava aloituspäivä on 1.7.2017.

Joulukuussa Hattula valitsi Pihlajalinnan kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen kumppaniksi. Palvelutuotannon on määrä alkua kahdessa osassa vuosina 2017 ja 2018. Hankintapäätöksestä on valitettu markkinaoikeuteen.

Marraskuussa Pihlajalinna osti MediApurekrytointiyhtiön. Kaupalla Pihlajalinna tavoittelee merkittävää vahvistusta yhtiön lääkärikrytointiin ja tukea yhtiön sote-ulkoistushankkeisiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset

Sosiaali- ja terveyspalveluiden ulkoistuksissa Pihlajalinna on pääsääntöisesti perustanut kunnan tai kuntayhtymän kanssa yhteisyrityksen (ks. sivu 14). Yhtiö tuotti 31.12.2016 kahdeksan kunnan sosiaali- ja terveyspalveluja viranhaltijatehtäviä lukuun ottamatta. Vuonna 2017 alkaa ainakin Soinin (1.1.2017) ja Tervolan (1.7.2017) palvelutuotanto.

Ulkoistuspalveluja tuottavien yhteisyritysten lisäksi Pihlajalinna tuottaa julkisia erikoissairaanhoidon palveluja yhteisyritysmallilla Jokilaakson sairaalassa Jämsässä. Sairaalan toiminnasta vastaavan Jokilaakson Terveys Oy:n osakkaat ovat Pihlajalinna (51 %), Jämsän kaupunki (39 %) ja Keski-Suomen sairaanhoitopiiri (10 %). Eduskunnan oikeusasiamies teki tammikuussa 2016 päätöksen, jonka mukaan sairaala kuuluu julkisen valinnanvapauden piiriin. Näin kuka tahansa voi yhdessä hoitavan lääkärin kanssa valita sairaalan hoitopaikakseen.

Pihlajalinnan yhteisyritysten kokonaisulkoistukset

Yhteisyritys	Kunnat	Asukas-luku	Sopimuksen arvo/ vuosi (2016)
Kuusiolinna Terveys Oy	Kuusiokunnat (Alavus, Ähtäri ja Kuortane, 1.1.2017 alkaen Soini)	21 800	n. 80 milj. e
Jämsän Terveys Oy	Jämsä	21 500	n. 51 milj. e
Mäntänvuoren Terveys Oy	Mänttä-Vilppula ja Juupajoki	12 600	n. 47 milj. e
Kolmostien Terveys Oy	Parkano ja Kihniö	8 800	n. 33 milj. e

2

Muut liiketoiminnot

Ulkoistetut terveysasemat

Pihlajalinna tuottaa kahden terveyskeskuksen palvelut Tampereella (Omapihlaja Kehräsaari ja Omapihlaja Hervanta) sekä terveyskeskus- ja vuodeosastopalvelut Hattulassa. Hattula laajentaa ulkoistettavia palveluitaan vuoden 2017 aikana, ja se valitsi kumppanikseen kilpailutuksen jälkeen Pihlajalinnan.

Asumispalvelut

Pihlajalinnalla on tehostetun palveluasumisen Ikipihlaja-koteja yhdeksällä paikkakunnalla.

Vastaanottokeskukset

Pihlajalinnalla oli viisi turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskusta 31.12.2016. Kokemällä, Jämsässä, Kihniössä, Hämeenlinnassa ja Sastamalassa sijaitsevista vastaanottokeskuksissa asui vuoden 2016 aikana 420 turvapaikanhakijaa, jotka edustivat 14 kansallisuutta.

Työvoimapalvelut

Pihlajalinna tuottaa sekä julkisyhteisöille että konsernin muille palvelualueille ostolääkäri-, vuokralääkäri- ja päivystyspalveluita. Työvoimapalveluilla on tärkeä merkitys sisäisenä tukitoimintona esimerkiksi kokonaisulkoistuksissa.

Perusterveyden- ja sosiaali- ja hoivapalvelut pähkinänkuoressa

Palvelut:

- sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset
- asumispalvelut ja työvoimapalvelut

Yrityskaupat 2016:

- MediApu Oy

Asiakkaat:

- etupäässä julkisyhteisöt, mutta myös konsernin omat yksiköt (työvoimapalvelut) ja yksityishenkilöt (asumispalvelut)

LIKEVAIHTO
189,8
milj. e
(96,8 milj. e 2015)
+96 %

OSUUS KONSERNIN
LIKEVAIHDOSTA
47 %
(45 %)

LIKEVOITTO
10,9
milj. e
(2,3)

LIKEVOITTO-
PROSENTTI
5,7 %
(2,4)

KÄYTTÖKATE
12,9
milj. e
(3,9)

KÄYTTÖKATE-
PROSENTTI
6,8 %
(4,1)

OSUUS KONSERNIN
KÄYTTÖKATTEESTA
44 %
(30 %)

Vastuullisuus

Pihlajalinnan liiketoiminta perustuu vastuullisuuteen: vastuuseen suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista, vastuuseen yhteiskunnan varojen käytöstä ja verojenmaksusta Suomeen, vastuuseen työntekijöistämme ja vastuuseen siitä, miten säilytämme ja käsittelemme tietoa asiakkaistamme. Isona yrityksenä olemme vastuussa paljosta muustakin, mutta edellä mainitut ovat meille tärkeimpiä.

Vastuullisuus ei ole meille rasti ruutuun-harjoitus vuosikertomuksessa. Vastuullisuus on suoraan johdettavissa strategiastamme ja olemassaolon tarkoituksestamme. Ilman vastuullisuutta Pihlajalinnalla ei ole liiketoimintaa.

Pihlajalinnalla-konserni on kasvanut huimaa vauhtia. Suuri osa kasvustamme on tullut kuntakalustoista, joissa olemme ottaneet hoitaaksemme kunnan tai kuntayhtymän kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tai osan niistä. Osa laajentumisesta on tapahtunut yritysostoilla. Kummassakin tapauk-

ssa Pihlajalinnallaan integroidaan suuri määrä erilaisia toimintatapoja ja tietojärjestelmiä. Siksi konsernin eri yksiköistä on vielä vaikea saada vertailukelpoista tietoa. Tiedon keräämisessä ja vastuullisuusraportoinnissa olemme vasta alussa, mutta haluamme jo nyt lisätä tekemämme työn läpinäkyvyyttä tässä yritysraportissa.

Otamme mielellämme vastaan palautetta työstämme. Mitkä asiat Pihlajalinnan toiminnassa ovat tärkeimpiä juuri sinulle esimerkiksi asiakkaana, työntekijänä, sijoittajana tai veronmaksajana? Voit lähettää palautetta joko verkkosivuillamme www.pihlajalinn.fi tai sähköpostiini.

Ystävällisin terveisin,

Siri Markula

Viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja
siri.markula@pihlajalinn.fi

Yhdessä sidosryhmien kanssa

Pihlajalinnalla on suuri joukko sidosryhmiä, joiden kanssa olemme tiiviisti yhteydessä jokapäiväisessä työssämme.

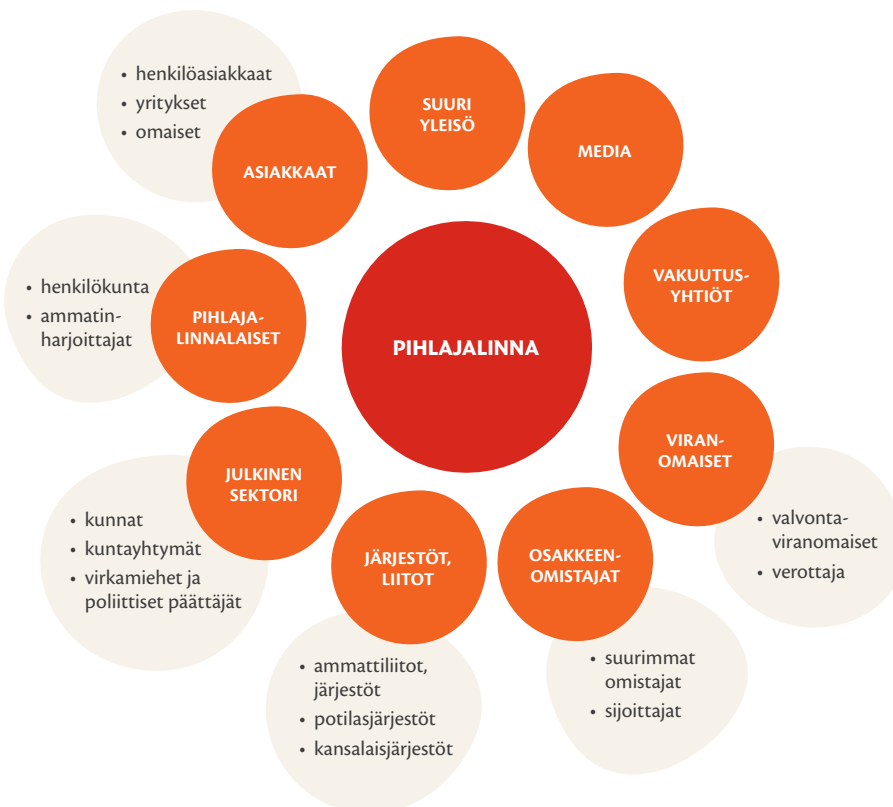
Arkisen kanssakäymisen lisäksi seuraamme asiakkaiden tyytyväisyyttä toimintaamme esimerkiksi asiakastyytyväisyyskyselyillä. Osassa konsernia mittaamme sitä, kuinka halukkaita asiakkaamme ovat suosittelemaan palveluitamme muille. Verkkosivuillamme on palautekanava, jonka kautta meille voi antaa palautetta halutessaan myös anonyymisti.

Henkilöstön tyytyväisyyttä mitataan vuosittain työhyvinvointikyselyllä, jonka tulosten perusteella yrityksen toimintaa kehitetään. Lisäksi olemme luomassa Pihlajalinnalla omaa Kimpassa-toimintaa, joka tarkoittaa konsernin yhteistoimintaa, avointa vuoropuhelua ja yhteisöllisyyttä yli yksikkö- ja yritysrajojen.

Julkinen sektori on vahvasti mukana toiminnassamme yhteisyritystemme kautta. Kuntien tai kuntayhtymien ulkoistamia sosiaali- ja terveystoimintaa tuottavat Pihlajalinnan ja kuntien yhteisyritykset, joiden hallituksissa on puolet Pihlajalinnan ja puolet kuntien edustajia. Näin kuntalaiset ovat vahvasti edustettuina sote-päätöksenteossa myös ulkoistusten jälkeen.

Muita tärkeitä sidosryhmiä ovat esimerkiksi vakuutusyhtiöt, osakkeenomistajat, viranomaiset ja ammattiliitot. Kehitämme tapoja kuulla näiden sidosryhmien odotuksia Pihlajalinnalla kohtaan.

PIHLAJALINNAN TÄRKEIMPIÄ SIDOSRYHMIÄ

Suomalaisille parempaa elämää

Pihlajalinna auttaa suomalaisia elämään parempaa elämää. Siinä onnistuaksemme parannamme jatkuvasti toimintaamme, kehitämme vaikuttavampia sosiaali- ja terveyspalveluja, tarkkailemme hoidon ja palvelun laatua ja kartoitamme asiakkaiden tyytyväisyyttä.

Ennaltaehkäisyyn ja vaikuttavan, nopean hoidon merkitys kasvaa sosiaali- ja terveydenhuollossa jatkuvasti. Yhtenä syynä on rahoitusmallin muutos palvelukohtaisesta hinnoittelusta yhä enemmän kiinteään hinnoitteluun.

Kiinteässä hinnoittelussa Pihlajalinna ei makseta esimerkiksi yksittäisen magneettikuvan ottamisesta, vaan siitä, että otamme vastuun ihmisen terveyspalveluista. Tämä voi tapahtua esimerkiksi niin, että yhtiölle maksetaan kustakin asiakkaasta vakiokorvaus.

Työterveyshuolto on jo siirtymässä nopeasti kiinteän korvauksen malliin, ja sote-uudistus vie uskoaksemme koko sosiaali- ja terveydenhuollon samaan suuntaan. Tämä on eduksi kaikille, koska palveluntuottajilla on voimakas kannustin kehittää vaikuttavampia toimintatapoja.

Pihlajalinna on ainoana suurena suomalaisena sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajana kerännyt vahvaa kokemusta laajan väestön kokonaisvastuusta. Yhtiö vastasi vuoden 2016 lopussa noin 64 800 ihmisen sosiaali- ja terveyspalveluista.

Kuntien sote-ulkoistuksissa Pihlajalinnan ja kuntien yhteisyrityksille maksetaan kiinteä korvaus sote-palveluiden tuottamisesta.

Koska sopimukset ovat pitkiä, Pihlajalinnalla ja kunnilla on yhteinen etu pitää ihmiset omatoimisina ja terveisinä sekä hoitaa sairastuneet nopeasti kuntoon. Uskomme, että tämä on tulevaisuudessa Pihlajalinnan asiakkaiden etu ja yhtiölle kilpailuetu.

Laadukasta hoitoa

Pihlajalinna panostaa jatkuvasti asiakastytyväisyyteen, hoidon laatuun ja potilasturvallisuuteen, ja näistä kerätään aktiivisesti tietoa. Konsernissa on potilasasiamiehenä toimiva laatupäällikkö, joka käsittelee hänelle tulevat ilmoitukset, palautteet ja poikkeamat. Palautteet tulevat joko suoraan asiakailta, henkilökunnalta, paikallisten esimiesten kautta tai Pihlajalinnan yksiköiden verkkosivujen kautta. Ilmoitukset, palautteet ja poikkeamat käsitellään lähtökohtaisesti paikallisesti ja tarvittaessa konsernin johtotasolla sekä viranomaisten kanssa.

Hoidon laatua ja hoitoketjujen sujuvuutta parannetaan jatkuvasti myös yhteistyössä vakuutusyhtiöiden kanssa. Etenkin LähiTa-

piolan TerveysHelppi ja Fennian FenniaHoitaja ovat pitkälle kehitettyjä toimintamalleja, joissa Pihlajalinnan palveluksessa olevat terveydenhuollon ammattilaiset neuvovat ja ohjaavat vakuutusyhtiöiden asiakkaita nopeasti tarkoituksenmukaiseen hoitoon.

Pihlajalinnan Dextra-ketjulla on useita laatusertifiointeja. Vuoden 2017 aikana ISO 9001 -laatujärjestelmää laajennetaan kaikkiin Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoidon -segmentin yksiköihin. Myös Tampereen Kehräsaaren Omapihlaja-terveysasemalla on ISO 9001 -sertifikaatti.

Sertifioinnin tarkoitus on edelleen kehittää ja parantaa yksiköiden toimintatapoja. Samalla varmistetaan lakisääteisten vaatimusten täyttyminen, täytetään omavalvonnan tavoitteet, parannetaan riskienhallintaa ja pienennetään riskejä.

Munkkivuoren ja Kampin toimipisteissä on lisäksi sertifioitu ISO 14001 ympäristöjärjestelmä, ISO 27001 tietoturvajärjestelmä ja OHSAS 18001 työturvallisuus- ja työterveysjärjestelmä.

Happy or not -tulokset kuntayhtiöissä

Jämsän Terveys	77 %	13 %	3 %	7 %
Jokilaakson Terveys	80 %	11 %	3 %	6 %
Kuusiolinna Terveys*	73 %	12 %	3 %	12 %
Mäntänvuoren Terveys*	75 %	12 %	4 %	9 %
Kolmostien Terveys*	79 %	11 %	3 %	7 %

*Käytössä elokuusta 2016 lähtien)

LÄÄKETIETEELLISET TUNNUSLUVUT 2016 /100 000 KÄYNTIÄ*

MUISTUTUKSET
0,98

KANTELUT
0,87

POTILASVAHINKO-ILMOITUKSET
1,52

Potilasvakuutuskeskus ratkaisi ilmoitetuista tapauksista korvattavaksi
7 %

LEIKKAUSALUEEN INFEKTIOT**

pinnalliset infektiot
0,20 %

syvät infektiot
0,39 %

KÄYNTIMÄÄRÄ
922 571

* Muistutusten, kanteluiden ja potilasvahinkoilmoitusten määrä suhteessa käyntimäärään. Potilasvahinkoilmoitukset sisältävät tapaukset, joissa vakuutusajan on Dextra Oy tai Pihlajalinna Terveys Oy. Pihlajalinna-konsernin toimipisteissä työskentelevien ammattihenkilöiden toiminnasta tehty muistutukset, kantelut tai potilasvahinkoilmoitukset eivät välttämättä tule konsernin tietoon. Konsernin tietoon tulevat tapaukset ilmoitetaan tilastoissa. Sekä käyntimäärät että muistutukset, kantelut ja potilasvahinkoilmoitukset sisältävät Dextra lääkäriasemat, konsernin sairaalat, työterveysasemat ja hammaslääkärikeskukset sekä Tampereen Omapihlaja-terveysasemat ja Hattulan terveysaseman.

** Leikkausalueen infektioprosentti on laskettu suhteessa Pihlajalinnan sairaaloiden toimenpidemääriin. Osassa sairaaloita ei ole tilastoitu erikseen pinnallisia ja syviä infektiota. Näissä tapauksissa kaikki infektiot on laskettu syviin infektiioihin.

NPS-INDEKSI, SAIRAALAT

89,3 %*

*Keskimääräinen sairaalal palvelujen NPS-indeksi 2016, mukana Dextra Koskisairaala, Dextra Munkkivuori, Dextra Laser Tilikka, 597 vastaajaa.

ASIAKASTYYTYVÄISYYS

Palautteet verkkosivuilta, prosenttiosuudet aiheittain

	Teknologiaongelmat	45 %
	Hoidon laatu	25 %
	Laskutus	16 %
	Kohtaaminen	9 %
	Odotusaika vastaanotolla	5 %

Verojalanjälki

Verot Suomeen

Pihlajalinna on suomalainen pörssi-yhtiö, josta valtaosa, noin 92 prosenttia, on suomalaisomistuksessa. Yhtiö maksaa kaikki veronsa Suomeen.

Pihlajalinnan pääkonttori on Tampereella Kehräsaarella ja kaikkien tytäryhtiöiden toimipaikat ovat Suomessa. Kuntien kanssa yhteisesti omistettujen yhtiöiden kotipaikat ovat paikkakunnilla, joissa ne toimivat. Näin Pihlajalinnan tuottama hyvinvointi jakautuu laajalle alueelle, etenkin Pirkanmaalle, Etelä-Pohjanmaalle ja Keski-Suomeen.

Pihlajalinnan luomilla toimintamalleilla kunnat ja kuntayhtymät ovat säästäneet

miljoonia euroja sote-menoistaan. Kunnat ovat voineet käyttää säästyneet rahat muilla tavoin kuntalaisten hyväksi. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksen mukaan Mänttä-Vilppula säästi jo ensimmäisenä vuonna noin kaksi miljoonaa euroa ja seuraavinkin vuosina kunnan sote-kustannukset kehittyivät maltillisemmin kuin verrokki-kuntien. Säästöjä on saatu myös seitsemässä muussa kunnassa. Säästöjen lisäksi kunnille

on tärkeää se, että ne pystyvät luotettavasti ennakoimaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon menevät rahat.

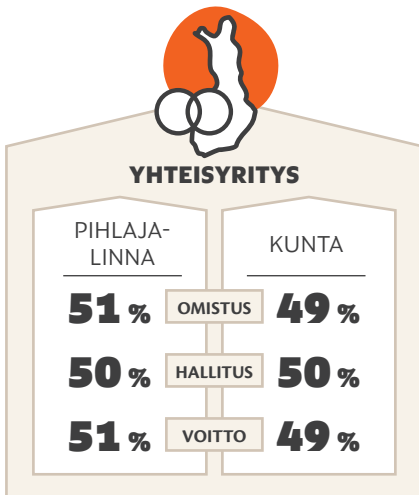
Pihlajalinnan luomasta yhteisyritysmallista on tullut vallitseva käytäntö kuntien sote-ulkoistuksissa. Vuoden 2016 lopussa Pihlajalinna oli edelleen ainoa yksityinen palveluntuottaja, joka toimi kuntien kanssa yhteisyritysmallilla.

Pihlajalinnan mallissa Pihlajalinna perustaa kunnan tai kuntayhtymän kanssa yrityksen, josta Pihlajalinna tyypillisesti omistaa 51 prosenttia ja kunta tai kuntayhtymä 49 prosenttia. Näin yritys on yksityinen, mutta kunta on vahvasti mukana päätöksenteossa.

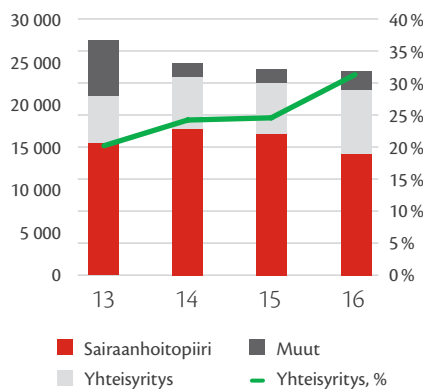
Malli tuo yhteiskunnalle hyvää monta eri kautta (ks. sivu 1). Kun yhteinen yritys tuottaa voittoa, osa siitä kiertää verotuloitoina takaisin paikalliselle yhteisölle. Kunta saa myös suoraan oman osuutensa voitosta ja voi käyttää rahat haluamiinsa kohteisiin. Lisäksi yhteisyrityksen toiminnan hinta kunnalle on matalampi kuin aiemman puhtaasti julkisen toiminnan.

Ennaltaehkäisy ja nopea hoitopääsy laskevat kustannuksia, koska kalliin erikoissairaanhoidon tarve vähenee (ks. viereinen kuvio).

PIHLAJALINNAN TYYPILLINEN KUNTAMALLI YHTEISYRITYKSISSÄ

ESIMERKKI ERIKOIS-SAIRAANHOIDON KULUJEN KEHITYKSESTÄ (JÄMSÄ)

**Pihlajalinna-konsernin verojalanjälki,
tiedot tilikaudelta 1.1.2016–31.12.2016**

**milj.
euroa**

Tilikaudelta maksettavat välittömät verot	Konserni yhteensä
Tuloverot (EVL-vero)	2,48
Työnantajamaksut yhteensä	32,70
Työnantajan eläkemaksut	24,59
Sosiaaliturvamaksut	2,86
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut	4,34
Tapaturmavakuutusmaksut ja ryhmähenkivakuutusmaksut	0,91
Kiinteistöverot	0,03
Varainsiirtoverot	0,75
Tilikaudelta maksettavat välittömät verot yhteensä	36,0

Yhtiön kuluksi jäävä hankintojen arvonlisävero

Arvonlisäverot, arvio	10,40
-----------------------	--------------

Tilikaudelta tilittettävät verot

Palkkaverot	42,79
Ennakonpidätykset	33,59
Työntekijän eläkemaksut, laskennallinen	7,66
Työntekijän työttömyysvakuutusmaksut, laskennallinen	1,54
Arvonlisäverot, netto	0,47
Tilikaudelta tilittettävät verot yhteensä	43,26

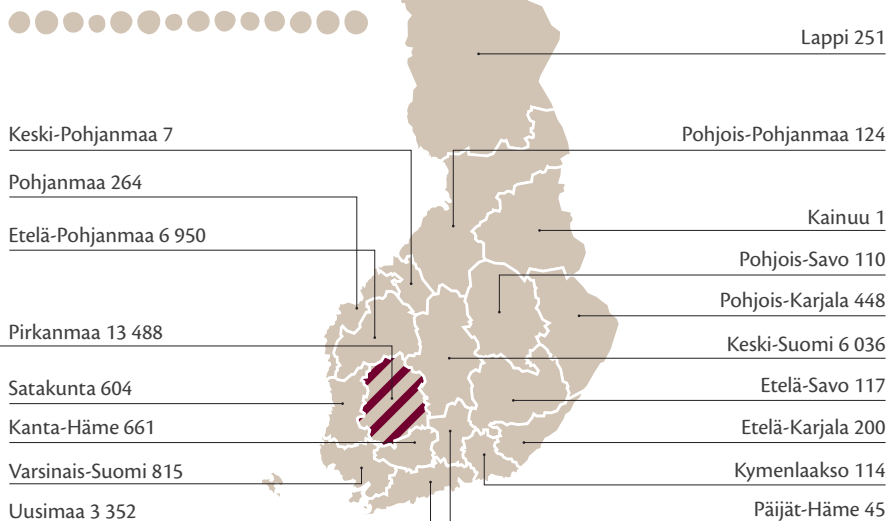
Lisäksi ammatinharjoittajille tilitettiin palkkioita yhteensä 54,25 milj. euroa, joista ammatinharjoittajat tilittävät veronsa itse.

Pihlajalinnan omistus 31.12.2016	Omistus- prosentti
Ulkomaiset yhteensä	0,064 %
Hallintarekisteröityjä	7,928 %
SUOMALAISOMISTUS	92,008 %

Liikevaihto, milj. euroa	399,09
Tulos ennen veroja, milj. euroa	13,73
Henkilöstö keskimäärin	4 379
Julkiset tuet, milj. euroa	0,69

**PIHLAJALINNAN
ENNAKONPIDÄTYKSET
MAAKUNNITTAIN 2016**

1 000 euroa

Henkilöstö

Voimakas HR-kehitystyö alkuun

Pihlajalinnan voimakkaan kasvun vuosina henkilöstöhallinnon työtä on tehty osaavan esimiesjoukon ja henkilöstöasiantuntijoiden voimin. Vuonna 2016 konserniin perustettiin keskitetty henkilöstöpalvelutoiminto eli HR-tiimi (Human Resources) ja aloitettiin järjestelmällinen HR-kehitystyö.

PIHLAJALINNAN HR-TYÖN PAINOPISTEET 2016

Pihlajalinnalla haluaa työnantajana kehittää henkilöstön työkykyä ja hyvinvointia tavalla, joka vahvistaa kilpailukykyä sekä liiketoiminnassa että työnantajana.

Sosiaali- ja terveysalalle syntyy tulevaisuudessa työvoimapula, mutta sen painopisteitä on vaikea ennakoita. Henkilöstön vahva osaaminen ja työhyvinvointi heijastuvat suoraan asiakaskokemukseen, ja tyytyväiset asiakkaat lisäävät työn palkitsevuutta. HR:n ydintehtävä onkin varmistaa Pihlajalinnan kestävä kilpailukyky palveluiden tuottajana ja työnantajana.

Vuoden aikana alettiin kehittää lukuisia henkilöstöhallinnon prosesseja ja -työkaluja, joilla luodaan yhteiset toimintatavat ja työkalut henkilöstötyöhön. Tämä työ on saatu alulle (ks. viereinen kuvio), mutta monilta osin vuoden 2016 työn hedelmistä nautitaan vasta tulevina vuosina.

Vuonna 2016 henkilöstöjohtamisen merkittävin hanke oli HR-toiminnon rakentaminen. Liiketoiminnan strategian pohjalta kartoitettiin osaamistarpeita ja kerättiin tietoa työntekijöiden toiveista koskien osaamista ja työhyvinvointia. Tulosten pohjalta laadittiin verkko-oppimisympäristö Pihlajalinnalla Akatemian ja työhyvinvointiohjelma.

Tärkeimmät henkilöstöpalveluiden kehitysprojektit

Tavoite- ja kehityskeskustelut

Tavoite- ja kehityskeskustelut kattoivat yhteisellä mallilla ensimmäistä kertaa koko Pihlajalinnan henkilöstön. Keskustelu on johtamisen väline, joka ohjaa tavoitteiden asettamista ja saavuttamista, suoriutumisen ja johtamisen arviointia sekä työssä ja ammatillisena kehittymistä. Vuoden 2016 keskustelu oli avaus systemaattiseen tavoitekeskustelukulttuuriin, jossa seuraava askel on tuoda tavoitteista ja voimavaroista keskustelimen osaksi työn arkea.

KÄYDYT
KEHITYS-
KESKUSTELUT
59 %

Moi, mitä sinulle kuuluu?

Työhyvinvointikartoitus toteutettiin toista kertaa koko konsernissa.

Pihlajalinnalaiset ovat työstään innostuneita ammattilaisia, jotka kokevat työnsä mielekkääksi ja ilmapiirin hyväksi. Keskustelu työyhteisössä on avointa, työkaveria autetaan ja pihlajalinnalaiset osoittavat arvostavansa muiden tekemää työtä. Tämä positiivinen henki on voimavara, jota Pihlajalinna haluaa yhä vahvemmin lähteä tukemaan ja kasvattamaan.

Kyselyn tulokset tekevät osaltaan näkyväksi myös nopean kasvun haasteet. Kehitettävää löytyy edelleen esimiestyöstä ja johtamisesta sekä työyhteisön selkeistä pelisäännöistä, vastuualueista ja päätöksenteosta. Kokonaisuudessaan kyselyn alimmatkin arviot olivat selvästi asteikon positiivisella puolella ja pihlajalinnalaiset uskovat konsernin menestykseen tulevaisuudessa.

Pihlajalinna Akatemia

Strategiamme toteutuu, kun osaamme sen toteuttaa. Tästä syystä osaamisen kehittämistarpeet kartoitettiin liiketoimintajohdon kanssa, työntekijöiden tavoite- ja kehityskeskusteluissa sekä työhyvinvointikyselyn avulla. Osaamisen kehittämiseen valittiin verkkooppimisympäristö, johon voidaan koota sisältöä koulutusten, esitysten, videoiden, työpajojen, valmennuksen ja mentoroinnin keinoin. Akatemia-työkalu valmistui vuoden aikana, mutta sisällöntuotanto jatkuu ja laajenee käyttöönoton jälkeen vuonna 2017. Sen ohella panostetaan esimiestyön kehittämiseen sekä muutostilanteissa tukemiseen.

Henkilöstöpalvelut lähellä

Pihlajalinnassa halutaan vahvistaa paikallisten henkilöstöasiantuntijoiden ja esimiesten osaamista esimerkiksi työsuhteasioissa ja johtamisessa. Tämä tarkoittaa Akatemia-sisältöjen ohella muun muassa säännöllisiä esimiespäiviä, työnohjausta ja tutkintoon johtavaa JET-koulutusta.

Kimpassa-toiminta

Pihlajalinnassa käynnistettiin konsernin kattavan yhteistoimintaorganisaation, Kimpassa-toiminnan, rakentaminen. Henkilöstö on valinnut kullekin liiketoiminta-alueelle ja hallinnolle oman edustajansa. Kimpassa tarkoittaa konsernin yhteistoimintaa, avointa vuoropuhelua ja yhteisöllisyyttä yli yksikkö- ja yritysrajojen. Toiminnan tavoitteina ovat yhtenäisen yrityskulttuurin rakentaminen ja lakien asettamiin yhteistoiminnan vaatimuksiin vastaaminen. Konsernin laajuisiin Kimpassa-tapaamisiin kutsutaan laajennetun johtoryhmän jäsenet, henkilöstöasiantuntijoita, henkilöstön valitsevat Kimpassa-edustajat, luottamusmiehet sekä työsuojeluvaltuutetut. Toiminnan kehittämisestä vastaavat konsernin henkilöstöpalvelut yhdessä Kimpassa-edustajien kanssa. Kimpassa-edustajan tehtäviin kuuluu mm. alueensa henkilöstön kanssa kuulumisten ja ajatusten vaihtaminen, henkilöstön ja johdon välisten kuulumisten välittäminen molempiin suuntiin ja Kimpassa-tapaamisiin osallistuminen. Konsernin laajuisia tapaamisia järjestetään vuosittain.

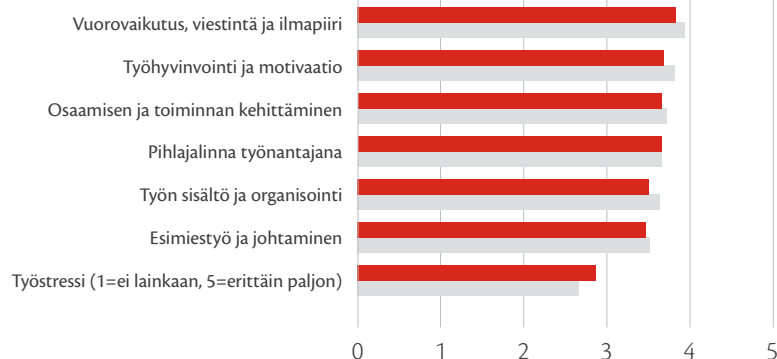
TYÖHYVINVOINTI
KESKIMÄÄRIN

3,71

TYÖTYTYTYVÄISYYS

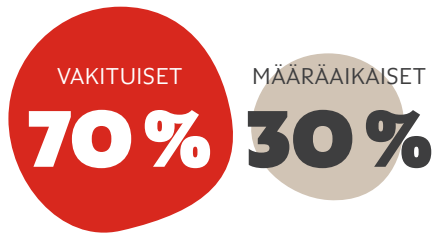
Koko henkilöstö

■ 2016 ■ 2015

TYÖSUHTEIDEN TYYPPI

Koko henkilöstö

KESKI-ikä
KOKO
HENKILÖSTÖ

43,1

LÄHTÖ-
VAIHTUVUUS
KOKO HENKILÖSTÖ

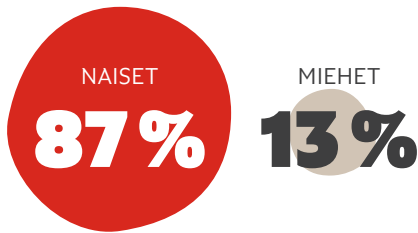
7,2 %

SAIRAUS-
POISSAOLOT
KOKO HENKILÖSTÖ

6,7 %

SUKUPUOLIJAKAUMA

Koko henkilöstö

Rekrytointi ja yritysjärjestelyt

Rekrytointipalvelut yhdistyi osaksi konsernin henkilöstöhallintoa. Rekrytointipalveluiden tehtävä on hankkia työvoimaa eri ammattiryhmistä konsernin toimipisteisiin ympäri Suomen. Vuonna 2016 rekrytointitarve kasvoi konsernin laajentumisen ja kasvun vuoksi. Joidenkin ammattiryhmien työvoimapulaan ja työntekijöiden vaihtuvuuteen on pystytty vastaamaan tehokkaalla ja asian-
tuntevalla rekrytoinnilla.

Vuonna 2016 konsernissa käytiin tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla kuudet yhteistoimintaneuvottelut. Ne johtivat 22 työntekijän irtisanomiseen.

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito -segmentin yritysostoissa konserniin siirtyi 229 uutta työntekijää (Itä-Suomen Lääkäri-

keskus Oy, Doktorin Oy, Kompassi Lääkärikeskus Oy ja Kompassi Hammaslääkärikeskus Oy, Tampereen Lääkärikeskus Oy, Jämsän Lääkärikeskus Oy, Ala-Malmin Hammaslääkärit Oy). Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentissä Kuusiolinna Terveys Oy aloitti toimintansa 1.1.2016, jolloin Alavuden, Kuortaneen ja Ähtärin kunnilta siirtyi liikkeenluovutuksella yhteensä 905 työntekijää konsernin palvelukseen. Ähtärin Veljeskodin toiminta siirtyi Kuusiolinna Terveys Oy:lle 1.4.2016. Henkilöstö, 30 työntekijää, siirtyi liikkeenluovutuksella ns. vanhoina työntekijöinä Kuusiolinna Terveys Oy:n palvelukseen. Mäntänvuoren Terveys Oyj:n haltuunotto prosessi syksyllä 2016 ei vaikuttanut henkilöstön määrään.

Vastuu ympäristöstä

Pihlajalinna-konserni kantaa kaikessa toiminnassaan vastuun ympäristöstään ja huomioimme ympäristövaikutukset kehittäessämme liiketoimintaamme. Yhtiö toimii ympäristön suojelemiseksi lainsäädännön ja viranomaismääräysten mukaisesti.

Tavoitteenamme on

- minimoida omasta toiminnastamme aiheutuva ympäristökuormitus
- lisätä työturvallisuutta ja huolehtia terveellisestä työympäristöstä
- parantaa henkilökuntamme tietoisuutta oman työnsä ympäristövaikutuksista
- ylläpitää avointa viestintää yhteistyökumppanien ja viranomaisten kanssa

Konsernissa tehdään energiakatselmus vähintään neljän vuoden välein. Katselmuksessa selvitetään konsernin toimipaikkojen energiankulutusprofiili ja tunnistetaan mahdollisuudet energiasäästöön.

Energiakatselmukseen sisällytetään kohde-
katselmuksia, joiden avulla saadaan yksityiskohtaista tietoa kohteen energiankulutuksesta ja sopivista toimenpiteistä energian säästämiseksi.

Pihlajalinnan toimipisteistä suurin osa on vuokrakiinteistöissä, joissa energiakulutukset kuuluvat hintaan. Siksi esimerkiksi vedenkulutuksesta ei ole saatavissa tarkkaa tietoa. Suurimmassa osassa Pihlajalinnan toimipaikoista sähkö ei kuulu kiinteistön vuokraan ja tilaamme sen itse. Valtaosa Pihlajalinnan tilaamasta sähköstä tulee yhdeltä toimijalta, Nordic Green Energyltä, ja se on vihreää.

Käsitlemme tietosuoja-, ongelma- ja lääkejätteen huolellisesti ja asianmukaisesti. Lääkejätteen määrää pyritään pienentämään esimerkiksi välttämällä lääkkeiden turhaa varastointia ja seuraamalla lääkehävikkiä. Hoitotyössä kehitämme toimintatapoja, joilla parannamme hoidon laatua ja samalla vähennämme kertakäyttöjätteen määrää.

Pyrimme pienentämään toimistotyöstä syntyvän jätteen määrää ja kierrättämään sen. Toimipisteistä Dextra Munkkivuorella ja Dextra Kampilla on ISO 14001 ympäristösertifikaatti.

Tietoturva

Pihlajalinnan tavoitteena on turvata toiminnan tärkeiden tietojärjestelmien, palveluiden ja tietoverkkojen toiminta, estää niiden valtuudeton käyttö sekä tahaton tai tahallinen tiedon tuhoutuminen ja vääristyminen. Yhtiö varautuu häiriö- ja poikkeusoloihin

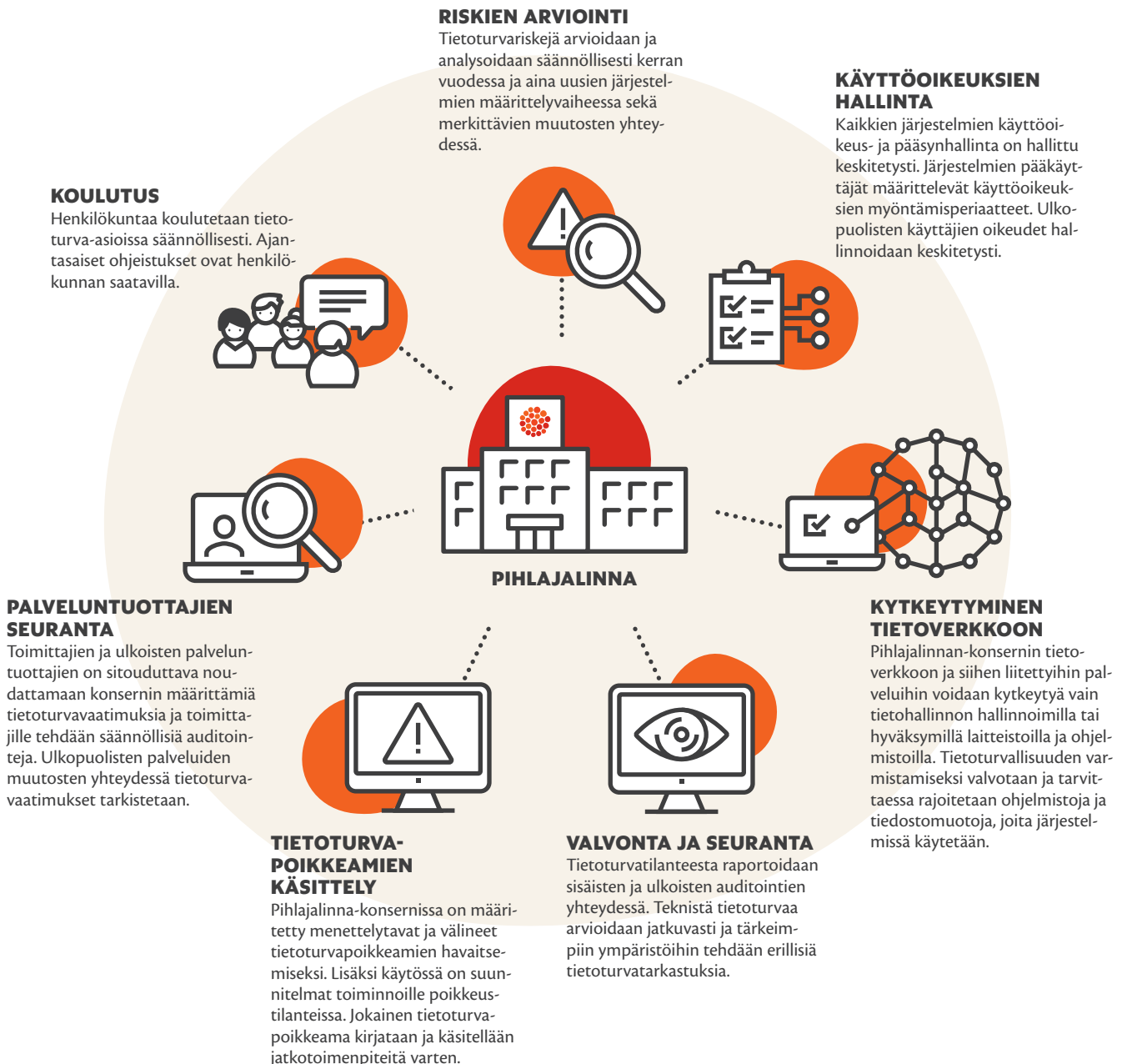
niin, että toimintaa voidaan jatkaa mahdollisimman häiriöttömästi kaikissa olosuhteissa.

Konsernin liiketoiminta edellyttää tietojärjestelmien häiriöttöntä ja turvallista toimintaa. Tietoturvallisuutta seurataan aktiivisesti ja poikkeamiin puututaan nopeasti.

Tietoturvaa rakennetaan ja ylläpidetään ajantasaisin ja -mukaisin ratkaisuin.

Käyttäjien toiminnan tietoturvallisuutta ohjataan säännöillä ja ohjeilla sekä jatkuvalla tietojen turvallisen käsittelyn koulutuksella ja tiedotuksella.

Pihlajalinnan tietoturvakäytännöt

Hallinnointi

Pihlajalinna Oyj noudattaa hallinnoinnissaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, yhtiön yhtiöjärjestyksestä sekä Nasdaq Helsinki Oy:n listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä.

Pihlajalinna Oyj:n (Yhtiö) hallinto- ja ohjausjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, yhtiön yhtiöjärjestykseen ja Nasdaq Helsinki Oy:ssä listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin ja määräyksiin. Yhtiö noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on saatavilla arvopaperimarkkinayhdistyksen ylläpitäältä verkkosivulta www.cgfinland.fi.

Pihlajalinna on vuonna 2016 poikennut hallinnointikoodin suosituksesta 1 koskien yhtiökokouskutsun sisältöä. Yhtiökokouskutsu 11.3.2016 ei sisältänyt ehdotusta hallituskokoonpanosta. Ehdotus ei ollut käytettävissä ennen kokouskutsun toimittamista. Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat, jotka edustivat noin 38:aa prosenttia Yhtiön osakeista ja äänistä, ilmoittivat julkistavansa ehdotuksen hallituskokoonpanosta ennen yhtiökokousta. Hallituskokoonpanoa koskeva ehdotus julkaistiin 23.3.2016. Muilta osin Pihlajalinna Oyj noudatti hallinnointikoodia ilman poikkeuksia.

Yhtiö on laatinut erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys on saa-

tavilla Yhtiön verkkosivuilla <http://investors.pihlajalinna.fi/corporate-governance>.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Pihlajalinnan ylin päättävä elin. Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Varsinainen yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvista asioista.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada osakeyhtiölain mukaan yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen esityslistalle, mikäli hän pyytää tätä kirjallisesti Yhtiön hallitukselta Yhtiön verkkosivuilla ilmoitettuun päivään mennessä. Päivämäärä ilmoitetaan Yhtiön internet-sivuilla viimeistään varsinaista yhtiökokousta edeltävän tilikauden loppuun mennessä.

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan kokouksen jälkeen pörsstiedotteella.

Hallitus ja johtoryhmä

Hallitus valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa. Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallitukseen vähintään neljä (4) ja enintään kymmenen

(10) jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa siitä yhtiökokouksesta, jossa hänet on valittu. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy ja uuden jäsenen toimikausi alkaa uuden jäsenen valinnasta päättävän yhtiökokouksen päättyessä, jollei uutta jäsentä valittaessa päätetä toisin.

Yhtiön tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on kokonaisuutena sen työn kannalta riittävä ja monipuolinen osaaminen sekä kokemus. Hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen.

Vuonna 2016 valitut hallituksen jäsenet edustavat monipuolista kokemusta johto- tai hallitustehtävistä. Kaikilla vuonna 2016 hallituksen jäseniksi valituilla on korkeakoulututkinto ja yksi heistä on väitellyt tohtoriksi. Hallituksen jäsenillä on monipuolisesti sekä toimiala- että taloudellista ja liiketoiminnallista osaamista. Hallituksen jäsenten ikäkauma on 44–63 vuotta. Hallituksessa on vähintään kaksi naista ja vähintään kaksi miestä.

Hallituksella on tarkastusvaliokunta sekä nimitys- ja palkitsemisvaliokunta, joiden jäsenet se nimittää keskuudestaan. Valiokunnilla on hallituksen hyväksymät kirjalliset työjärjestykset.

Yhtiön operatiivista toimintaa johtaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti toimitusjohtaja. Hallitus valitsee toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtajan tukena johtamisessa toimii johtoryhmä. Pihlajalinna muutti johtoryhmän rakennetta ja kokoonpanoa 7.9.2016. Samalla konserni perusti laajennetun johtoryhmän tukemaan johtoryhmän toimintaa.

Sisäinen valvonta

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvällä sisäisellä valvonnalla on tavoitteena varmistaa, että Pihlajalinna-konsernin toiminta on tuloksellista, päätöksenteko perustuu luotettavaan informaatioon sekä riittävään liiketoimintariskien tunnistamiseen ja että yhtiön julkistamat taloudelliset raportit antavat olennaisesti oikeat tiedot yhtiön taloudesta. Pihlajalinna-konsernilla ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota.

Sisäpiiri ja lähipiiri

Pihlajalinna Oyj noudattaa markkinoiden väärinkäyttöasetuksen, sovellettavan lainsäädännön, Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjeen sekä Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita Yhtiön sisäpiirihallinnossa. Yhtiö pitää luetteloa johtotehtävissä toimivista henkilöistä sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvista henkilöistä ja yhteisöistä, joilla on velvollisuus ilmoittaa Yhtiölle ja Finanssivalvonnalle Yhtiön rahoitusvälineitä koskevat liiketoimet kolmen arkipäivän kuluessa liiketoimen toteuttamisesta. Yhtiö julkaisee nämä liiketoimet pörssitiedotteena saman määräajan sisällä.

Pihlajalinna noudattaa 30 päivän hiljaista jaksoa ja suljettua ikkunaa ennen tuloksen julkistamista.

Pihlajalinna Oyj:n lähipiiriohjeen tarkoituksena on varmistaa liiketoimien riippumattomuus ja markkinaehtoisuus sellaisissa liiketoimissa, joissa on mukana Yhtiön lähipiiriin kuuluvia tahoja tai jotka muutoin voivat synnyttää epäilyjä liiketoimen markkinaehtoisuudesta. Yhtiö arvioi ja seuraa, että tehtävät lähipiiriliiketoimet ovat kokonaisuutena yhtiön edun mukaisia ja eturistiriitakysymykset huomioidaan lähipiiriliiketoimesta päätettäessä asianmukaisesti.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on tilintarkastaja, jonka tulee olla KHT-tilintarkastusyhteisö. Vuoden 2016 yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Lotta Nurminen. Tilintarkastajat antavat vuosittain tilintarkastuskertomuksen Yhtiön varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Hallitus

Mikko Wirén

s. 1972, lääketieteen lisensiaatti, hallituksessa vuodesta 2016

Pihlajalinna Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja vanhempi neuvonantaja

Keskeinen työkokemus: Perusti Pihlajalinna Oyj:n, konsernin toimitusjohtaja 2014–2016. Pihlajalinna Terveys toimitusjohtaja 2005–2016, yleis- ja työterveyslääkäri 2001–2011. Terveyskeskuslääkäri Parkanossa 2001–2005. MWW Yhtiö Oy toimitusjohtaja 2004–

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät:

LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiön hallituksen varapuheenjohtaja, Ipanala Oy:n hallituksen jäsen

Leena Niemistö

s. 1963, lääketieteen tohtori ja fysiatrian erikoislääkäri, hallituksessa vuodesta 2014 Pihlajalinna Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja, vanhempi neuvonantaja Riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.

Keskeinen työkokemus: Pihlajalinna Oyj varatoimitusjohtaja 2013–2016, Dextra Oy toimitusjohtaja 2003–2016, Kuntoutus Orton erikoislääkäri 2000–2004

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: Elisa Oyj:n, Stockmann Oy Ab:n ja Suomen Messut Osuuskunnan hallituksen jäsen, HLD Healthy Life Devices Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Jari Eklund

s. 1963, kauppatieteiden maisteri, hallituksessa vuodesta 2016

LähiTapiola-ryhmän yhtiöryhmän johtaja Riippumaton yhtiöstä.

Keskeinen työkokemus: Vahinko- ja Henki-Tapiola sijoitusjohtaja 1998–2012, yksikön johtaja 1996–1997, osastopäällikkö 1994–1995 ja arvopaperipäällikkö 1993–1994

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: Ilkka-Yhtymä Oyj:n hallintoneuvoksen jäsen, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turvan, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön ja Pellervon Taloustutkimus PTT Ry:n hallituksen jäsen

Timo Everi

s. 1963, BBA ja eMBA, hallituksessa vuodesta 2016

Hasan & Partnersin johtava partneri Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Keskeinen työkokemus: Hasan & Partners johtava partneri 1991-. Wataniya Telecom Plc kaupallinen johtaja ja markkinointijohtaja 2004–2006

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: HIFK-Hockey Ab:n hallituksen puheenjohtaja, Restamax Oyj:n ja Champions Hockey League Ag:n hallituksen jäsen

Jari Sundström

s. 1960, oikeustieteiden maisteri ja varatuomari, hallituksessa vuodesta 2015

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön toimitusjohtaja Riippumaton yhtiöstä

Keskeinen työkokemus: LähiTapiola Yhtiöryhmän johtaja 2013–2014, Tapiola-ryhmän Yhtiöryhmä johtaja 2009–2013, Nordea Bank Finland -yhtiössä Head of Segment Corporate Finland 2008–2009

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turvan, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n ja LähiTapiola Varainhoito Oy:n hallituksen jäsen

Seija Turunen

s. 1953, kauppatieteiden maisteri, hallituksessa vuodesta 2016

Hallitusammattilainen Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Keskeinen työkokemus: Finnlines Oyj hallituksen neuvonantaja 2013–2014, Finnlines Oyj varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja 2007–2013, satamatoimintotulosityksikön johtaja ja konsernin satamayhtiöiden toimitusjohtaja (Finnsteve-yhtiöt) 2010–2013 sekä Finnlines Oyj:n rahoitusjohtaja 1992–2007

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: Elisa Oyj:n hallituksen jäsen, Finnipilot Pilotage Oy hallituksen puheenjohtaja

Johtoryhmä

Aarne Aktan

s. 1973, kauppatieteiden kandidaatti
Toimitusjohtaja
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2016

Keskeinen työkokemus:

Talentum Oyj toimitusjohtaja 2011–2016,
Quartal Oy toimitusjohtaja 1997–2011

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: Trainers House Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, Solteq Oyj:n hallituksen jäsen, Intera Equity Partners III Oy:n hallituksen jäsen

Juha Rautio

s. 1969, hallintotieteiden maisteri
Varatoimitusjohtaja ja konserniprojekteista vastaava

Yhtiön palveluksessa vuodesta 2010

Keskeinen työkokemus:

Plenware Oy hallintojohtaja 2004–2009,
talous- ja hallintojohtaja 2001–2004 ja
talouspäällikkö 2000–2001

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: ei luottamustoimia

Joni Aaltonen

(Johtoryhmässä 20.2.2017 alkaen)

s. 1970, tradenomi
Liiketoimintajohtaja, P & S -segmentti ja
yrittäjäsuunnittelujohtaja
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2008

Keskeinen työkokemus:

Pihlajalinna Oyj talous- ja rahoitusjohtaja
2008–2015, operatiivinen johtaja 2015–
2016, Plenware Oy talous- ja rahoitusjohtaja
2005–2008, KPMG Oy Ab tilintarkastaja
2001–2004

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät:

Vendero Oy, Kemvit Oy ja Posa Oy hallituksen puheenjohtaja, Sinister Oy hallituksen varajäsen

Niclas Köhler

s. 1966, kauppatieteiden maisteri
Talous- ja rahoitusjohtaja (CFO)
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2016

Keskeinen työkokemus:

Talentum Oyj talousjohtaja 2011–2016, One-Med Group talous- ja HR-johtaja 2007–2011,
Alma Media / Kauppalehti-ryhmä talousjohtaja 2004–2007

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: ei luottamustoimia

Hanne Keidasto

s. 1976, oikeustieteen kandidaatti
Lakiasianjohtaja
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2014

Keskeinen työkokemus:

Krogerus asianajaja 2012–2014, asianajotoimisto Borenius 1999–2012

Keskeiset samanaikaiset

luottamustehtävät: ei luottamustoimia

Johtoryhmässä oli vuoden 2016 lopussa myös Virpi Holmqvist (P & S -segmentin liiketoimintajohtaja), joka irtisanoutui tehtävästään 1.2.2017.

Konsernin johtoryhmän rakennetta ja kokoonpanoa muutettiin 7.9.2016. Konserni perusti laajennetun johtoryhmän, joka tukee johtoryhmää konsernin projekteissa ja tukitoiminnoissa.

Johtoryhmän jäsenten lisäksi Pihlajalinna laajennettuun johtoryhmään kuuluvat:

- henkilöstöjohtaja Sanna Hildén
- viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja Siri Markula
- tietohallintojohtaja Tuomas Ojala
- lääketieteellinen johtaja Kimmo Saarinen
- markkinointijohtaja Pauli Waroma (1.3.2017 alkaen)

Pihlajalinna Oyj
—
**Tilinpäätös
ja toiminta-
kertomus
2016**

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus	26
Tilinpäätös	32
Tunnusluvut	32
Osakkeet ja osakkeenomistajat	35
Johdon osakkeenomistus	36
Konsernin tase, IFRS	37
Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	38
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	39
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS	40
Laadintaperiaatteet	41
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS	49
1 Toimintasegmentit	49
2 Liikevaihto	50
3 Liiketoiminnan muut tuotot	50
4 Materiaalit ja palvelut	50
5 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	50
6 Poistot ja arvonalentumiset	50
7 Liiketoiminnan muut kulut	51
8 Rahoitustuotot	51
9 Rahoituskulut	51
10 Tuloverot	51
11 Osakekohtainen tulos	51
12 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	52
13 Aineettomat hyödykkeet	53
14 Hankitut liiketoiminnot	54
15 Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet	57
16 Osuudet osakkuus- ja yhteisjärjestelyissä	58
17 Muut pitkäaikaiset saamiset	58
18 Rahitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	59
19 Laskennalliset verosaamiset ja -velat	61
20 Vaihto-omaisuus	61
21 Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)	62
22 Rahavarat	62
23 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	62
24 Osakeperusteiset maksut	63
25 Varaukset	63
26 Rahitusvelat	63
27 Ostovelat ja muut velat	64
28 Rahitusriskien hallinta	64
29 Pääoman hallinta	66
30 Muut vuokrasopimukset	66
31 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	66
32 Lähipiiritapahtumat	67
33 Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat	68
Emoyhtiön tase ja tuloslaskelma FAS	69
Emoyhtiön rahoituslaskelma FAS	71
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS	72
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	75
Tilintarkastuskertomus	76
Tietoa osakkeenomistajille	79

Hallituksen toimintakertomus ajalta 1.1.2016 – 31.12.2016

PIHLAJALINNAN TOIMITUSJOHTAJA AARNE AKTAN:

Pihlajalinna-konsernin vuoden 2016 liikevaihto ja kannattavuus kehittyivät odotetusti. Parannus edelliseen vuoteen verrattuna oli merkittävä. Liikevaihdon kasvu on ollut erittäin tervettä, sillä 72 prosenttia kasvusta oli orgaanista.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentissä (P & S) kehitys oli kauttaaltaan hyvää vuoden viimeisellä neljänneksellä. Eriytyisen ilahduttavaa oli se, että kuntaulkoistusten kannattavuus parani edelleen. Segmentin loppuvuoden tulonmuodostuksessa ei tullut negatiivisia yllätyksiä.

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoidon -segmentissä (L & E) Lääkärikeskusten viimeisen neljänneksen tulos oli erityisen hyvä. Myös Työterveyshuolto paransi edelleen kannattavuuttaan. Tampereelainen Koskiklinikka ja joensuulainen ITE ovat olleet nyt noin vuoden ajan osa segmenttiä, ja niiden hankintaan voimme olla erittäin tyytyväisiä.

Olemme täsmentäneet strategiamme mukaista laajenemissuunnitelmaamme. Samalla olemme kertoneet siirtyvämmä Pihlajalinna-brändiin molemmissa segmenteissämme. Ensisijainen tapamme laajentua entistä vahvemiksi valtakunnalliseksi toimijaksi on uusien toimipisteiden avaaminen. Sen rinnalla yrityskaupat voivat toimia hyvänä lisänä, kuten alkuvuoden Itä-Suomen Lääkäritalon osto osoittaa.

Pihlajalinna on mukana Suomessa vireillä olevissa merkittävässä sosiaali- ja terveyspalvelujen ulkoistushankkeissa. Olemme jättäneet tarjouksen sekä Kouvolan että Forssan hyvinvointikuntayhtymän kilpailutuksissa. Lisäksi monet kunnat ovat kiinnostuneita liittymään muiden kuntien ja kuntayhtymien voimassa oleviin ulkoistuksiin. Nämä tarjoavat lupaavia kasvunäkymiä.

Suomen hallituksen tammikuussa lausuntokierrokselle lähettämässä valinnanvapauslain luonnoksessa perusterveydenhuollon valinnanvapaus toteutuisi aiemmin ennakoitua laajempaan. Lisäksi osa erikoissairaanhoidosta tulisi valinnanvapauden piiriin. Tämä on mielestämme hyvä suunta.

KONSERNIN LIIKEVAIHTO JA TULOS

Pihlajalinnan tilikauden liikevaihto oli 399,1 (213,3 edellisellä tilikaudella) miljoonaa euroa, kasvua 185,8 miljoonaa euroa eli 87 %. Orgaaninen kasvu oli 134,5 milj. euroa sisältäen uudet sosiaali- ja terveyspalveluiden ulkoistukset Kuusiokunnissa ja Jämsässä. Yritysjärjestelyiden osuus liikevaihdon kasvusta oli 51,3 milj. euroa.

Tilikauden käyttökate oli 27,9 (11,6) miljoonaa euroa, kasvua 16,3 miljoonaa euroa eli 141 %. Tilikauden oikaistu käyttökate oli 28,9 (12,5) miljoonaa euroa. Tilikauden käyttökate ratistavat edellisellä tilikaudella päättyneen Leikkaustoiminnan palvelualueen tuotantosopimuksen kertaluonteinen hyvitys 0,9 miljoonaa euroa ja Hoivapalvelualueen integroimisesta aiheutunut kertatappio 0,1 miljoonaa euroa. Kyseiset erät on käsitelty käyttökateen oikaisuerinä. Edellisellä tilikaudella listautumisen yhteydessä toteutetun osakemyynnin kulut 0,9 miljoonaa euroa on käsitelty käyttökateen oikaisueränä.

Tilikauden poistot ja arvonalentumiset olivat 12,8 (8,0) milj. euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat tilikaudella 4,5 (2,9) milj. euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot olivat yhteensä 3,4 (2,2) milj. euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot olivat 8,2 (5,1) milj. euroa.

Tilikauden poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 0,5 miljoonan euron kertaluonteiset arvonalentumistappiot Suunterveydenhoidon ja Leikkaustoiminnan palvelualueiden uudelleenjärjestelyjen johdosta. Kyseiset erät on käsitelty liikevoiton oikaisuerinä.

Pihlajalinnan tilikauden liikevoitto oli 15,1 (3,6) miljoonaa euroa, kasvua 11,5 miljoonaa euroa. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) päättyneellä tilikaudella oli 3,8 (1,7) prosenttia. Oikaistu liikevoitto tilikaudelta oli 16,6 (4,5) miljoonaa euroa, kasvua 12,1 miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 4,2 (2,1) prosenttia.

Yritysjärjestelyjen varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut rasittivat tilikauden tulosta yhteensä 0,5 (0,9) miljoonalla eurolla.

Konsernin nettorahoituskulut tilikaudella olivat -1,4 (-2,3) miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos ennen veroja oli 13,7 (1,3) miljoonaa euroa.

Tilikauden verot olivat -3,0 (-0,1) miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli 10,8 (1,2) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,39 (0,03) euroa.

MARKKINAKATSAUS

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus etenee ja siihen liittyviä valinnanvapauskokeiluja on aloitettu viidellä eri paikkakunnalla. Toistaiseksi Pihlajalinna on ilmoittautunut kokeiluun Tampereella. Yhtiö seuraa tilanteen ja olosuhteiden kehitystä neljällä muulla kokeilupaikkakunnalla. Näistä kokeiluista voi syntyä arvokasta tietoa koskien sekä lainsäädäntöuudistusta että yksityisen sektorin toimintaa.

Yhtiön käsitys valinnanvapauden piiriin tulevien palveluiden euro-määräisestä koosta on tarkentunut. Tammikuun lopussa 2017 lausuntokierrokselle lähteneen valinnanvapauslain luonnoksen perusteluissa arvioidaan, että valinnanvapauden piiriin tulevan markkinan koko olisi suoran valinnan perustason sote-palveluiden osalta 3,7 miljardia, henkilökohtaisen budjetin osalta 1,5 miljardia ja asiakassetelin osalta 2,8 miljardia euroa. Yhtiö arvioi, että yksityisten toimijoiden osuus tulevaisuudessa valinnanvapauden piiriin tulevien palvelujen tuotannosta on nyt noin 1,5 miljardia euroa. Valinnanvapauslain lausuntokierros loppuu maaliskuun lopulla, ja lain on arvioitu tulevan eduskunnan hyväksyttäväksi syksyllä 2017.

Tervola valitsi Pihlajalinnan kunnan sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistyökumppaniksi 10.11.2016. Sopimuksen kesto on vähintään 10 ja enintään 15 vuotta. Palvelutuotanto alkaa 1.7.2017. Tervolan kunnan väestö on noin 3 200 asukasta ja sopimuksen arvo on noin 13 miljoonaa euroa vuodessa.

Hattula valitsi Pihlajalinnan kunnan sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistyökumppaniksi 14.12.2016. Pihlajalinna ja Hattulan kunta perustavat yhtiön, jonka palvelutuotannon osuus on alle 50 prosenttia Hattulan kunnan nykyisistä sote-käyttötalousmenoista. Hattulassa on noin 9 700 asukasta ja sopimuksen arvo on noin 7 miljoonaa euroa vuodessa. Sopimuksen kesto on vähintään 15 ja enintään 20 vuotta. Suun terveydenhuollon osalta palvelutuotanto alkaa alustavasti 1.4.2017 ja muun palvelun osalta 1.4.2018. Sopimukseen sisältyy noin viiden miljoonan euron investointisitoumus Hattulan hyvinvointikeskuksen rakentamiseksi. Hankintapäätöksestä on valitettu markkinaoikeuteen.

Kouvolan kaupunki on valmistellut sosiaali- ja terveystalvelujen ulkoistusta, ja Pihlajalinna osallistuu kilpailutukseen. Kouvolan alueella on 86 000 asukasta ja kaupunki on arvioinut mahdollisen ulkoistussopimuksen arvoksi 84 miljoonaa euroa vuodessa.

Pihlajalinna osallistuu Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän sosiaali- ja terveystalvelujen kilpailutukseen. Seudulla on noin 34 500 asukasta ja kuntayhtymä on arvioinut mahdollisen ulkoistussopimuksen arvoksi noin 37 miljoonaa euroa vuodessa.

Monet kunnat ja kaupungit ovat kiinnostuneita liittymään voimassa oleviin muiden kuntien ja kuntayhtymien ulkoistuksiin. Lisäksi useat kunnat ovat ilmaisseet kiinnostuksensa tai selvittävät parhaillaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistamismahdollisuutta.

LIIKETOIMINTASEGMENTIT

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoido (L & E)

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoido -segmentti jakaantuu neljään palvelualueeseen: Lääkärikeskukset, Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoido, Suunterveydenhoido ja Työterveyshuolto.

L & E -segmentin liikevaihto päättyneellä tilikaudella oli 215,6 (119,5) miljoonaa euroa, kasvua 96,1 miljoonaa euroa eli 80 prosenttia. Liikevaihdon kasvu johtui Kuusiokuntien ja Jämsän erikoissairaanhoidon siirtymisestä Pihlajalinnan tuotantovastuulle sekä Tampereen Lääkärikeskuksen (Koskiklinikka) ja Itä-Suomen Lääkärikeskuksen (ITE) hankinnoista.

L & E -segmentin liikevoitto tilikaudella oli 6,2 (2,8) miljoonaa euroa, oikaistu liikevoitto oli 7,5 (2,8) miljoonaa euroa. Kannattavuus parani erityisesti yritysjärjestelyjen johdosta (Koskiklinikka, ITE), mikä näkyy Lääkärikeskukset- ja Työterveyshuolto-palvelualueiden kannattavuuden paranemisena. Tilikauden käyttökateetta rasittaa edellisellä tilikaudella päättyneen Leikkaustoiminnan palvelualueen tuotantoso-
pimuksen kertaluonteinen hyvitys 0,9 miljoonaa euroa. Kyseinen erä on käsitelty liikevoiton oikaisueränä.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentti jakaantuu kah-teen palvelualueeseen: Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset ja Muut liiketoiminnot, joka sisältää terveysasemaulkoistukset, työvoimapalvelut ja hoivapalvelut (sisältäen turvapaikanhakijoiden vastaan-ottokeskukset).

P & S -segmentin liikevaihto tilikaudella oli 189,8 (96,8) miljoonaa euroa, kasvua 93,0 miljoonaa euroa eli 96 prosenttia. Kasvu johtui pää-
osin Kuusiokuntien ja Jämsän sote-ulkoistuksista.

P & S -segmentin liikevoitto tilikaudella oli 10,9 (2,3) miljoonaa euroa, oikaistu liikevoitto oli 11,0 (2,3) miljoonaa euroa. Kannattavuus parani vertailukauteen nähden lähinnä Kuusiokuntien, Mänttä-Vilp-
pulan ja Jämsän sote-ulkoistusten vuoksi.

SEGMENTTIEN TULOSKEHITYS

Kvartaali	L & E		P & S	
	10-12/2016	10-12/2015	10-12/2016	10-12/2015
Liikevaihto, milj. euroa	56,8	32,0	49,1	31,4
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	4,2	2,6	3,1	1,1
Käyttökate, %	7,4	8,2	6,2	3,7
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	4,2	2,6	3,1	1,1
Oikaistu käyttökate, %	7,4	8,2	6,2	3,7
Liikevoitto, milj. euroa	1,7	1,0	2,5	0,7
Liikevoitto, %	3,0	3,2	5,1	2,1
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	1,7	1,0	2,5	0,7
Oikaistu liikevoitto, %	3,0	3,2	5,1	2,1
Kumulatiivinen 12 kk	1-12/2016	1-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liikevaihto, milj. euroa	215,6	119,5	189,8	96,8
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	16,4	9,2	12,9	3,9
Käyttökate, %	7,6	7,7	6,8	4,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	17,3	9,2	13,0	3,9
Oikaistu käyttökate, %	8,0	7,7	6,9	4,1
Liikevoitto, milj. euroa	6,2	2,8	10,9	2,3
Liikevoitto, %	2,9	2,3	5,7	2,4
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	7,5	2,8	11,0	2,3
Oikaistu liikevoitto, %	3,5	2,3	5,8	2,4

KONSERNIN RAHAVIRTA JA TASE

Pihlajalinna-konsernin taseen loppusumma oli tilikauden lopussa 217,7 (185,1) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat yhteensä 27,5 (15,3) miljoonaa euroa.

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta tilikaudelta oli 32,3 (17,7) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääomaa vapautui tilikaudella 7,6 (9,2) miljoonaa euroa. Konserni on tilikaudella maksanut aiemmasta poiketen ennakkoon palkkaperusteisia vakuutusmaksuja yhteensä 2,6 miljoonaa euroa. Lisäksi konsernissa on yhtenäistetty lomarahojen maksaikataulut, mikä osaltaan rasittaa kuluneen tilikauden liiketoiminnan rahavirtaa noin 1,0 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna.

Investointien nettorahavirta oli -25,5 (-32,1) miljoonaa euroa. Tytäryritysten hankinnat vaikuttivat investointien nettorahavirtaan tilikaudella -21,1 (-33,8) miljoonaa euroa. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat tilikaudella -4,9 (-7,8) miljoonaa euroa ja aineellisten hyödykkeiden sekä tytäryritysten luovutustulot olivat 0,3 (9,2) miljoonaa euroa. Vertailutilikaudella Pihlajalinna toteutti varsinaissuomalaisien hoivakotien osakekaupat myymällä hoivakotikiinteistönsä (aineellisten hyödykkeiden luovutustulot) ja kiinteistöyhtiönsä (tytäryritysten luovutukset).

Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 6,8 (-14,4) miljoonaa euroa.

Rahoituksen nettorahavirta oli 5,4 (18,8) miljoonaa euroa. Tilikaudella konserni nosti uutta lainaa limiiteistään 14,9 (31,1) miljoonaa euroa ja lyhensi rahoitusvelkojaan yhteensä 3,6 (90,4) miljoonaa euroa. Rahoituksen nettorahavirtaan vertailukaudella sisältyy 82,3 miljoonaa euroa listautumisannista ja 15.12.2015 suunnatusta osakeannista saatua nettovaroja.

Konsernin nettovelkaantumistaso tilikauden lopussa oli 21,9 (25,2) prosenttia.

Korolliset nettovelat olivat 22,1 (23,5) miljoonaa euroa. Tilikauden sijoitetun pääoman tuotto oli 10,8 (3,4) prosenttia ja oman pääoman tuotto oli 11,1 (2,3) prosenttia.

Pihlajalinna allekirjoitti syyskuussa 2015 viisi vuotta voimassa olevan 60 miljoonan euron valmiusluottosopimuksen ja 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset. Valmiusluottosopimukseen sisältyy nettovelan ja käyttökatteen suhteeseen perustuva rahoituskovenantti. Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2016. Rahoitussopimukseen liittynyt 12 kuukauden jatko-optiokausi vuodelle 2021 päätettiin jättää käyttämättä.

Konserni esittää valmiusluottosopimuksesta nostamansa lainaerät tilinpäätöksestä 31.12.2015 poiketen pitkäaikaisissa rahoitusveloissa. Taseen 31.12.2015 tietoja on oikaistu lainan esittämistavan osalta. Konserni arvioi, että valmiusluottosopimuksesta nostetut lainaerät ovat tosiasiallisesti pitkäaikaisia, vaikka lainaerien maturiteetti on 1, 3 tai 6 kuukautta.

Pihlajalinalla oli tilikauden lopussa käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 45,2 (58,0) miljoonaa euroa.

STRATEGISET TOIMENPITEET TILIKAUDEN AIKANA

Strategian liiketoiminnallisina painopisteinä ovat tilikaudella olleet kannattavuuden parantaminen, palvelutuotannon tehostaminen, erikoisairaanhoidon asiakasvirtojen koordinointi, asumisen ostopalveluiden asiakaslähtöinen ohjaus ja sopimuskuntien sote-nettomenojen hallinta.

- Pihlajalinna vahvisti lähetekoordinaatiota kehittämällä edelleen toiminnanohjausjärjestelmäänsä, pisimmälle järjestelmän hyödyntämisessä on päästy Mänttä-Vilppulassa.

- Pihlajalinna aloitti asumisen ostopalveluiden asiakaslähtöisen ohjaustoimintamallin Parkanon, Kihniön ja Mänttä-Vilppulan alueilla.
- Pihlajalinnan lääkärikeskusverkoston käyttöasteet paranivat lisääntyneen vakuutusyhtiöyhteistyön ja Koskiklinikan haltuunoton ansiosta.
- Itä-Suomen Lääkärikeskuksen hankinta vahvistaa konsernin asemaa Itä-Suomessa.
- Pihlajalinna tavoittelee MediApu Oy:n hankinnalla merkittävää vahvistusta yhtiön lääkiriekrytointiin ja tukea yhtiön sote-ulkioistushankkeisiin.

INVESTOINNIT JA YRITYSOSTOT

Tilikauden bruttoinvestoinnit, mukaan lukien yritysostot, olivat 27,4 (44,6) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöömaisuuteen, jotka muodostuivat kasvun vaatimista tavanomaisista lisä- ja korvausinvestoinneista, olivat tilikaudella 5,5 (6,0) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit uusien yksiköiden avaamiseen liittyen olivat 0,1 (2,4) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit yritysjärjestelyihin liittyen, sisältäen liikearvon, olivat yhteensä 21,7 (36,3) miljoonaa euroa.

Pihlajalinna toteutti 8.2.2016 Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy:n (ITE Joensuu) osakekaupan. Toteutuspäivänä rahana maksettu kauppahinta oli 6,8 miljoonaa euroa. Heinäkuun alussa maksettiin kauppaan liittynyt lisäkauppahinta 1,5 miljoonaa euroa. Lisäkauppahinta perustui kohteen vuoden 2015 vahvistetun tilinpäätöksen mukaiseen tulokehitykseen, joka oli ennakoitua parempi. Lisäksi maksettiin kaupantekohetken nettokassa 0,4 miljoonaa euroa.

Pihlajalinna vahvisti lääkäriasematoimintaansa Lappeenrannassa ostamalla enemmistön Lääkäriasema DokTori Oy:stä 9.2.2016. Etelä-Pohjanmaan ja Seinäjoen toimintoja vahvistettiin 7.3.2016 ostamalla enemmistöt Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy:stä, Kompassi Hammaslääkärikeskus Oy:stä ja Kompassi Lääkärikeskus Oy:stä. Kauppa toteutettiin 1.4.2016. Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy:n ja Kompassi Lääkärikeskus Oy:n määräysvallattomien omistajien osuudet lunastettiin 30.12.2016 tehdyllä kaupalla.

Suunterveydenhuollon palvelualuetta vahvistettiin pääkaupunkiseudulla toteuttamalla 6.6.2016 Ala-Malmin Hammaslääkärit Oy:n osakekauppa.

Pihlajalinna hankki 1.11.2016 Jämsän Lääkärikeskus Oy:n osakekannan vahvistaakseen asemaansa ja palveluitaan Keski-Suomen alueella. Lisäksi Pihlajalinna hankki 30.11.2016 MediApu Oy:n koko osakekannan. MediApu on oululainen rekrytointipalvelu, joka rekrytoi lääkäreitä kuntiin suoriin työ- ja palkkasuhteisiin.

Konsernin investointisitoumukset liittyvät toimipisteverkoston perusparannusmenoihin, tietojärjestelmähankkeisiin ja kliinisten laitteiden hankintaan. Yhteensä nämä investointisitoumukset ovat noin 1,3 miljoonaa euroa.

Pihlajalinna kasvatti tilikauden lopussa omistussuuttaan Kolmostien Terveys Oy:ssä ostamalla 10 prosenttia yhtiön osakekannasta Parkanon kaupungilta. Konsernin omistussuus kaupan jälkeen on 61 prosenttia.

Vuoden 2017 tavanomaisten lisä- ja korvausinvestointien odotetaan jäävän poistoja alemmalle tasolle.

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

Tilikauden alussa toteutettiin seuraavat sisaryhtiöfuusiot konsernirakenteen selkiyttämiseksi: Palvelukoti Sarahovi Oy sulautui Palvelukoti Sofianhovi Oy:hyn (sulautumisen yhteydessä toiminimi muuttui Iki-Pihlaja Sofianhovi Oy:ksi) 1.1.2016; Dextra Suunterveydenhoito Oy sulautui Wiisuri Oy:hyn 1.1.2016; Imatran Kliininen Laboratorio Oy,

Lääkärikeskus Irmeli Elomaa Oy, Lääkärikeskus Labeho Oy, Medilappi Oy, Tammerkosken Hammasklinikka Oy, Tampereen Hammashoito Oy ja Zirlab Oy sulautuivat Dextra Oy:hyn 1.2.2016.

Pihlajalinna Terveys Oy:n, Dextra Oy:n sekä Tampereen Lääkärikeskus Oy:n välillä toteutettiin 1.10.2016 liiketoimintasiirrot konsernin liiketoimintamallin selkiyttämiseksi. Liiketoimintasiirroissa Pihlajalinna Terveys Oy:n Dextra Akaan, Ylöjärven, Ikaalisten, Mänttä-Vilppulan, Nokian ja Pieksämäen lääkäriasemien liiketoimintakokonaisuudet siirrettiin Dextra Oy:hyn ja Dextra Kehräsaaren sekä Dextra Sairaala Hämeenkadun liiketoimintakokonaisuudet siirrettiin Tampereen Lääkärikeskus Oy:hyn.

Visita Oy purettiin 31.12.2016.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli tilikaudella keskimäärin 4 379 (2 503), lisäystä 1 876 henkilöä eli 75 prosenttia. Tilikauden lopussa henkilöstön määrä oli 4 407 (3 047). Konsernin henkilöstömäärän lisäys liittyy pääosin uusien sosiaali- ja terveystalveluiden kokonaisulkoistusten aloitukseen Kuusiokunnissa ja Jämsässä (yhteensä noin 1 600 siirtynyttä henkilöä). Konsernin työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat tilikaudella 167,2 (97,4) miljoonaa euroa, kasvua 72 prosenttia.

MUUTOKSIA JOHDOSSA

Tuomas Ojala nimitettiin Pihlajalinnan tietohallintojohtajaksi (CIO) 1.1.2016 alkaen.

Niclas Köhler nimitettiin Pihlajalinna-konsernin talous- ja rahoitusjohtajaksi (CFO) ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 11.3.2016 alkaen.

Konsernin toimitusjohtajaksi nimitettiin 11.3.2016 julkistetun pörs-siedotteen mukaisesti Aarne Aktan. Aktan aloitti tässä tehtävässä 8.8.2016 ja erosi samalla yhtiön hallituksesta. Aktan aloitti Pihlajalinna-konsernissa 29.4.2016 L & E -segmentin johtajana ja johtoryhmän jäsenenä.

Yhtiön toimitusjohtaja Mikko Wirén valittiin yhtiön hallituksen varsinaiseksi jäseneksi varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2016. Wirénin toimikausi hallituksen jäsenenä alkoi, kun Aarne Aktan aloitti yhtiön toimitusjohtajana. Wirén jatkaa Pihlajalinnan vanhempana neuvonantajana.

Pihlajalinna Oyj:n varatoimitusjohtajana ja Pihlajalinna-konsernin L & E -segmentin johtajana toiminut Leena Niemistö luopui operatiivisista johtotehtävistään konsernissa 29.4.2016 ja keskittyy jatkossa hallitustyöskentelyyn Pihlajalinnessa ja muissa yhtiössä. Niemistö jatkaa Pihlajalinnan vanhempana neuvonantajana erityisesti yritysjärjestelyissä.

Pihlajalinna Oyj:n varatoimitusjohtajaksi nimitettiin 7.9.2016 alkaen Juha Rautio. Hän toimi aikaisemmin P & S -segmentin johtajana. Samalla P & S -segmentin johtajaksi nimitettiin Virpi Holmqvist, joka toimi aiemmin ulkoistusliiketoiminnan johtajana.

Viestintä- ja sijoittajasuhteista vastaavana johtajana aloitti 7.9.2016 Siri Markula.

Pauli Waroma nimitettiin Pihlajalinna-konsernin markkinointijohtajaksi 15.12.2016. Waroma aloittaa työssään 1. maaliskuuta 2017. Hän vastaa konsernin markkinoinnista sekä brändien ja asiakaskokemusten kehittämisestä.

JOHTORYHMÄ

Pihlajalinna muutti 7.9.2016 konsernin johtoryhmän rakennetta ja perusti laajennetun johtoryhmän tukemaan johtoryhmän toimintaa.

Konsernin johtoryhmään kuuluvat 7.9.2016 alkaen seuraavat viisi (5) jäsentä: toimitusjohtaja Aarne Aktan (myös L & E -segmentin liiketoimintajohtaja), varatoimitusjohtaja ja konserniprojekteista vastaava

Juha Rautio, Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentin liiketoimintajohtaja Virpi Holmqvist, talous- ja rahoitusjohtaja Niclas Köhler ja lakiasiainjohtaja Hanne Keidasto.

Johtoryhmän jäsenten lisäksi Pihlajalinnan laajennettuun johtoryhmään kuuluvat seuraavat viisi (5) jäsentä: yritysuunnittelujohtaja Joni Aaltonen, henkilöstöjohtaja Sanna Hildén, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja Siri Markula, tietohallintojohtaja Tuomas Ojala ja lääketieteellinen johtaja Kimmo Saarinen.

Laajennetun johtoryhmän vastuualueisiin kuuluu toimitusjohtajan ja johtoryhmän tukeminen merkittävimmässä projekteissa ja konsernin tukitoiminnoissa.

YHTIÖN HALLITUS

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2016 päätettiin, että yhtiön hallitukseen kuuluu kerrallaan kuusi (6) jäsentä. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka valittiin uudelleen Leena Niemistö, Jari Sundström ja Aarne Aktan sekä uusina jäseninä Seija Turunen, Jari Eklund, Timo Everi ja Mikko Wirén.

Mikko Wirénin toimikausi hallituksen jäsenenä alkoi 8.8.2016, kun hän lopetti tehtävässään yhtiön toimitusjohtajana. Aarne Aktan erosi hallituksesta 8.8.2016 aloittaessaan yhtiön toimitusjohtajana.

Pihlajalinna Oyj:n hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 4.4.2016 puheenjohtajaksi Leena Niemistön ja varapuheenjohtajaksi Jari Sundströmin. Hallitus valitsi Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Leena Niemistön varapuheenjohtajaksi 8.8.2016 alkaen.

HALLITUKSEN NIMITTÄMÄT VALIOKUNNAT

Tarkastusvaliokunta: Seija Turunen (puheenjohtaja), Jari Eklund ja Leena Niemistö (ajalla 4.4.2016–9.5.2016 Seija Turunen (puheenjohtaja), Jari Eklund ja Aarne Aktan).

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta: Mikko Wirén (puheenjohtaja), Jari Sundström ja Timo Everi (ajalla 4.4.2016–8.8.2016 Leena Niemistö (puheenjohtaja), Jari Sundström ja Timo Everi).

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKITSEMINEN

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2016 päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan seuraavasti: puheenjohtajalle 3 500 euroa, varapuheenjohtajalle 2 500 euroa ja muille jäsenille 2 000 euroa kuukaudessa.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous päätti, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi koti- ja ulkomaanmatkoilta maksetaan päivärahaa valtion matkustussäännön mukaisesti.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Pihlajalinna Oyj:n kauppakisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 80 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 20 613 146 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun yhtiön varojen jakoon. Yhtiöllä oli tilikauden lopussa 9 172 (5 459) osakkeenomistajaa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita. Luettelo suurimmista omistajista on nähtävissä yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi.

Osakkeen kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingin päälistalla on PIHLIS ja Pihlajalinna Oyj on luokiteltu markkina-arvoltaan keskiuureksi yhtiöksi toimialana Terveystalvelu.

Pihlajalinnan osakkeita vaihdettiin tilikaudella 8 196 264 osaketta (39,8 prosenttia), yhteenlaskettu vaihtoarvo oli 134 276 810 euroa. Tilikauden ylin kurssi oli 18,87 (19,85) euroa, alin kurssi 12,90 (11,38) euroa, keskiarvo 16,38 (12,72) euroa ja päätöskurssi 18,42 (17,70)

euroa. Osakekannan markkina-arvo tilikauden päätöskurssilla oli 379,7 (364,9) miljoonaa euroa.

LIPUTUSILMOITUKSET

Yhtiö vastaanotti 11.5.2016 kolme arvopaperimarkkinain 9 luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta.

Ensimmäisen ilmoituksen mukaan Sentica Buyout III Ky ja Sentica Buyout III Co-Investment Ky (yhdessä "Rahastot") olivat myyneet Pihlajalinnan osakkeensa yksityisesti neuvotelluissa osakekaupoissa ("Osakekaupat"), joissa Rahastot myivät yhteensä 3 515 990 osaketta LähiTapiola Keskinäiselle Vakuutusyhtiölle, LähiTapiola Keskinäiselle Henkivakuutusyhtiölle ja Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elolle 11.5.2016. Osakekauppojen jälkeen Rahastojen omistus kaikista Pihlajalinnan osakkeista ja äänistä on 0 prosenttia.

Ennen osakekauppoja Rahastojen omistus Pihlajalinnan osakkeista ja äänistä oli 17,06 prosenttia.

Toisen ilmoituksen mukaan LähiTapiola-ryhmän (LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö) omistamien Pihlajalinnalla Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä oli noussut 23,42 prosenttiin Pihlajalinnalla Oyj:n kaikista osakkeista ja niiden tuottamien äänten yhteismäärästä. LähiTapiola-ryhmä omistaa osakekaupan jälkeen 4 827 526 Pihlajalinnan osaketta.

Kolmannen ilmoituksen mukaan Keskinäisen Työeläkevakuutusyhtiö Elon omistamien Pihlajalinnalla Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä nousi 6,15 prosenttiin Pihlajalinnalla Oyj:n kaikista osakkeista ja niiden tuottamien äänten yhteismäärästä. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo omistaa osakekaupan jälkeen 1 267 161 Pihlajalinnan osaketta.

TILINTARKASTUS

Yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2016 yhtiön tilintarkastajaksi tilikaudelle 1.1.–31.12.2016 valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii Lotta Nurminen, KHT.

VALTUUTUS OMIEN OSAKKEIDEN HANKKIMISESTA

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2016 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 061 314 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti.

Valtuutus kumoaa kaikki aikaisemmat valtuutukset päättää omien osakkeiden hankkimisesta.

Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Hankinnassa voidaan käyttää myös muun muassa johdannaisia. Hallitus päättää, miten osakkeita hankitaan. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen).

VALTUUTUS OSAKEANNISTA PÄÄTTÄMISESTÄ

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2016 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 4 122 629 osaketta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti.

Valtuutus kumoaa kaikki aikaisemmat valtuutukset päättää osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Hallitus päättää kaikista muista osakeannin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista,

ja sillä on oikeus poiketa osakkeenomistajan merkintätuoikeudesta (suunnattu anti).

RISKIENHALLINTA

Pihlajalinnalla pyrkii riskienhallinnassaan mahdollisimman järjestelmälliseen toimintaan osana normaaleja liiketoimintaprosesseja. Konserni panostaa lisäksi laatujärjestelmiin sekä työturvallisuus- ja työterveysriskien hallintaan.

Pihlajalinnan riskienhallintapolitiikassa määritellään ja luokitellaan konsernin riskit sekä kuvataan riskienhallinnan tavoitteet. Lisäksi määritellään riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet ja toimintatavat sekä vastuut.

Sisäinen riskiraportointi sisältyy säännölliseen liiketoiminnan raportointiin sekä liiketoiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Sidosryhmille keskeisistä riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Vuoden 2017 aikana riskienhallintaa tullaan kehittämään rakentamalla kokonaisvaltaisen riskienhallinnan (Enterprise Risk Management) prosessi. Seurannassa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Strategisilla riskeillä tarkoitetaan epävarmuutta, joka liittyy konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategian toteuttamiseen. Esimerkiksi tästä ovat yhteiskunnalliset rakenteelliset muutokset. Yksityisen sektorin rooli sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajana sekä julkisen sektorin rakennemuutokset vaikuttavat olennaisesti yhtiön liiketoimintaan.

Operatiiviset riskit ovat riskejä, jotka aiheutuvat ulkoisista tekijöistä, teknologiasta, henkilöstön, organisaation tai prosessien toiminnasta. Näitä riskejä käsitellään esimerkiksi seuraamalla järjestelmällisesti kilpailutilannetta ja reagoimalla sen muutoksiin.

Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät konsernin taloudelliseen tilanteeseen, kuten kannattavuuteen, rahoitusprosessien toimivuuteen ja verotukseen. Esimerkiksi verolainsäädännön muutokset voivat vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan.

Vahinkoriskit koskevat onnettomuuksia tai muita vahinkoja, jotka voivat kohdistua konsernin omaisuuteen, henkilökuntaan, asiakkaisiin, sidosryhmiin tai ympäristöön. Yhtiöllä on vastuu- ja potilasvakuutus yhtiön oman henkilökunnan aiheuttamia mahdollisia hoitovirheitä varten.

Riskiluokkia yhdistää maineriski, joka voi vaikuttaa konsernin brändien tai koko konsernin maineeseen.

Pihlajalinnan riskienhallinnan tavoitteena on edistää konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista, omistaja-arvoa, konsernin liiketoiminnan tuloksellisuutta ja vastuullisten toimintatapojen toteutumista. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnetaan, niitä arvioidaan ja seurataan.

Vastuu riskienhallinnasta on konserni- ja liiketoimintajohtolla raportointivastuiden mukaisesti. Lisäksi riskienhallinnan asiantuntijat ohjaavat ja kehittävät konsernin riskienhallintaa. Myös jokaisen Pihlajalinnassa työskentelevän pitää tuntea ja hallita oman vastualueensa riskit.

RISKIT JA LIIKETOIMINNAN EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Väestön ikääntyessä ja terveydenhuollon rakenteiden muuttuessa yhteiskunnassa toteutettavilla linjauksilla voi olla olennaista vaikutusta yksityisen terveydenhuollon toimijoiden liiketoimintaedellytyksiin sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Linjaukset voivat vaikuttaa liiketoiminnan kasvumahdollisuuksiin ja kannattavuuteen sekä pätevän henkilöstön saatavuuteen.

Edellä mainitun lisäksi julkisiin hankintoihin liittyy riskivät mahdollisista valituksista ja oikeudenkäynneistä. Lisäksi it, Pihlajalinnakonsernin sopimusriskit ja toiminnan riskit sekä epävarmuustekijät pitkällä aikavälillä liittyvät nykyisten merkittävimpien asiakkaiden ja sopimusten jatkumiseen liittyviä riskejä etenkin pitkällä aikavälillä.

Poliittinen päätöksenteko ja julkisen sektorin rakennemuutokset kohdistuvat myös sosiaali- ja terveyspalveluihin ja voivat vaikuttaa suoraan tai välillisesti konsernin liiketoimintaan ja kasvumahdollisuuksiin. Sote-uudistuksen tulevat kokonaisvaikutukset sekä mahdolliset muut muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ovat vaikeasti ennustettavissa. Uudistukset saattavat vaikeuttaa konsernin toimintaa joillain sosiaali- ja terveydenhuoltoalan toimialueilla, mutta toisaalta konsernin laaja-alainen toiminta eri toimialueilla saattaa kuitenkin osittain tasata muutosten vaikutuksia.

Konserni seuraa tarkasti poliittisia päätöksentekoprosesseja. Esimerkiksi vastaanottokeskusliiketoiminnan kasvun ennustaminen on haastavaa johtuen kansainvälisen turvapaikanhakijatilanteen vaikeasti ennakoitavista muutoksista.

Konsernin sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisluoitusopimusten vuosittainen kannattavuus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilinpäätöshetkellä tai osavuositarkastuksesta laadittaessa.

Konsernin liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät lisäksi yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, pätevän johdon sitouttamiseen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin sekä verotukseen liittyviin riskeihin.

VOIMASSA OLEVAT KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Osana uuden toimitusjohtajan, Aarne Aktanin, toimitusjohtajan ehtoja Pihlajalinnalla Oyj:n hallitus päätti uudesta toimitusjohtajan pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmästä vuosille 2016–2018.

Kannustinjärjestelmässä on kolme yhden vuoden mittaista ansaintajaksoa, jotka muodostuvat kalenterivuosista 2016, 2017 ja 2018. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakriteerit on kytketty yhtiön liiketoiminnan kannattavuuskehitykseen. Toimitusjohtajalle mahdollisesti maksettavan osakepalkkion määrä riippuu ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Toimitusjohtajan enimmäispalkkio koostuu yhtiön osakkeista ja rahaosuudesta. Toimitusjohtajalle voidaan koko järjestelmän perusteella antaa palkkioina yhteensä enintään 37 500 osaketta (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä). Mahdollinen palkkio maksetaan toimitusjohtajalle vuosittain kunkin ansaintajakson (yhtiön tilikausi) tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen vuosina 2017, 2018 ja 2019. Toimitusjohtajalle ei tilikaudelta 2016 kerroty osakepalkkiota.

Palkkiona saatuja osakkeita koskee luovutusrajoitus, joka on voimassa sitouttamisjakson ajan. Sitouttamisjakso alkaa palkkion maksamisesta ja päättyy kahden vuoden kuluttua palkkion maksamisesta.

Yhtiöllä ei ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä, jotka koskisivat muita johtoryhmän jäseniä tai hallitusta.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Hallitus esittää, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,15 euroa osakkeelta. Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 161 712 551,76 euroa, josta tilikauden voitto on 12 261 882,58 euroa. Osinkoon oikeuttavia osakkeita on tilinpäätöshetkellä 20 613 146, joten osingon kokonaismäärä olisi 3 091 971,90 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu

voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,39 euroa. Ehdotettu osinko 0,15 euroa on 38,5 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Pihlajalinnalla Oyj:n varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 4.4.2017 Tampereella. Hallitus päättää yhtiökokouksista ja sen sisältämisestä esityksistä myöhemmin.

Vuosikertomus 2016, johon sisältyvät tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus, julkaistaan yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinnalla.fi viikolla 11.

PIHLAJALINNAN NÄKYMÄT VUODELLE 2017

Pihlajalinnalla liikevaihdon odotetaan kasvavan ja oikaistun liikevoiton paranevan vuodesta 2016. Tilikauden 2016 liikevaihto oli 399,1 miljoonaa euroa ja oikaistu liikevoitto oli 16,6 miljoonaa euroa.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Pihlajalinnalla esittää selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisessä kertomuksessa, joka asetetaan saataville yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinnalla.fi samanaikaisesti toimintakertomuksen kanssa viikolla 11. Ajantasaiset tiedot hallinnointikoodin noudattamisesta tai siitä poikkeamisesta ylläpidetään sijoittajasivuilla investors.pihlajalinnalla.fi.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Pihlajalinnalla hankki Itä-Suomen Lääkäritalo Oy:n koko osakekannan 2.1.2017. Itä-Suomen Lääkäritalo tarjoaa monipuolisia lääkärikeskus- ja sairaalapalveluja toimipisteissään ITE Lasaretti Kuopio, Lääkärikeskus ITE Leppävirta ja Lääkärikeskus ITE Suonenjoki. Pihlajalinnalla osti Itä-Suomen Lääkäritalon vahvistaakseen asemaansa ja palveluitaan Kuopion alueella. Itä-Suomen Lääkäritalo on tehnyt Lääkärikeskus ITE -nimen alla läheistä yhteistyötä Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy:n kanssa, jonka Pihlajalinnalla osti 1.2.2016.

Minna Elomaa nimitettiin Pihlajalinnalla-konsernin Dextra-lääkärikeskusten uudeksi liiketoimintajohtajaksi 23.1.2017. Elomaa tulee Pihlajalinnalla Diacorista, jossa hän toimi viimeksi liiketoiminta- ja varatoimitusjohtajana. Hänen vastuullaan olivat muun muassa yksityisasiakasliiketoiminta, lääkäriasemat ja sairaala. Elomaa aloittaa Pihlajalinnalla 1.8.2017.

Pihlajalinnalla-konsernin Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelu-segmentin liiketoimintajohtaja Virpi Holmqvist irtisanoutui 1.2.2017 Pihlajalinnalla palveluksesta siirtyäkseen uusiin tehtäviin konsernin ulkopuolelle. Hänen työsuhteensa päättyy viimeistään 1.8.2017. Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelu-segmentin uudeksi liiketoimintajohtajaksi nimitettiin 17.2.2017 Pihlajalinnalla yritysuunnittelujohdaja Joni Aaltonen. Hän aloittaa uudessa tehtävässään ja konsernin johtoryhmässä 20.2.2017.

Pihlajalinnalla-konserni tiedotti 11.2.2017 aikovansa laajentaa sote-uudistuksen alkuun eli vuoteen 2019 mennessä yli kymmenelle uudelle paikkakunnalle. Ensimmäisessä Pihlajalinnalla aikoo kasvaa avaimella kokonaan uusia toimipisteitä. Lisäksi yhtiö voi nopeuttaa laajentamista tekemällä yritysostoja. Tulevaan valinnanvapautteen Pihlajalinnalla valmistautuu siirtymällä yhteen brändiin, Pihlajalinnalla. Samalla Pihlajalinnalla ilme ja logo uudistuvat. Muutos on tarkoitus viedä läpi viimeistään sote-uudistuksen alkuun mennessä.

PIHLAJALINNA OYJ
Hallitus

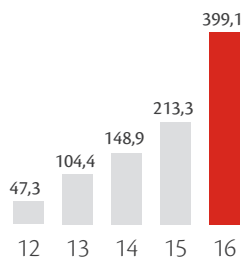
Tilinpäätös

Tunnusluvut

TOIMINNAN LAAJUUS	2016	2015	2014	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	399,1	213,3	148,9	104,4	47,3
Muutos, %	87,1	43,3	42,5	121,0	
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	27,4	44,6	28,3	8,8	55,4
% liikevaihdosta	6,9	20,9	19,0	8,4	117,3
Henkilöstö kauden lopussa	4 407	3 047	1 714	1 270	711
Henkilöstö keskimäärin	4 379	2 503	1 619	1 197	617
KANNATTAVUUS	2016	2015	2014	2013	2012
Oikaistu käyttökate (EBITDA) milj. euroa	28,9	12,5	14,0	12,4	4,8
Oikaistu käyttökate, %	7,2	5,9	9,4	11,9	10,2
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	27,9	11,6	11,8	11,8	4,8
Käyttökate, %	7,0	5,4	7,9	11,3	10,2
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa	16,6	4,5	8,2	7,9	3,4
Oikaistu liikevoitto, %	4,2	2,1	5,5	7,6	7,3
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	15,1	3,6	6,0	7,3	3,4
Liikevoitto, %	3,8	1,7	4,0	7,0	7,3
Nettorahoituskulut, milj. euroa	-1,4	-2,3	-3,1	-1,9	-1,1
% liikevaihdosta	-0,4	-1,1	-2,1	-1,9	-2,3
Voitto ennen veroja, milj. euroa	13,7	1,3	2,9	5,3	2,3
% liikevaihdosta	3,4	0,6	1,9	5,1	4,9
Tuloverot, milj. euroa	-3,0	-0,1	-1,0	-0,8	-1,0
Tilikauden voitto	10,8	1,2	1,9	4,5	1,3
Oman pääoman tuotto ROE, %	11,1	2,3	7,7	13,3	6,6
Sijoitetun pääoman tuotto ROCE, %	10,8	3,4	7,1	9,4	6,8
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA	2016	2015	2014	2013	2012
Korolliset nettovelat, milj. euroa	22,1	23,5	71,1	29,5	40,0
% liikevaihdosta	5,5	11,0	47,8	28,3	84,6
Omavaraisuusaste, %	46,5	50,5	8,0	36,5	31,6
Velkaantumisaste (Gearing), %	21,9	25,2	686,3	77,1	135,0
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	0,8	1,9	5,1	2,3	2,4

LIKEVAIHTO

Milj. euroa

LIKEVOITTO (EBIT)

Milj. euroa/%

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	2016	2015	2014	2013	2012
Tulos, euroa/osake (EPS)*	0,39	0,03	0,11	0,35	0,12
Oma pääoma euroa/osake*	4,74	4,47	0,70	2,89	2,34
Osinko/osake euroa (hallituksen esitys)	0,15				
Osinko/tulos, % (hallituksen esitys)	38,5				
Efektiivinen osinkotuotto, % (hallituksen esitys)	0,8				
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	20 613 146	20 613 146			
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	20 613 146	16 767 940			
Markkina-arvo, milj. euroa	379,7	364,9			
Osingonjako, milj. euroa (hallituksen esitys)	3,10				
Hinta/voittosuhte (P/E-luku)	47,2	640,0			
Osakkeen ylin kurssi, euroa	18,87	19,85			
Osakkeen alin kurssi, euroa	12,90	11,38			
Osakkeen tilikauden keskipurssi, euroa	16,38	12,72			
Osakkeen kurssi kauden lopussa, euroa	18,42	17,70			
Osakkeiden vaihto, kpl	8 196 264	7 679 586			
Osakkeiden vaihto, %	39,80	45,80			

*Vuosien 2012 ja 2013 osakekohtaiset tunnusluvut on korjattu vertailukelpoisiksi heinäkuussa 2014 toteutetun suunnatun annin ehtojen mukaan.

KVARTAALITIEDOT 1 000 €	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15
TULOSLASKELMA								
Liikevaihto	103 735	93 932	101 371	100 055	62 633	50 881	51 930	47 883
Käyttökate (EBITDA)	7 075	6 826	6 976	7 029	3 422	3 051	2 075	3 033
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	7 075	7 838	6 976	7 029	3 431	2 949	3 018	3 083
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	6,8	8,3	6,9	7,0	5,5	5,8	5,8	6,4
Poistot	-3 201	-3 238	-3 460	-2 860	-2 067	-2 098	-2 010	-1 778
Liikevoitto (EBIT)	3 874	3 589	3 516	4 169	1 355	953	66	1 255
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	3 874	4 673	3 912	4 169	1 363	851	1 008	1 305
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	3,7	5,0	3,9	4,2	2,2	1,7	1,9	2,7
Rahoitustuotot	11	61	24	21	49	38	68	16
Rahoituskulut	-345	-384	-410	-395	-397	-580	-815	-695
Voitto ennen veroja	3 539	3 266	3 129	3 794	1 007	412	-682	576
Tuloverot	-519	-860	-526	-1 049	-273	53	95	31
Tilikauden tulos	3 020	2 406	2 604	2 745	735	465	-586	607
Henkilöstö kauden lopussa	4 407	4 470	4 589	4 228	3 047	2 905	2 525	2 261
Henkilöstön muutos kvartaalilla	-63	-119	361	1 181	142	380	264	547
	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15
L & E -segmentti								
Liikevaihto	56 812	48 555	56 091	54 148	31 959	26 754	30 816	29 932
Käyttökate (EBITDA)	4 224	2 473	4 604	5 118	2 608	1 556	1 917	3 078
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	4 224	3 353	4 604	5 118	2 608	1 556	1 917	3 078
Liikevoitto (EBIT)	1 705	-198	1 727	2 936	1 019	-140	353	1 555
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	1 705	755	2 123	2 936	1 019	-140	353	1 555
P & S -segmentti								
Liikevaihto	49 115	46 857	46 986	46 819	31 411	24 789	22 027	18 525
Käyttökate (EBITDA)	3 062	4 950	2 628	2 269	1 147	1 278	1 300	207
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	3 062	5 081	2 628	2 269	1 147	1 278	1 300	207
Liikevoitto (EBIT)	2 515	4 440	2 130	1 783	666	800	884	-40
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	2 515	4 572	2 130	1 783	666	800	884	-40
Kohdistamattomat								
Liikevaihto	227	19	58	121	-13	15	9	9
Käyttökate (EBITDA)	-212	-597	-255	-358	-333	218	-1 141	-252
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	-212	-597	-255	-358	-324	115	-199	-202
Liikevoitto (EBIT)	-347	-654	-341	-549	-331	293	-1 172	-260
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	-347	-654	-341	-549	-322	190	-229	-210

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden tulos (rullaava 12 kk)} \times 100}{\text{Oma pääoma (keskiarvo)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk)} + \text{korko- ja muut rahoituskulut (rullaava 12 kk)} \times 100}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)}}$
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	$\frac{\text{Korolliset nettovelat} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Tulos / osake (EPS), euro	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$
Oma pääoma / osake, euro	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Käyttökate, %	$\frac{\text{Käyttökate} \times 100}{\text{Liikevaihto}}$
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen, rullaava 12 kuukautta	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oikaistu käyttökate (rullaava 12 kuukautta)}}$
Rahavirta investointien jälkeen	Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta
Oikaistu käyttökate (EBITDA)*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät
Oikaistu liikevoitto (EBIT)*	Liikevoitto + oikaisuerät
Oikaistu liikevoittomarginaali*	$\frac{\text{Oikaistu liikevoitto (EBIT)} \times 100}{\text{Liikevaihto}}$
Bruttoinvestoinnit	Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin
Hinta/voittosuhte (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Tulos/osake (EPS)}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osinko/osake} \times 100}{\text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}$

* Määritelmät vastaavat aiemmin raportoituja "ilman kertaluonteisia eriä" tunnuslukuja.

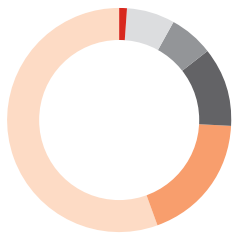
Osakkeet ja osakkeenomistajat

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2016

		Osakkeita, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1	Lähtipiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	3 208 891	15,6 %
2	MWW Yhtiö Oy	2 227 060	10,8 %
3	Lähtipiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	1 618 635	7,9 %
4	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1 267 161	6,1 %
5	Nordea Bank Ab (Publ), Suomen sivuliike	734 218	3,6 %
6	Niemistö Leena Katriina	703 475	3,4 %
7	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	545 500	2,6 %
8	Fennia	530 000	2,6 %
9	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	490 000	2,4 %
10	Skandinaviska Enskilda Banken Ab (Publ) Helsingin sivukonttori	487 354	2,4 %
	10 suurinta yhteensä	11 812 294	57,3 %
	Muut osakkeenomistajat	8 800 852	42,7 %
	Yhteensä	20 613 146	100,0 %

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN

31.12.2016

1–100 osaketta/osakas	1,2 %
101–1 000	7,0 %
1 001–10 000	6,3 %
10 001–100 000	11,5 %
100 001–500 000	18,6 %
500 001–	55,4 %

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2016

Osakkeita/osakas	Omistajien lkm	Osuus omistajista, %	Osakkeita, kpl	Osuus osakkeista, %
1 - 100	4 362	47,6 %	242 760	1,2 %
101 - 1 000	4 244	46,3 %	1 452 987	7,0 %
1 001 - 10 000	464	5,1 %	1 291 218	6,3 %
10 001 - 100 000	77	0,8 %	2 364 414	11,5 %
100 001 - 500 000	16	0,2 %	3 832 827	18,6 %
500 001 -	9	0,1 %	11 428 940	55,4 %
	9 172	100,0 %	20 613 146	100,0 %
joista hallintarekisteröityjä	9		1 634 118	7,9 %
Yhteensä			20 613 146	100,0 %

OMISTAJARYHMÄT

31.12.2016

Yritykset	16,1 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	48,7 %
Julkisyhteisöt	13,0 %
Kotitaloudet	20,9 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,3 %
Ulkomaat	0,1 %

OMISTAJARYHMÄT 31.12.2016

	Omistajien lkm	Osuus omistajista, %	Osakkeita, kpl	Osuus osakkeista, %
Yritykset	387	4,2 %	3 312 899	16,1 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	37	0,4 %	10 036 154	48,7 %
Julkisyhteisöt	9	0,1 %	2 669 723	13,0 %
Kotitaloudet	8 674	94,6 %	4 306 800	20,9 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	45	0,5 %	262 855	1,3 %
Ulkomaat	20	0,2 %	24 715	0,1 %
	9 172	100,0 %	20 613 146	100,0 %
joista hallintarekisteröityjä	9		1 634 118	7,9 %
Liikkeeseen laskettu määrä			20 613 146	100,0 %

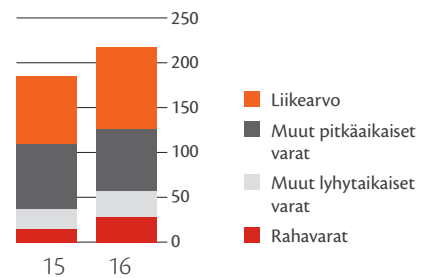
HALLITUKSEN JA JOHTORYHMÄN OMISTUKSET 31.12.16

	Suora omistusosuus		Epäsuorat omistukset	
	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Hallitus				
Jari Eklund				
Jari Sundström				
Leena Niemistö	703 475	3,41 %		
Mikko Wirén	46 950	0,23 %	2 227 060	10,80 %
Seija Turunen				
Timo Everi				
Johtoryhmä				
Aarne Aktan	5 400	0,03 %		
Hanne Keidasto	4 170	0,02 %		
Juha Rautio	57 850	0,28 %		
Niclas Köhler				
Virpi Holmqvist	28 552	0,14 %		

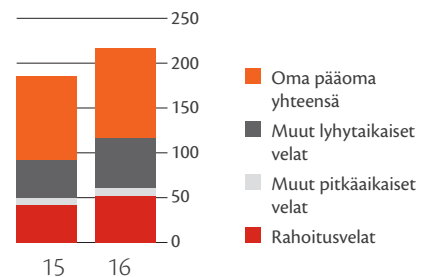
Konsernin tase, IFRS

1 000 €	Liite	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	45 498	48 608
Liikearvo	13	92 270	76 056
Muut aineettomat hyödykkeet	13	16 319	15 127
Osuudet osakkuusyrityksissä	16	2 796	2 839
Myytavissä olevat rahoitusvarat	16	46	44
Muut saamiset	17	2 805	2 827
Laskennalliset verosaamiset	19	1 589	2 519
		161 323	148 021
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	20	1 959	1 753
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	26 143	19 710
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		780	289
Rahavarat	22	27 537	15 330
		56 419	37 082
VARAT YHTEENSÄ		217 742	185 103
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	23		
Osakepääoma		80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		87 945	87 945
Kertyneet voittovarot		9 744	4 102
		97 770	92 128
Määräysvallattomien omistajien osuus		3 240	1 324
Oma pääoma yhteensä		101 010	93 451
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	19	5 548	5 185
Varaukset	25	847	
Rahoitusvelat*	26	48 335	36 338
Muut velat		1 929	1 946
		56 658	43 469
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	27	55 033	42 007
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		1 333	669
Rahoitusvelat*	26	3 707	5 506
		60 074	48 182
VELAT YHTEENSÄ		116 732	91 650
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		217 742	185 103

VARAT
1 000 €

OMA PÄÄOMA JA VELAT
1 000 €

* Konserni esittää valmiusluottosopimuksesta nostamansa lainaerät tilinpäätöksestä 31.12.2015 poiketen pitkäaikaisissa rahoitusveloissa. Taseen 31.12.2015 tietoja on oikaistu lainan esittämistavan osalta. Valmiusluottosopimuksesta nostetut lainaerät ovat tosiasiallisesti pitkäaikaisia, vaikka nostettujen lainaerien maturiteetti on 1, 3 tai 6 kuukautta.

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

1 000 €	Liite	1.1.- 31.12.2016	1.1.- 31.12.2015
Liikevaihto	1,2	399 092	213 327
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 511	753
Materiaalit ja palvelut	4	-167 988	-81 913
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-167 171	-97 409
Liiketoiminnan muut kulut	7	-37 743	-23 107
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	16	206	-70
Käyttökate		27 906	11 581
Oikaistu käyttökate	7	28 915	12 480
Poistot ja arvonalentumiset	6	-12 759	-7 953
Liikevoitto		15 147	3 628
Oikaistu liikevoitto	6,7	16 624	4 527
Rahoitustuotot	8	116	171
Rahoituskulut	9	-1 534	-2 487
Rahoitustuotot ja -kulut		-1 418	-2 316
Voitto ennen veroja		13 729	1 313
Tuloverot	10	-2 954	-93
TILIKAUDEN VOITTO*		10 775	1 219
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		10 775	1 219
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		8 049	464
Määräysvallattomille omistajille		2 726	756
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa			
Laimentamaton	11	0,39	0,03
Laimennettu		0,39	0,03

* Konsernilla ei ole muita laajan tuloksen eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

1 000 €	Liite	1.1.- 31.12.2016	1.1.- 31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta			
Myynnistä saadut maksut		400 474	210 373
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut		1 404	563
Maksut liiketoiminnan kuluista		-367 289	-192 051
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		34 589	18 885
Saadut korot		110	123
Maksetut verot		-2 410	-1 294
Liiketoiminnan nettorahavirta		32 288	17 713
Investointien rahavirta:			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		-4 932	-7 835
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		274	7 880
Muiden sijoitusten muutos		0	379
Lainasaamisten muutos		-40	-100
Saadut osingot		264	15
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	14	-21 059	-33 769
Tytäryritysten luovutukset vähennettynä luovutushetken rahavaroilla			1 308
Investointien nettorahavirta		-25 492	-32 123
Rahoituksen rahavirta:			
Osakeannista saadut maksut		-29	82 332
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset		-1 057	-478
Lainojen nostot		14 880	31 096
Lainojen takaisinmaksut		-3 630	-90 399
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-2 435	-1 160
Maksetut korot ja maksut		-1 363	-2 025
Maksetut osingot ja muu voitonjako		-956	-588
Rahoituksen nettorahavirta		5 410	18 778
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		15 330	10 962
Rahavarat tilikauden lopussa		27 537	15 330

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €

	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				Oma pääoma Yhteensä
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Määräys- vallattomien omistajien osuus	
Oma pääoma 1.1.2015	3	5 081	4 270	1 002	10 356
Tilikauden tulos			464	756	1 219
Tilikauden laaja tulos yhteensä			464	756	1 219
Rahastoanti	78	-78			
Osakeanti		82 942			82 942
Osingonjako				-588	-588
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	78	82 865		-588	82 354
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät ole johtaneet muutokseen määräysvallassa			-631	153	-478
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-631	153	-478
Oma pääoma 31.12.2015	80	87 945	4 102	1 323	93 451

1 000 €

	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				Oma pääoma Yhteensä
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Määräys- vallattomien omistajien osuus	
Oma pääoma 1.1.2016	80	87 945	4 102	1 324	93 451
Tilikauden tulos			8 049	2 726	10 775
Tilikauden laaja tulos yhteensä			8 049	2 726	10 775
Osingonjako				-2 160	-2 160
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-2 160	-2 160
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa			-1 056		-1 056
Vastikkeeton SVOP-rahastosijoitus määräysvallattomien omistajien hyväksi			-1 351	1 350	
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-2 407	1 350	-1 056
Oma pääoma 31.12.2016	80	87 945	9 744	3 240	101 010

Laadintaperiaatteet

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Pihlajalinna-konserni tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita kunnille, sairaanhoitopiireille, yrityksille, vakuutusyhtiöille ja yksityisille henkilöille. Palveluita tarjotaan lääkärikeskuksissa ja terveysasemilla, hammasklinikoilla sekä sairaaloissa ympäri Suomen.

Konsernin emoyhtiö Pihlajalinna Oyj on suomalainen Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka y-tunnus on 2617455-1. Yhtiön kotipaikka on Tampere ja sen rekisteröity osoite on Kehräsaari B, 33200 Tampere, Suomi. Pihlajalinna Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta investors.pihlajalinna.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Kehräsaari B, 33200 Tampere.

Pihlajalinna Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 16.2.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksissa (EY) N:o 1606/2002 säädetyin menettelyin mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei jäljempänä laatimisperiaatteista muuta ilmene. Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaan perustuvia ratkaisuja. Tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuksista, joita johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, sekä tulevaisuutta koskevista oletuksista ja arvioihin liittyvistä keskeisistä oletuksista on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Tilinpäätös esitetään tuhansina euroina.

SOVELLETUT UUDET JA UUDISTETUT STANDARDIT JA TULKINNAT

Tilikauden 2016 aikana voimaan tulleella *Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen* – Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) on ollut vaikutusta Pihlajalinna tilinpäätökseen. Muutokset selvensivät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotsikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen.

Muilla tilikauden 2016 aikana voimaan tulleilla IFRS-standardien muutoksilla ei ollut vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätökseen.

LAATIMISPERIAATTEET JA NIIHIN LIITTYVÄT LIITETIEDOT:

Nro	Laatimisperiaate	Liite nro	Liitetiedon nimi
1	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet		
1.1	Yhdistelyperiaatteet		
1.1.1	Tytäryritykset	15	Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet
		32	Lähipiiritapahtumat
1.1.2	Osakkuus- ja yhteisjärjestelyt	16	Osuudet osakkuus- ja yhteisjärjestelyissä
1.2	Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen		
1.3	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
1.4	Julkiset avustukset liittyen käyttöomaisuuden hankintoihin	3	Liiketoiminnan muut tuotot
1.5	Aineettomat hyödykkeet	13	Aineettomat hyödykkeet
1.5.1	Liikearvo		
1.5.2	Tutkimus- ja kehittämismenot		
1.5.3	Muut aineettomat hyödykkeet		
1.6	Vaihto-omaisuus	20	Vaihto-omaisuus
1.7	Vuokrasopimukset		
1.7.1	Konserni vuokralle ottajana	12	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
		18	Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
		26	Rahoitusvelat
		30	Muut vuokrasopimukset
1.7.2	Konserni vuokralle antajana	3	Liiketoiminnan muut tuotot
1.7.3	Myynti- ja takaisinvuokraus	3	Liiketoiminnan muut tuotot
		27	Ostovelat ja muut velat
1.7.4	Järjestelyt, jotka voivat sisältää vuokrasopimuksen		
1.8	Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentumiset	13	Aineettomat hyödykkeet
1.9	Työsuhde-etuudet		
1.9.1	Eläkeveloitteet	5	Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut
1.9.2	Osakeperusteiset maksut	24	Osakeperusteiset maksut
1.10	Varaukset ja ehdolliset velat	25	Varaukset
		31	Ehdolliset velat ja varat sekä vastuut

Nro	Laatimisperiaate	Liite nro	Liitetiedon nimi
1.11	Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot	10 19	Tuloverot Laskennalliset vero- saamiset ja -velat
1.12	Tuloutusperiaatteet		
1.12.1	Myydyt palvelut ja tavarat	2	Liikevaihto
1.12.2	Vuokratuotot	3	Liiketoiminnan muut tuotot
1.12.3	Korot ja osingot	8	Rahoitustuotot
1.13	Rahoitusvarat ja rahoitusvelat		
1.13.1	Rahoitusvarat	18	Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
1.13.2	Rahavarat	22	Rahavarat
1.13.3	Rahoitusvarojen arvon alentuminen		
1.13.4	Rahoitusvelat ja vieraan pääoman menot	9 18	Rahoituskulut Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
		26	Rahoitusvelat
1.14	Työpanososinko	18	Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
		27	Ostovelat ja muut velat
1.15	Oma pääoma	23	Omaa pääomaa koskevat liitetiedot
1.16	Käyttökate		
1.17	Liikevoitto		
1.18	Osakekohtainen tulos	11	Osakekohtainen tulos
1.19	Osinko	23	Omaa pääomaa koskevat liitetiedot
1.20	Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6 7 9	Poistot ja arvon- alentumiset Liiketoiminnan muut kulut Rahoituskulut
2	Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät		
2.1	Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen hyödykkeiden ja ehdollisen vastikkeen käyvän arvon määrittäminen	14 33	Hankitut liiketoiminnot Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat
2.2	Arvon alentumistestaus	13	Aineettomat hyödykkeet
3	Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit		

1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1.1 YHDISTELYPERIAATTEET

1.1.1 Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuville tuotoille tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus on huomioitu hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu velaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Tytäryhtiön hankinnasta syntyneen liikearvon käsittelyä kuvataan kohdassa ”Liikearvo”.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätöksen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseessa osana omaa pääomaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistuosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

1.1.2 Osakkuus- ja yhteisjärjestelyt

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyrietytys. Yhteisyrietytys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn

nettovarallisuuteen, kun taas yhteisessä toiminnossa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia veloitteita. Konsernilla on yksi yhteisenä toimintona yhdistelty kiinteistösaakeyhtiö.

Osakkuus- ja yhteisyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrietyksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietysten veloitteiden täyttämiseen. Osakkuus- tai yhteisyrietyssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- tai yhteisyrietyksen välillä on eliminoitu konsernin omistuosuuden mukaisesti. Konsernin omistuosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyrietysten tilikauden tuloksesta esitetään erikseen konsernin liikevoitossa. Konserni yhdistelee Dextra Lapsettomuuskliniikka Oy:n ja Insta Care Oy:n osakkuusyhtiöinä sekä Röntgentutka Oy:n yhteisyrietyksenä pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konserni omistaa 31 % Kiinteistö Oy Levin Pihlajasta, joka yhdistellään konserniin yhteisenä toimintona suhteellisella konsolidointimenetelmällä rivi riviltä omistuosuuden mukaisesti.

1.2 ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyrietyksen sekä liiketoimintaa harjoittavien tytäryrietysten toiminta- ja esittämismuutetta. Konserniyhtiöt muuntavat omissa kirjanpidoissaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat tapahtumapäivän kurssieja käyttäen toimintavaiikutukseen. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin kulueriin.

1.3 AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintamenoa sisällytetään menot, jotka välittömästi aiheutuvat aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta

Omaisuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksesta syntyneet myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuserä on valmis käytettäväksi, ts. kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

1.4 JULKISET AVUSTUKSET LIITTYEN KÄYTTÖOMAISUUDEN HANKINTOIHIN

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähenykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvauksena jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

1.5 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1.5.1 Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy joku viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

1.5.2 Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot merkitään kuluiksi tulosvaikutteiseksi. Uusien tai merkittävästi parannettujen tuotteiden suunnittelusta johtuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun kehittämisvaiheen menot ovat luotettavasti määritettävissä, tuotteen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa, konserni pystyy käyttämään tuotetta tai myymään sen, konserni pystyy osoittamaan, kuinka tuote tulee tuottamaan todennäköistä vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on sekä aikomus, että resurssit saattaa kehitystyö loppuun ja käyttää tuotetta tai myydä se. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät ne työ-, alihankinta- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Hyödykkeistä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenuon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Aktivoidujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 3–10 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut menot kirjataan tasapoistoina kuluksi.

Konsernin poistamatta olevat aktivoidut kehittämismenot liittyvät seuraaviin kolmeen hankkeeseen: Mänttä-Vilppulan sote-toiminnan haltuunotto ja toimintamallien kehittäminen vuonna 2013, Parkanon sote-yhteistoiminta-alueelle kehitetty erikoissairaanhoidon lähetehojauksen ja -koordinaation toimintamalli vuonna 2015 ja vuonna 2012 aloitettu Tekesin tuella rahoitettu kolmivuotinen SYKKI-projekti, jonka tarkoituksena oli luoda vaikuttava ja kustannustehokas julkisten sote-palveluiden malli.

1.5.3 Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluiksi tulosvaikutteisesti niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, poistoaajat ovat seuraavat:

Tavaramerkit	10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	
Asiakassopimukset	4 vuotta
Potilastietokanta	4 vuotta
Lisenssimaksut	3–7 vuotta
Atk-ohjelmistot	3–7 vuotta
Sertifikaatit	3–5 vuotta
Kilpailukieltosopimukset	2–5 vuotta

Taloudelliset käyttöajat arvioidaan kunkin tilikauden lopussa, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aiemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

1.6 VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintamenu määritellään FIFO-menetelmällä (first in, first out). Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Konsernin vaihto-omaisuus koostuu pääsääntöisesti sairaalayksiköiden tarve- ja lääkeaineista sekä hammaslääkäriyksiköiden aineista ja tarvikkeista.

1.7 VUOKRASOPIMUKSET

Vuokrasopimukset luokitellaan joko rahoitusleasingisopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksia ovat vuokrasopimukset, joissa vuokralle ottavalle yritykselle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut.

1.7.1 Konserni vuokralle ottajana

Rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohdasta vuokratun hyödykkeen sopimuksen syntymisajankohdan käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhempi. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu yhtäläinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Silloin, kun vuokrasopimus sisältää sekä maa-alueetta että rakennuksia koskevia osuuksia, arvioidaan kunkin osuuden luokittelu rahoitusleasingisopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi erikseen.

Silloin kun on tarpeellista luokitella ja määrittää kirjanpitoa varten maa-alueen ja rakennuksen osuus vuokrasopimuksesta, kohdistetaan vähimmäisvuokrat (jotka sisältävät mahdolliset kerralla suoritettavat etukäteismaksut) maa-alueen ja rakennuksen vuokraoikeuksien sopimuksen syntymisajankohdan käypien arvojen suhteessa.

1.7.2 Konserni vuokralle antajana

Muilla kuin rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusajana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Konsernilla ei ole rahoitusleasing sopimuksina käsiteltäviä vuokralle annettuja hyödykkeitä.

1.7.3 Myynti- ja takaisinvuokraus

Jos myynti- ja takaisinvuokraus sopimuksen tuloksena syntyy rahoitusleasing sopimus, kirjanpitoarvon ja myyntihinnan välinen erotus kirjataan taseeseen ja tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa. Tulouttamaton osuus kirjanpitoarvon ja myyntihinnan välisestä erotuksesta esitetään tase-eränä Muut pitkäaikaiset velat.

Merkittävimmät konsernin rahoitusleasing sopimukset ovat syntyneet toimitilojen myynti- ja takaisinvuokraustransaktioista.

1.7.4 Järjestelyt, jotka voivat sisältää vuokrasopimuksen

Sopimuksen määrittely vuokrasopimuksiksi perustuu järjestelyn sisältöön ja tarkemmin siihen, riippuko järjestelyn toteuttaminen tietystä hyödykkeestä ja siirtääkö järjestely oikeuden käyttöä tätä hyödykettä.

1.8 AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVON ALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: *liikearvo* sekä keskeneräiset *aineettomat hyödykkeet*. Konsernilla ei ole taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia aineettomia hyödykkeitä. Liikearvon arvonalentumisesta tehdään vuosittaisen testausten lisäksi myös aina kun esiintyy jokin viite siitä, että yksikön arvo saattaa olla alentunut. Arvonalentumisen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista. Rahavirtaa tuottava yksikkö on konsernin alin sellainen taso, jolla liikearvoa seurataan sisäistä johtamista varten. Sellaiset konsernin yhteiset omaisuuserät, jotka palvelevat useita rahavirtaa tuottavia yksiköitä, eivätkä tuota erillistä rahavirtaa, on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja testataan osana kutakin rahavirtaa tuottavaa yksikköä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus korkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio perutaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserän kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

1.9 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.9.1 Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernissa on käytössä ainoastaan maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

1.9.2 Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on toimitusjohtajaa koskeva pitkän aikavälin osakepalkki-ohjelmajärjestelmä, jossa maksut suoritetaan joko oman pääoman ehtoisina instrumentteina tai käteisvaroina. Järjestelyssä myönnettävät etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluiksi tasaisesti oikeuden syntymisajanjakson aikana. Jos maksut suoritetaan käteisvaroina, kirjattava velka ja sen käyvän arvon muutos jaksotetaan vastaavasti kuluiksi. Järjestelyn tulosvaikutus esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin.

1.10 VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitava luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä.

Konserni on kirjannut toimitiloihinsa liittyviä ennallistamisvarauksia. Varausten perusteena ovat johdon arviot toimitilojen ennallistamiskustannuksista.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetiedossa 31 "Ehdolliset velat ja varat sekä vastuut".

1.11 KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROT JA LASKENNALLISET VEROT

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisissä tilikausissa liittyvillä veroilla. Näihin veroihin liittyvät viivästyskorot kirjataan rahoituskuluihin. Osuus osakkuusyritysten tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten vero vaikutuksen.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta tai, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä on liike-toimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden poistoista, maksamattomasta työpanososingosta, liiketoimintojen hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päätymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytyt.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallista verosaamista ei kuitenkaan kirjata jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisasajankohtanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä tapauksessa, että ne liittyvät samaan veronsaajaan ja samaan verovelvolliseen.

1.12 TULOUTUSPERIAATTEET

1.12.1 Myytyt palvelut ja tavarat

Liikevaihtona esitetään palveluiden ja tuotteiden myynnistä saadut tuotot käypään arvoon oikaistuina mahdollisilla alennuksilla ja muilla oikaisuilla. Konsernin liikevaihto koostuu pääasiassa palveluiden tuottamisesta. Konsernin tarjoamia palveluita ovat työterveyspalvelut, palvelut lääkäriasema- ja sairaalatoiminnoista, diagnostiikkapalvelut, suunterveyspalvelut, ikäihmisten palvelut, vastaanottokeskustointi sekä sote ulkoistukset.

Sote-ulkoistussopimukset perustuvat pääsääntöisesti kiinteään vuosihintaan, joka tuloutetaan ajan kuluessa. Konsernin sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistussopimusten vuosittainen tuloutus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat, jotka vaikuttavat myös tuloutukseen, eivät aina ole konsernin tiedossa raportointihetkellä.

Tuotot muista palveluista kirjataan pääsääntöisesti silloin, kun palvelu on suoritettu.

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle.

Konserni kirjaa työsuhteisten terveydenhuollon ammattilaisten, sopimusperusteisten ammatinharjoittajien ja Pihlajalinna Terveys Oy:n B-sarjan osakkaidensa palkkiot liikevaihtoon bruttoperusteisesti eli kokonaislaskutuksen perusteella. Pihlajalinna-konsernilla on johdon harkinnan mukaan ensisijainen vastuu palveluiden tuottamisesta asiakkaalle, jolloin se katsoo, että se toimii sopimussuhteessa päämiehenä altistuessaan palveluiden myyntiin liittyville merkittävälle riskille ja eduille.

1.12.2 Vuokratuotot

Konserni edelleen vuokraa toimitilojaan. Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokratuotolle.

1.12.3 Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osingot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

1.13 RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

1.13.1 Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: *lainat ja muut saamiset* sekä *myytävissä olevat rahoitusvarat*. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon

tulosvaikutteisesti. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvät transaktiokulut kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahoitusvaroihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokittele myytävissä oleviksi. Konsernilla tähän erään kuuluvat myyntisaamiset ja lainasaamiset. Lainasaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun ja ne sisältyvät taseessa lyhyt- ja pitkäaikaisiin varoihin erääntymisensä perusteella.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintamenuun. Noteeratut osakesijoitukset arvostetaan käypään arvoon, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus.

1.13.2 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista erittäin likvideistä sijoituksista, jotka on helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutoksen riski on vähäinen. Rahavarihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Käytössä oleva luotollinen tili sisältyy lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

1.13.3 Rahoitusvarojen arvon aleneminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvat erän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoituksen käypä arvo on alitannut hankintamenuun merkittävästi ja konsernin määrittämän ajanjakson, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Tällöin käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi.

Lainoista ja muista saamisista, kuten myyntisaamisista, kirjataan arvonalentumistappio, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

1.13.4 Rahoitusvelat ja vieraan pääoman menot

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintamenuun arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Kaikkien rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisperiaatteet on esitetty liitetiedossa 18 ”Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot”.

1.14 TYÖPANOSOSINKO

Konsernin tytäryhtiöllä Pihlajalinna Terveys Oy:llä on B-osakesarja, johon liittyy käyttörahasto. Käyttörahastoon varoja kertyy B-sarjan osakkeenomistajien työpanoksen perusteella. Työpanos sisältyy

tuloslaskelman erään Ulkopuoliset palvelut. Käyttörahasen osoittama velka sisältyy taseen lyhytaikaisten velkojen erään Muut velat, joka on esitetty liitetiedossa 27 ”Ostovelat ja muut velat” ja liitetiedossa 18 ”Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot”. Yhtiön maksama työpanososinko on tuloverotuksessa vähennyskelpoinen erä.

1.15 OMA PÄÄOMA

Konserni luokittelee liikkeelle laskemansa instrumentit niiden luonteen perustella joko omaksi pääomaksi tai rahoitusvelaksi. Oman pääoman ehtoinen instrumentti on mikä tahansa sopimus, joka osoittaa oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeellelaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

1.16 KÄYTTÖKATE

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele käyttökatteen käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: käyttökatte on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalien ja palveluiden ostokulut varaston muutoksella oikaistuna, vähennetään henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

1.17 LIIKEVOITTO

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palvelukulut, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

1.18 OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osaakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden keskimääräisellä painotetulla lukumäärällä.

1.19 OSINKO

Hallituksen yhtiökoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökouksen päätöksen perusteella.

1.20 VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Poikkeukselliset, tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat liike-tapahtumat, harvoin toistuvat tapahtumat tai rahavirtaan vaikuttamattomat arvostuserät käsitellään vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia erä ovat

- listautumisen yhteydessä toteutetun osakemyynnin kulut
- laajat rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus
- omaisuuden arvonalentumiset
- merkittävien liiketoimintojen lopettamiskulut
- toiminnan uudelleenjärjestelystä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut
- sakot ja sakonluonteiset korvaukset

Tuotot ja kulut esitetään tuloslaskelmassa asiaankuuluvalla rivillä. Arvonalentumiset esitetään tuloslaskelmassa asiaankuuluvalla rivillä poistot tai rivillä liikearvon arvonalennukset, mikäli kyseessä on liikearvo. Lisätietoja tilikauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on annettu liitetiedoissa 7 ”Liiketoiminnan muut kulut”, 9 ”Rahoituskulut” ja 6 ”Poistot ja arvonalentumiset”.

2 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Merkitykseltään oleellimmat arvot ja oletukset ovat seuraavat:

2.1 LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMISESSÄ HANKITTUJEN HYÖDYKKEIDEN JA EHDOLLISEN VASTIKKEEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Merkittävässä liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvä arvo määräytyy perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista. Lisätietoa liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen aineettomien hyödykkeiden arvostamisesta on esitetty liitetiedossa 14 ”Hankitut liiketoiminnot”.

Osana hankinnan kohteesta luovutettua vastiketta on kirjattu hankinta-ajankohdan käypä arvo ehdollisesta vastikkeesta. Kun ehdollinen vastike luokitellaan rahoitusvelaksi, arvostetaan se käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käyvä arvo muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Keskeiset muuttujat ovat arvio tulevasta käyttökatteesta sekä diskonttauskorko. Tilinpäätöksessä 31.12.2016 ehdolliset kauppahinnat ovat yhteensä 2 381 (2 982) tuhatta euroa.

2.2 ARVONALENTUMISTESTAUS

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä. Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 13 ”Aineettomat hyödykkeet”.

3 Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit

Konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- **IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista** (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. Myynnin kirjaaminen voi

tapahtua ajan kuluessa tai tiettyä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.

Pihlajalinnassa käynnisti tuloutusta koskevan yksityiskohtaisen sopimuskohtaisen IFRS 15 käyttöönottoprojektin syksyllä 2016 kartoittaen segmenteittäin myytävät ja tarjottavat palvelut. Syksyn aikana Pihlajalinnassa on kartoittanut merkittävät asiakassopimukset, jotka kattavat n. 65 % konsernin liikevaihdosta. Tilikauden 2016 loppuun mennessä käyttöönottoprojektissa on tunnistettu seuraavat pääasialliset suoritevelvoitteet segmenteittäin:

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit

Muut liiketoiminnot (sisältäen turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset)

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- vastaanottokeskusten kapasiteetit kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- tehostetun palveluasumisen palvelut kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- yksittäiset erikseen veloitettavat lisäpalvelut tai terveyskeskuskäynnit

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito (L & E)

Lääkärikeskukset

- terveydenhoitopalvelujen yksittäiset asiakaskäynnit

Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoito

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit
- muut yksittäiset käynnit (esimerkiksi vakuutusyhtiöiden kautta)

Työterveyshuolto

- työterveyshuollon yksittäiset asiakaskäynnit (esim. työterveyshoitajan, -lääkärin vastaanotot, laboratoriotulokset)
- ennakoivat ja terveyttä edistävät erikseen sovitut palvelut (esim. työterveystarkastukset, työpaikkakohtaiset työterveyspalvelut)
- muut asiakkaan kanssa sovitut lisäpalvelut (esim. ensiapukurssi)

Transaktiohintaa muodostuu pääasiassa hinnaston mukaisista yksittäisistä käynneistä tai asiakassopimuksiin perustuvista vuosi-, vuorokausi- tai tuntihinnoista. Useimmiten hinta kohdistuu yksittäiseen suoritevelvoitteeseen. Joissakin tapauksissa hinta sisältää muuttuvan vastikkeen (esim. alennus, sakko) elementin, joka kohdistetaan joko yhdelle tai useammalle suoritevelvoitteelle. Suoritevelvoitteet täytetään pääasiassa joko ajan kuluessa (esim. ulkoistukset, hoivapalvelut) tai tiettyä hetkenä (esim. työterveyspalvelut, yksittäiset asiakaskäynnit, lisäpalvelut).

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistusten suoritevelvoite on asiakassopimuksessa kuvattu lakisääteinen kunnan asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutoiminta. Ulkoistukset perustuvat kiinteään vuosihintaan ja tuloutetaan ajan kuluessa.

Pihlajalinnassa aikoo ottaa uuden IFRS 15:n käyttöön 1.1.2018 alkaen tilikaudelta ja soveltaa mukautettua menettelytapaa kirjaamalla tilikauden 2018 alkavaan omaan pääomaan kertyneisiin voittovaroihin standardin käyttöönotosta mahdollisesti syntyvän kumulatiivisen oikaisuvaikutuksen. *Pihlajalinnassa arvioi tämän tilinpäätöksen hetkellä,*

ettei standardin käyttöönotolla tule olemaan merkittävää vaikutusta verrattuna Pihlajalinnassa nykyisiin sovellettiin tuloutuskäytäntöihin. Pihlajalinnassa tulee jatkamaan käyttöönottoprojektia ja tiedottamaan projektin edistymisestä 2017 julkaistavissa osavuositiedotuksissa.

- **IFRS 9 Rahoitusinstrumentit** ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Suojauslaskennan osalta on edelleen kolme suojauslaskentatyyppiä. Aiempaa useampia riskipositioita voidaan ottaa suojauslaskennan piiriin ja suojauslaskennan periaatteita on yhtenäistetty riskienhallinnan kanssa. Konserni ei sovelta suojauslaskentaa eikä rahoitusinstrumenttien luokittelun ja arvonalentumismallin muutoksilla odoteta olevan olennaista vaikutusta Pihlajalinnassa tilinpäätökseen.
- **IFRS 16 Vuokrasopimukset** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 julkaistiin tammikuussa 2016. Sen seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään taseeseen, sillä operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasing-sopimuksia ei enää erotella. Uuden standardin mukaan kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset. Vuokralle antajien sovellettamaan kirjanpitoikäisyyteen ei tule merkittäviä muutoksia. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin käyttöönoton vaikutuksia. Alustavien arvioiden perusteella standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan merkittävästi Pihlajalinnassa tilinpäätökseen. Konsernin muissa vuokrasopimuksissa esitetyt toimitilavuokravastuut tulee standardin mukaisesti kirjata taseeseen käyttöoikeusomaisuuseräksi ja vuokrasopimusvelaksi. Nykyisin tulevat vuokramaksut esitetään taseen ulkopuolisena eränä muissa vuokravastuissa (Liitetieto 28). Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- **IAS 12 Tuloverot** muutos Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IAS 12:een tehtiin tammikuussa 2016 muutoksia, joilla selvennettiin laskennallisten verojen kirjaamista, kun omaisuuserä arvostetaan käypään arvoon ja kyseinen käypä arvo on pienempi kuin omaisuuserän verotuksellinen arvo. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- **IAS 7 Rahavirtalaskelmat** muutos Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Yritysten on vastedes esitettävä selostus rahoitustoiminnoista johtuvista velkojen muutoksista. Tämä kattaa rahavirroista syntyvät muutokset (esim. velkojen nostot ja takaisinmaksut) samoin kuin muutokset, joihin ei liity rahavirtaa, kuten hankinnat, luovutukset, kertyneet korot ja realisoitumattomat valuuttakurssierot. Konsernissa arvioidaan parhaillaan muutosten mahdollisia vaikutuksia. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- **IFRS 2 Osakeperusteiset maksut** muutos (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennyksiä osakeperusteisten liiketoimien luokitteluun ja arvostamiseen. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

1. Toimintasegmentit

Pihlajalinna-konsernilla on kaksi toimintasegmenttiä, jotka ovat konsernin strategisia liiketoimintayksiköitä. Strategiset liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia palveluita ja niitä johdetaan erillisinä yksiköinä. Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka laatimisperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset.

Konsernin segmentit ovat Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito (L & E) ja Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S).

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito -segmenttiin kuuluvat yleis- ja erikoislääkäreiden vastaanottopalvelut, diagnostiikkapalvelut, työterveydenhoito, hammashoito, kirurgiset palvelut sekä kuntoutuspalvelut.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmenttiin kuuluvat hoivapalvelut, perusterveyden- ja sosiaalihuollon ulkoistukset, terveysasemaulkoistukset, vastaanottokeskustoiminta sekä työvoimapalvelut.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmentteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liikevoittoon. Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari arvioitaessa segmenttien tuloksellisuutta. Konsernissa edellä mainituista arvioinneista ja resurssointipäätöksistä vastaa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä konsernin johtoryhmä.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät emoyhtiön kulut, rahoitustuotot ja -kulut sekä tuloverot. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä tilikaudella käytettävien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

TOIMINTASEGMENTIT

1 000 €	2016		
	L & E	P & S	Yhteensä
Tulos			
Ulkoiset tuotot yhteensä	213 339	185 499	398 838
Tuotot myynnistä toiselle segmentille	2 267	4 278	6 544
Segmentin liikevaihto	215 606	189 776	405 382
Poistot	-10 249	-2 041	-12 289
Toimintasegmentin käyttökate	16 419	12 909	29 328
Toimintasegmentin käyttökate, %	7,6	6,8	7,2
Toimintasegmentin liikevoitto	6 170	10 868	17 038
Toimintasegmentin liikevoitto, %	2,9	5,7	4,2
Varat			
Toimintasegmentin varat	138 199	49 539	187 738
Bruttoinvestoinnit	22 030	5 023	27 053
Velat			
Toimintasegmentin velat	28 471	27 141	55 612

1 000 €	2015		
	L & E	P & S	Yhteensä
Tulos			
Ulkoiset tuotot yhteensä	118 417	94 899	213 316
Tuotot myynnistä toiselle segmentille	1 043	1 853	2 896
Segmentin liikevaihto	119 460	96 752	216 211
Poistot	-6 371	-1 620	-7 991
Toimintasegmentin käyttökate	9 159	3 930	13 089
Toimintasegmentin käyttökate, %	7,7	4,1	6,1
Toimintasegmentin liikevoitto	2 787	2 311	5 098
Toimintasegmentin liikevoitto, %	2,3	2,4	2,4
Varat			
Toimintasegmentin varat	119 610	45 212	164 822
Bruttoinvestoinnit	36 001	8 024	44 025
Velat			
Toimintasegmentin velat	20 427	21 077	41 504

TÄSMÄYTYSLASKELMAT

1 000 €	2016	2015
Tuotot		
Toimintasegmenttien tuotot	405 382	216 211
Segmenteille kohdistamattomat erät	426	19
Segmenttien välisten tuottojen eliminointi	-6 716	-2 903
Konsernin tuotot yhteensä	399 092	213 327
Liikevoitto		
Toimintasegmenttien liikevoitto	17 038	5 098
Segmenteille kohdistamattomat erät	-1 891	-1 470
Konsernin liikevoitto	15 147	3 628
Varat		
Toimintasegmenttien varat	187 738	164 822
Segmenttien väliset eliminoinnit	-5 855	-3 901
Segmenteille kohdistamattomat erät	35 859	24 182
Konsernin varat yhteensä	217 742	185 103
Segmenttien varoihin ei ole sisällytetty pitkäaikaisia saamisia, laskennallisia verosaamisia, kauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamisia eikä rahavaroja.		
Velat		
Toimintasegmenttien velat	55 612	41 504
Segmenttien väliset eliminoinnit	-5 855	-3 895
Segmenteille kohdistamattomat erät	66 975	54 042
Konsernin velat yhteensä	116 732	91 650

Segmenttien velkoihin eivät sisälly rahoitusvelat, laskennalliset verovelat eivätkä kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat.

1 000 €	2016		
	Toiminta-segmentit yhteensä	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-1 418	-1 418
Bruttoinvestoinnit	27 053	307	27 360
Poistot	-12 289	-470	-12 759

1 000 €	2015		
	Toiminta-segmentit yhteensä	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-2 316	-2 316
Bruttoinvestoinnit	44 025	592	44 617
Poistot	-7 991	38	-7 953

Bruttoinvestointeihin on sisällytetty lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin.

Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Konsernin tuotot kolmelta suurimmalta kunta-asiakkaalta olivat yhteensä noin 180,2 (106,1) milj. euroa, mikä vastaa 45 (50) % konsernin liikevaihdosta.

SEGMENTTIEN KEHITYS TILIKAUDELLE

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito (L & E)

L & E -segmentin liikevaihto päättyneellä tilikaudella oli 215,6 (119,5) miljoonaa euroa, kasvua 96,1 miljoonaa euroa eli 80 prosenttia. Liikevaihdon kasvu johtui Kuusiokuntien ja Jämsän erikoissairaanhoidon siirtymisestä Pihlajalinnan tuotantovastuulle sekä Tampereen Lääkärikeskuksen (Koskiklinikka) ja Itä-Suomen Lääkärikeskuksen (ITE) hankinnoista.

L & E -segmentin liikevoitto tilikaudella oli 6,2 (2,8) miljoonaa euroa, oikaistu liikevoitto oli 7,5 (2,8) miljoonaa euroa. Kannattavuus parani erityisesti yritysjärjestelyjen johdosta (Koskiklinikka, ITE), mikä näkyy Lääkärikeskukset- ja Työterveyshuolto-palvelualueiden kannattavuuden paranemisena. Tilikauden käyttökate rasittaa edellisellä tilikaudella päättyneen Leikkaustoiminnan palvelualueen tuotantosopimuksen kertaluonteinen hyvite 0,9 miljoonaa euroa. Kyseinen erä on käsitelty liikevoiton oikaisueränä.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)

P & S -segmentin liikevaihto tilikaudella oli 189,8 (96,8) miljoonaa euroa, kasvua 93,0 miljoonaa euroa eli 96 prosenttia. Kasvu johtui pääosin Kuusiokuntien ja Jämsän sote-ulkoistuksista.

P & S -segmentin liikevoitto tilikaudella oli 10,9 (2,3) miljoonaa euroa, oikaistu liikevoitto oli 11,0 (2,3) miljoonaa euroa. Kannattavuus parani vertailukauteen nähden lähinnä Kuusiokuntien, Mänttä-Vilppulan ja Jämsän sote-ulkoistusten vuoksi.

2. Liikevaihto

1 000 €	2016	2015
Palveluiden myynti	398 969	213 165
Tavaroiden myynti	123	161
Yhteensä	399 092	213 326

Konsernin tuotot ovat kaikki Suomesta.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	239	140
Vuokratuotot	463	300
Julkiset avustukset	686	234
Vakuutuskorvaukset	52	
Muut tuottoerät	70	79
Yhteensä	1 511	753

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2016	2015
Materiaalit ja tarveaineet	-14 061	-10 365
Varaston muutos	-208	-38
Ulkopuoliset palvelut	-153 719	-71 509
Yhteensä	-167 988	-81 913

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-134 474	-78 498
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-24 591	-14 629
Muut henkilösivukulut	-8 106	-4 281
Yhteensä	-167 171	-97 409
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	4 379	2 503

Tiedot lähipiirin luettavan johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 32 Lähipiiritapahtumat.

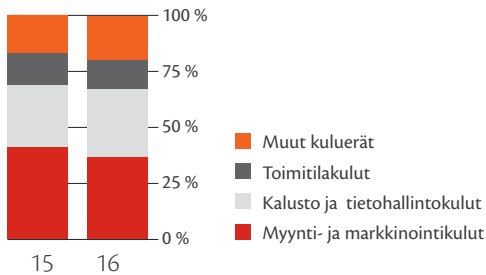
6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkit	-771	-527
Aktivoituiden kehittämismenot	-263	-115
Muut aineettomat hyödykkeet	-3 514	-2 242
	-4 548	-2 884
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-3 523	-2 121
Rakennukset, Suunterveydenhoidon ja Leikkaustoiminnan uudelleenjärjestely (omaisuuden arvonalentuminen)	-469	
Koneet ja kalusto	-4 218	-2 948
Muut aineelliset hyödykkeet	-1	0
	-8 211	-5 069
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-12 759	-7 953
Oikaistuun liikevoittoon vaikuttavat poistot ja arvonalentumiset		
Suunterveydenhoidon ja Leikkaustoiminnan palvelualueiden uudelleenjärjestely, arvonalentuminen	469	
Yhteensä	469	0

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2016	2015
Toimitilakulut	-13 803	-9 466
Kalusto ja tietohallintokulut	-11 528	-6 473
Myynti- ja markkinointikulut	-4 831	-3 285
Muut kuluerät	-7 580	-3 883
Yhteensä	-37 743	-23 107
Oikaistuun käyttökatteeseen ja liikevoittoon vaikuttavat liiketoiminnan muut kulut		
IPON:n yhteydessä toteutetun osakemyynnin kulut		899
Leikkaustoiminnan edellisellä tilikaudella päättyneen tuotantosopimuksen hyvitys	885	
Hoivaliiketoimintojen integroinnista aiheutuneet kulut	127	
Yhteensä	1 011	899
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus, BDO ja PWC	-127	-94
Tilintarkastus, KPMG Oy Ab	-142	-222
Muut palvelut, KPMG Oy Ab	-26	-341
Yhteensä	-294	-657

LIIKETOIMINNAN MUIDEN KULUJEN JAKAUTUMINEN

8. Rahoitustuotot

1 000 €	2016	2015
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	14	15
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	94	153
Muut rahoitustuotot	8	4
Yhteensä	116	171

9. Rahoituskulut

1 000 €	2016	2015
Korkokulut jaksotettuun hankintame- noon arvostettavista rahoitusveloista	-1 061	-1 741
Muut rahoituskulut	-473	-473
Uudelleenrahoituskulut		-273
Yhteensä	-1 534	-2 487
Rahoituskulujen oikaisuerät		
Uudelleenrahoituskulut		-273
Yhteensä	0	-273

10. Tuloverot

1 000 €	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-2 465	-827
Edellisten tilikausien verot	-19	9
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikai- set erot	-471	724
Yhteensä	-2 954	-93
Suoraan omaan pääomaan kirjatut verot 2015	Ennen veroja	Verovaikutus
Osakeantien kulut	2 682	-639
Yhteensä	2 682	-639

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin 20 %:n verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

1 000 €	2016	2015
Tulos ennen veroja	13 729	1 313
Verot laskettuna Suomen verokannalla	-2 746	-263
Verovapaat tuotot	3	3
Vähennyskelvottomat menot	-379	-1
Kirjaamattomat laskennalliset verosaa- miset verotappioista	-51	-28
Aiemmin kirjaamattomien verotap- pioiden käyttö	106	143
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	41	-14
Muut erät	91	57
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-19	9
Verot tuloslaskelmassa	-2 954	-93

11. Osakekohtainen tulos

Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tilikau-
den tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuu-
luva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden
lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Emoyhtiöllä ei ole laimentavia
instrumentteja.

	2016	2015
Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos, euroa	8 048 302,15	463 730,80
Ulkona olevat osakkeet , painotettu keskiarvo	20 613 146	16 767 940
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,39	0,03

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

1 000 €						
	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	88	41 032	21 080	143	315	62 657
Lisäykset		927	3 359		72	4 357
Liiketoimintojen yhdistäminen		321	1 005	3		1 329
Siirrot erien välillä		946	1 477		-325	2 098
Vähennykset		-186	-661			-847
Hankintameno 31.12.2016	88	43 039	26 260	146	61	69 595
Kertyneet poistot 1.1.2016		-5 329	-8 719	0	0	-14 049
Poistot		-3 992	-4 218	-1		-8 211
Siirrot erien välillä		-940	-1 433			-2 373
Vähennykset		186	350			536
Kertyneet poistot 31.12.2016		-10 076	-14 020	-1	0	-24 098
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	88	35 702	12 361	143	315	48 609
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	88	32 963	12 241	145	61	45 498

1 000 €						
	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	163	29 090	14 621	122	1 058	45 053
Lisäykset		10 689	4 373		534	15 596
Liiketoimintojen yhdistäminen	44	8 031	2 356	27	0	10 459
Siirrot erien välillä		1 273	8	-2	-1 278	0
Vähennykset	-118	-8 050	-278	-3		-8 449
Hankintameno 31.12.2015	88	41 032	21 080	143	315	62 657
Kertyneet poistot 1.1.2015		-3 831	-5 888	-1		-9 720
Poistot		-2 121	-2 948	0		-5 069
Liiketoimintojen yhdistäminen						0
Vähennykset		622	116	1		740
Kertyneet poistot 31.12.2015		-5 329	-8 719	0	0	-14 049
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	163	25 259	8 732	120	1 058	35 333
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	88	35 702	12 361	143	315	48 608

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

1 000 €			
	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
31/12/16			
Hankintamenot	26 836	1 452	28 288
Kertyneet poistot	-4 786	-729	-5 515
Kirjanpitoarvo	22 050	723	22 773
31/12/15			
Hankintamenot	26 836	1 059	27 895
Kertyneet poistot	-2 480	-261	-2 741
Kirjanpitoarvo	24 356	798	25 154

Konserni teki vuonna 2013 Dextra Oy:n sairaalakiinteistöä koskevan 15 vuoden myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen, joka täytti rahoitusleasingsopimuksen kriteerit. Vuonna 2015 konserni myi viisi hoivakiinteistöään ja vuokrasi ne takaisin 15 vuodeksi. Niin ikään Koskiklinikan vuokrasopimus on tulkittu 12 vuoden myynti- ja takaisinvuokraussopimukseksi ja täyttää rahoitusleasingsopimuksen kriteerit.

Aineellisten hyödykkeiden hankintameno lisäykseen sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 393 tuhatta euroa (16 304 tuhatta euroa vuonna 2015).

13. Aineettomat hyödykkeet

1 000 €						
	Liikearvo	Tavaramerkit	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	76 056	7 153	1 613	12 391	1 506	98 719
Lisäykset				936	342	1 278
Liiketoimintojen yhdistäminen	16 214	610		3 579		20 403
Siirrot erien välillä			1 046	953	-1 726	273
Vähennykset						0
Hankintameno 31.12.2016	92 270	7 762	2 659	17 859	122	120 673
Kertyneet poistot 1.1.2016		-1 603	-240	-5 694	0	-7 536
Poistot		-771	-263	-3 514		-4 548
Kertyneet poistot 31.12.2016		-2 374	-503	-9 208	0	-12 085
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	76 056	5 550	1 373	6 696	1 506	91 182
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	92 270	5 389	2 157	8 651	122	108 589

1 000 €						
	Liikearvo	Tavaramerkit	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	56 249	5 268	1 333	7 304	469	70 622
Lisäykset			1 326	649	1 506	3 481
Liiketoimintojen yhdistäminen	19 970	1 885		3 969		25 824
Siirrot erien välillä				469	-469	
Vähennykset	-163		-1 046			-1 209
Hankintameno 31.12.2015	76 056	7 153	1 613	12 391	1 506	98 719
Kertyneet poistot 1.1.2015		-1 076	-125	-3 451		-4 652
Poistot		-527	-115	-2 242		-2 884
Kertyneet poistot 31.12.2015		-1 603	-240	-5 694		-7 536
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	56 249	4 192	1 208	3 852	469	65 970
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	76 056	5 550	1 373	6 698	1 506	91 183

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät lisenssejä, atk-ohjelmistoja sekä liiketoimintojen yhdistämisissä hankittuja asiakassopimuksia ja niihin liittyviä asiakassuhteita, kilpailukieltosopimuksia ja sertifikaatteja.

LIKEARVOJEN KOHDISTAMINEN

Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu toimintasegmenteille Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito (L & E) sekä Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S). Konserni on määrittänyt rahavirtaa tuottaviksi yksiköiksi (CGU) toimintasegmentit. Liikearvon kirjanpitoarvot jakaantuivat seuraavasti toimintasegmenteille:

1 000 €		
	2016	2015
Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito (L & E)	73 993	48 839
Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)	18 278	15 787
Testattu liikearvo	92 270	64 626
Koskiklinikan hankinnasta aiheutunut liikearvo		11 430
Taseen mukainen liikearvo tilikauden lopussa	92 270	76 056

ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvon arvonalentumistestauksen ajankohta tilikaudella oli tilikauden loppu. Edellisellä tilikaudella testaus on suoritettu lokakuun lopun 2015 tilanteesta hallitusaikataulujen johdosta. Tilikauden 2015 arvonalentumistestauksessa ei huomioitu Koskiklinikan hankinnasta syntyneitä liikearvoa 11,4 milj. euroa eikä hankinnan kassavirtoja.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Rahavirtaennusteet pohjautuvat hallituksen hyväksymään tilikauden 2017 budjettiin ja rahavirta-arviot vuosille 2018–2021 perustuvat segmenttien johdon näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on kapitalisoitu tasaista 2 %:n kasvutekijää käyttämällä.

Edellisen tilikauden arvonalentumistestauksessa kokonaisulkoistusten rahavirrat olivat konservatiivisesti huomioitu vain sopimusten voimassaoloajalta, maksimissaan vuoteen 2026. Tilikauden 2016 testaus on suoritettu liiketoiminnan jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

Päätearvon laskennassa käytetty kasvuprosentti 2 % vastaa toimialan pitkän aikavälin toteutunutta kasvua.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset oletukset:

Budjetoitu ja ennustettu liikevoitto perustuvat toteutuneeseen keskimääräiseen liikevoittoon ja segmentin johdon käsitykseen volyymien kehityksestä. Mahdollinen kilpailun kiristyminen toimialalla on otettu huomioon tehtäessä arvioita liiketoiminnan volyymeista ja kannattavuudesta. Testaus on tilikaudella suoritettu liiketoiminnan jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

Edellisen tilikauden kokonaisulkoistusten rahavirrat oli testauksessa huomioitu vain sopimusten voimassaoloajalta.

Diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Käytetty diskonttokorko Lääkärikeskukset- ja erikoissairaanhoidon -segmentillä oli 8,37 % (8,98 %) ja Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut segmentin osalta 8,39 % (11,23 %).

Päätearvon laskennassa käytetty kasvuprosentti 2 % vastaa toimialan pitkän aikavälin toteutunutta kasvua.

ARVONALENTUMISTESTAUKSEN HERKKYYSANALYYSIT

Arvonalentumistestausten perusteella ei ole tarvetta arvonalentumiskirjauksiin. Kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti kirjanpitoarvon molemmissa segmenteissä (CGU).

Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että segmentin varojen kirjanpitoarvo olisi segmentin kerrytettävissä olevan rahamäärän suuruisen:

	2016	2015
Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoidon (L & E)		
- volyymin lasku	26,5 %	15,1 %
- liikevoitto %:n heikentyminen	2,3 % -yksikköä	1,4 % -yksikköä
- diskonttokoron nouseminen	4,4 % -yksikköä	2,4 % -yksikköä

	2016	2015
Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)		
- volyymin lasku	69,5 %	21,9 %
- liikevoitto %:n heikentyminen	4,8 % -yksikköä	1,2 % -yksikköä
- diskonttokoron nouseminen	45,0 % -yksikköä	14,0 % -yksikköä

14. Hankitut liiketoiminnot

TILIKAUDEN 2016 HANKINNAT, YHDISTETYT YRITYSHANKINNAT

Konserni laajeni tilikaudella 2016 useilla yrityskaupoilla.

Pihlajalinna toteutti 8.2.2016 Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy:n (ITE) osakekaupan. Toteutuspäivänä rahana maksettu kauppahinta oli 6,8 miljoonaa euroa. Heinäkuun alussa maksettiin kauppaan liittynyt lisäkauppahinta 1,5 miljoonaa euroa sekä kaupantekohetken nettokassa 0,4 miljoonaa euroa. Lisäkauppahinta perustui kohteen vuoden 2015 vahvistetun tilinpäätöksen mukaiseen tuloskehitykseen, joka oli ennakoitua parempi.

Pihlajalinna vahvisti lääkäriasematoimintaansa Lappeenrannassa ostamalla enemmistön Lääkäriasema DokTori Oy:stä 9.2.2016.

Etelä-Pohjanmaan ja Seinäjoen toimintoja vahvistettiin 7.3.2016 ostamalla enemmistöt Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy:stä, Kompassi Hammaslääkärikeskus Oy:stä ja Kompassi Lääkärikeskus Oy:stä Kauppa toteutettiin 1.4.2016. Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy:n ja Kompassi Lääkärikeskus Oy:n määräysvallattomien omistajien osuudet lunastettiin 30.12.2016 tehdyllä kaupalla.

Suunterveydenhuollon palvelualueita vahvistettiin pääkaupunkiseudulla toteuttamalla 6.6.2016 Ala-Malmin Hammaslääkärit Oy:n osakekauppa.

Pihlajalinna hankki 1.11.2016 Jämsän Lääkärikeskus Oy:n osakekaupan vahvistaakseen asemaansa ja palveluitaan Keski-Suomen alueella. Lisäksi Pihlajalinna hankki 30.11.2016 MediApu Oy:n koko osakekaupan. MediApu on oululainen rekrytointipalvelu, joka rekrytoi lääkäreitä kuntiin suoriin työ- ja palkkasuhteisiin.

Seuraavat osittain alustavat tiedot yrityshankinnoista on esitetty yhdistettynä, koska hankinnat eivät ole yksittäin tarkasteltavina olennaisia:

1 000 €	2016
Luovutettu vastike	
Käteinen raha, peruskauppahinta	22 213
Käteinen raha, ehdollinen vastike	1 895
Ehdollinen vastike	2 360
Kokonaishankintameno	26 469

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

1 000 €	Liite	2016
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	1 329
Aineettomat hyödykkeet	13	4 189
Vaihto-omaisuus		413
Myytavissä olevat rahoitusvarat		2
Myyntisaamiset ja muut saamiset		3 358
Rahavarat		5 420
Varat yhteensä		14 712

Laskennallinen verovelka		-817
Rahoitusvelat		-1 355
Muut velat		-2 286
Velat yhteensä		-4 457
Nettovarallisuus		10 255

Liikearvon syntyminen hankinnassa		
Luovutettu vastike		26 469
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-10 255
Liikearvo	13	16 214
Rahana maksettu kauppahinta		24 108
Hankinnan kohteiden rahavarat		-5 420
Rahavirtavaikutus		18 688

Aineettomina hyödykkeinä erilleen liikearvosta hankinnassa kirjattiin asiakassopimuksia, kilpailukieltosopimuksia, tavaramerkki sekä potilastietokantaa. Aineettomien hyödykkeiden käypä arvo on määritetty yrityskaupoissa vakiintuneen hintatason ja tulevien kassavirtojen diskontattujen arvojen perusteella. Jäljelle jäävä liikearvo muodostuu tuotto-odotuksista, hankittujen yritysten ammattitaitoisesta työvoimasta sekä synergiaeduista.

Hankintoihin liittyvät kulut 465 tuhatta on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankintahetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 15 522 tuhatta euroa ja liikevoitto yhteensä 1 781 tuhatta euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli tilikaudella hankitut liiketoiminnot olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2016 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 402 895 tuhatta euroa ja tilikauden liikevoitto 16 135 tuhatta euroa.

TILIKAUDEN 2015 HANKINNAT, YHDISTETYT YRITYSHANKINNAT

Konserni laajeni tilikaudella 2015 useilla yrityskaupoilla.

Pietarsaaren Medicenter Oy:n liiketoimintakauppa toteutui 1.2.2015.

Pihlajalinna -konserni hankki helmikuussa toteutetulla kaupalla 100 %:n omistuksen jyvaskyläläisestääsuunterveydenhuoltoyhtiö Wiisuri Oy:stä.

MediLappi Oy:n osakekaupan välimiesmenettely saatiin päätökseen helmikuussa. Kauppahinnaksi vahvistui 0,2 milj. euroa enemmän kuin johto oli tilinpäätöstä 2014 laatiessa arvioinut.

Maaliskuun alussa toteutetulla kaupalla Suomen Keinojuurikliinikka Oy:stä tuli osa Pihlajalinna -konsernia.

31.3.2015 konserni hankki Varsinais-Suomesta hoivakotiyhtiöt Hoitokoti Matinkartano Oy:n, Hoitokoti Setälänpiha Oy:n sekä Raision Oiva Oy:n.

Seuraavat tiedot yrityshankinnoista on esitetty yhdistettynä, koska hankinnat eivät ole yksittäin tarkasteltuina olennaisia:

1 000 €	2016
Luovutettu vastike	
Käteinen raha	16 825
Kokonaishankintameno	16 825
Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:	

1 000 €	Liite	2016
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	775
Aineettomat hyödykkeet	13	1 693
Vaihto-omaisuus		211
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1 307
Rahavarat		5 438
Varat yhteensä		9 423
Laskennallinen verovelka		-339
Rahoitusvelat		-278
Muut velat		-523
Velat yhteensä		-1 139
Nettovarallisuus		8 285
Liikearvon syntyminen hankinnassa		
Luovutettu vastike		16 825
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-8 285
Liikearvo	13	8 540
Rahana maksettu kauppahinta		16 825
Hankinnan kohteiden rahavarat		-5 438
Rahavirtavaikutus		11 388

Aineettomina hyödykkeinä erilleen liikearvosta hankinnassa kirjattiin asiakkassopimuksia, kilpailukieltosopimuksia sekä potilastietokantaa. Aineettomien hyödykkeiden käypä arvo on määritetty yrityskaupoissa vakiintuneen hintatason ja tulevien kassavirtojen diskontattujen arvojen perusteella. Jäljelle jäävä liikearvo muodostuu tuotto-odotuksista, hankittujen yritysten ammattitaitoisesta työvoimasta sekä synergia-etuista.

Hankintoihin liittyvät kulut 322 tuhatta on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankintahetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 11 828 tuhatta euroa ja liikevoitto yhteensä 1 082 tuhatta euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli tilikaudella hankitut liiketoiminnat olisi yhdistelty konsernitiinpäätökseen tilikauden 2015 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 216 064 tuhatta euroa ja tilikauden liikevoitto 3 744 tuhatta euroa.

TILIKAUDEN 2015 HANKINNAT, KOSKIKLINIKKA

Pihlajalinna -konserni hankki 30.12.2015 toteutetulla kaupalla Tampereen Lääkärikeskus Oy:n (Koskiklinikka) koko osakekannan. Kauppaan sisältyy myös Koskiklinikan 50 prosentin omistusosuus kuvantamis- palveluita tuottavasta Röntgentutka Oy:stä.

Koskiklinikan lääkärikeskus ja sairaala sekä neljä pienempää lääkäri- asemaa vahvistavat Pihlajalinnan strategiaa kasvaa Suomen johtavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimijaksi.

Kauppahinta maksettiin käteisellä.

1 000 €	2015
Luovutettu vastike	
Käteinen raha	25 245
Kokonaishankintameno	25 245
Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:	

1 000 €	Liite	2015
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	9 683
Tavaramerkki	13	1 885
Aineettomat hyödykkeet	13	2 276
Osakkuusyritys		2 839
Laskennallinen verosaaminen		79
Vaihto-omaisuus		273
Myytavissä olevat rahoitusvarat		1
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1 833
Rahavarat		5 130
Varat yhteensä		23 999
Laskennallinen verovelka		-839
Rahoitusvelat		-6 037
Muut velat		-3 309
Velat yhteensä		-10 185
Nettovarallisuus		13 815
Liikearvon syntyminen hankinnassa		
Luovutettu vastike		25 245
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-13 815
Liikearvo	13	11 430
Rahana maksettu kauppahinta		25 245
Hankinnan kohteiden rahavarat		-5 130
Rahavirtavaikutus		20 115

Aineettomina hyödykkeinä erilleen liikearvosta hankinnassa kirjattiin tavaramerkki, asiakassopimuksia, kilpailukieltosopimuksia sekä potilastietokantaa. Aineettomien hyödykkeiden käypä arvo on määritetty yrityskaupoissa vakiintuneen hintatason ja tulevien kassavirtojen diskontattujen arvojen perusteella. Jäljelle jäävä liikearvo muodostuu tuotto-odotuksista, hankittujen yritysten ammattitaitoisesta työvoimasta sekä synergiaeduista.

Hankintoihin liittyvät kulut 490 tuhatta euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Mikäli Koskiklinikka olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2015 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 242 448 tuhatta euroa ja tilikauden liikevoitto 5 072 tuhatta euroa.

Mikäli Koskiklinikka ja 2015 yrityshankinnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2015 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 245 185 tuhatta euroa ja tilikauden liikevoitto 5 188 tuhatta euroa.

EHDOLLINEN VASTIKE

Konserni on sitoutunut maksamaan ehdollisena vastikkeena tilikauden 2016 hankinnoista 2 381 tuhatta euroa. Vastikkeen toteutumisen riippuu erilaisista tuloksentelekkyyttä kuvaavista mittareista.

Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo on määritetty hallituksen hyväksymän tilikauden 2017 budjetin ja johdon laatimien ennusteiden 2018–2019 pohjalta. Arviot perustuvat 3 %:n diskonttauskorkoon.

Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Diskonttamisesta aiheutuva arvostusero on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

1 000 €	2016	2015
Ehdollinen vastike 1.1.	2 982	5 450
Ehdollisen vastikkeen lisäys liiketoimintojen hankinnasta	2 360	
Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon nousu		154
Ehdollisen vastikkeen realisoitumaton käyvän arvon lasku	-661	-502
Diskonttauksen purkautumisen vaikutus	70	146
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike	-2 370	-2 266
Ehdollinen vastike 31.12.	2 381	2 982

Hankinnasta erillisenä liiketoimena konserni oli sitoutunut maksamaan 171 tuhatta lisäkauppahintana, joka on kirjattu työsuhde-etuuksista aiheutuneisiin kuluihin.

Konsernin rahavirtalaskelmassa rivillä tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla on esitetty seuraavat erät nettona:

1 000 €	2016	2015
Tilikauden hankinnat, rahavirtavaikutus	18 688	31 503
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike	2 370	2 266
Yhteensä	21 059	33 769

15. Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet

KONSERNIN RAKENNE

Konsernilla on 31 (33) tytäryritystä vuonna 2016. Tytäryrityksistä 26 (28) on 100 % omistettuja ja 5 (5) tytäryritystä on osittain omistettuja. Luettelo konsernin kaikista tytäryrityksistä on esitetty liitetiedossa 32 "Lähipiiritapahtumat". Vuonna 2016 konsernilla on 2 (2) osakkuusyritystä, 1 (1) yhteisyritys sekä 1 (1) yhteinen toiminto.

ERITTELY OLENNAISISTA MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSISTA KONSERNISSA

1 000 €							
Tytäryritys	Pääasiallinen toimipaikka	Määräysvallattomien omistajien osuus äänivallasta		Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta tai tappiosta		Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	
		2016	2015	2016	2015	2016	2015
Jokilaakson Terveys Oy	Jämsä	49 %	49 %	265	581	1 080	1 109
Mäntänvuoren Terveys Oy	Mänttä-Vilppula	49 %	49 %	895	74	371	89
Jämsän Terveys Oy	Jämsä	49 %	49 %	206	110	326	120
Kuusiolinna Terveys Oy	Alavus	49 %	49 %	1 044	-8	1 046	2
Kolmostien Terveys Oy	Parkano	39 %	49 %	316	-1	417	4
				2 726	756	3 240	1 324

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO TYTÄRYRITYKSISTÄ, JOISSA ON OLENNAINEN MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS

1 000 €										
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	Jokilaakson Terveys Oy		Mäntänvuoren Terveys Oy		Jämsän Terveys Oy		Kuusiolinna Terveys Oy		Kolmostien Terveys Oy	
Lyhytaikaiset varat	4 047	4 478	6 550	5 404	7 336	5 749	13 069	63	4 329	10
Pitkäaikaiset varat	1 344	1 217	1 336	1 432	345	198	400	39	1 093	1 046
Lyhytaikaiset velat	3 008	3 241	7 081	6 605	6 979	5 698	11 285	99	4 344	1 047
Pitkäaikaiset velat										
Liikevaihto	24 302	23 848	40 931	39 039	72 807	11 771	81 014		33 504	
Liikevoitto	662	1 410	2 277	200	547	281	2 705	-20	1 034	-2
Voitto / tappio	540	1 185	1 827	150	421	224	2 131	-16	810	-2
Emoyrityksen omistajien osuus voitosta/tappiosta	276	604	932	77	215	114	1 087	-8	494	-1
Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta/tappiosta	265	265	895	895	206	206	1 044	1 044	316	316
Liiketoiminnan nettorahavirta	2 565	-1 218	-19	2 447	2 714	2 441	10 501	-34	605	-1
Investointien nettorahavirta	-519	-87	-93	-69	-274	-43	-400	-35	-189	0
Rahoituksen nettorahavirta, josta määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-603	-1 002	647	-201	-2	19	-57	69	932	10
	-294	-490	-49	-98						

OSUUDET KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄSSÄ STRUKTUROIDUISSA YHTEISÖSSÄ

Sinisteri Duo Oy on purettu. Yhtiön varat on jaettu osakkaille tilikauden 2016 aikana. Sinister Duo Oy ei omista Pihlajalinna Oyj:n osakkeita tilanteessa 31.12.2016.

Edellisen tilikauden lopussa Sinister Duo Oy omisti 330 000 Pihlajalinna Oyj:n osaketta. Sinister Duon omistivat Pihlajalinnan johtoon ja avainhenkilöihin kuuluvat yksityishenkilöt. Pihlajalinna ei osallistunut Sinister Duo Oy:n rahoittamiseen eikä vakuuksien järjestämiseen.

16. Osuudet osakkuus- ja yhteisjärjestelyissä

1 000 €		2016	2015
Osuudet osakkuusyrietyksissä			
Osuudet yhteisyrietyksissä	Röntgentutka Oy	2 795	2 839
Osuudet yhteisissä toiminnoissa		40	40
Tasearvo yhteensä		2 835	2 879

OSUUKET OSAKKUUS- JA YHTEISYRIETYKSISÄ

Nimi	Pääasiallinen toimipaikka	Toimiala	2016	2015
Dextra Lapsettomuuslinikka Oy	Helsinki	Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut	49 %	49 %
Insta Care Oy	Tampere	Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus	50 %	50 %
Röntgentutka Oy	Tampere	Kuvantaminen	50 %	50 %

1 000 €	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	Röntgentutka Oy		Insta Care Oy		Dextra Lapsettomuuslinikka Oy	
Lyhytaikaiset varat	1 642	1 676	138	54	1 013	740
Lyhytaikaisiin varoihin sisältyvät rahavarat	1 013	1 105	74	27	400	328
Pitkäaikaiset varat	1 173	1 370	269	359	1 669	1 991
Lyhytaikaiset velat	633	704	235	366	2 143	2 290
Lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvät rahoitusvelat	71	71	85	-	1 700	2 000
Pitkäaikaiset velat	345	417	200	200	1 345	1 345
Pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvät rahoitusvelat	345	417	200	200	1 345	1 345
Liikevaihto	3 905	4 199	483	292	3 292	2 474
Poistot	-291	-243	-90	-90	-338	-332
Liikevoitto	518	893	-270	-167	195	-24
Voitto / tappio	412	715	-275	-173	97	-178
Korkotuotot	0	1	0	0	0	0
Korkokulut	-4	-2	-5	-6	-99	-154
Tuloverokulu tai -tuotto	-101	-176	-	-	-	-
Osakkuusyrietyksen nettovarot	1 837	1 925	-28	-152	-806	-904
Konsernin omistusosuus	50 %	50 %	50 %	50 %	49 %	49 %
Osakkuusyrietyksen tasearvo konsernin taseessa			0	0	0	0
Yhteisyrietyksen tasearvo konsernin taseessa	2 795	2 839				

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta esitetään Osuus osakkuus- ja yhteisyrietyksen tuloksesta -erässä, mutta vain siihen määrään asti, kuin konsernin osakesijoituksella oli tasearvoa. Dextra Lapsettomuuslinikan tasearvo 196 tuhatta euroa on kirjattu alas vuonna 2014, samoin Insta Caren tasearvo (70 tuhatta vuonna 2015 ja 31 tuhatta vuonna 2014) on kirjattu alas. Röntgentutka Oy:n tulos yhdistellään alkaen 1.1.2016.

Konserni on taannut Dextra Lapsettomuuslinikka Oy:n pankkilainan ja vuokratoumuksen.

OSUUKET YHTEISISÄ TOIMINNOISSA

Konserni omistaa 31 % Kiinteistö Oy Levin Pihlajasta, joka yhdistellään konserniin yhteisenä toimintona omistusosuuden mukaan.

17. Muut pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2016	2015
Lainasaamiset osakkuusyrietyksiltä	1 495	1 445
Maksetut vuokratoumuudet	1 247	1 225
Siirtosaamiset	63	157
Yhteensä	2 805	2 827

Pihlajalinna Terveys Oy:llä on Dextra Lapsettomuuslinikka Oy:ltä vaihtovelkakirjalainasaaminen yhteensä 0,5 milj. euroa ja muu pitkäaikainen lainasaaminen 0,8 milj. euroa. Dextra Lapsettomuuslinikka on rekisteröinyt kaupparekisteriin 2.1.2015 osakepääomansa menetyksen. Yhtiö johto on käyttänyt harkintaansa ja arvioinut saamiensa ennusteiden ja viimeisimmän kehityksen perusteella, että lainasaamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Pihlajalinna Terveys Oy:llä on Insta Care Oy:ltä lainasaaminen 0,2 milj. euroa.

18. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

1 000 €

31.12.2016	Liite	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Lainasaamiset osakkuusyryyksiltä	17	1 495		1 495	1 495
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	21	15 968		15 968	15 968
Myyntisaamiset osakkuusyryyksiltä	21	11		11	11
Muut saamiset	21	3 168		3 168	3 168
Rahavarat	22	27 537		27 537	27 537
Yhteensä		48 179	0	48 179	48 179
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	26		24 877	24 877	24 877
Rahoitusleasingvelat	26		20 739	20 739	20 739
Muut velat	26		833	833	833
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	26		350	350	350
Luotollinen shekkitili	26		343	343	343
Rahoitusleasingvelat	26		2 520	2 520	2 520
Ostovelat ja muut velat	27		13 176	13 176	13 176
Yhteensä			62 838	62 838	62 838

1 000 €

31.12.2015	Liite	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Lainasaamiset osakkuusyryyksiltä	17	1 445		1 445	1 445
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	21	15 567		15 567	15 567
Lainasaamiset osakkuusyryyksiltä	21	10		10	10
Muut saamiset	21	87		87	87
Rahavarat	22	15 330		15 330	15 330
Yhteensä		32 439	0	32 439	32 439
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	26		12 122	12 122	12 122
Rahoitusleasingvelat	26		23 029	23 029	23 029
Muut velat	26		870	870	870
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	26		324	324	324
Rahoitusleasingvelat	26		2 272	2 272	2 272
Muut velat	26		246	246	246
Ostovelat ja muut velat	27		8 635	8 635	8 635
Yhteensä			47 498	47 498	47 498

KONSERNIN SOVELTAMAT RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMISPERIAATTEET

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määrittäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä

Yhtiön johto on käyttänyt harkintaansa ja arvioinut saamiensa ennusteiden ja viimeisimmän kehityksen perusteella, että lainasaamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Lainat rahoituslaitoksilta

Lainojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Lainojen käyvät arvot vastaavat olennaisilta osin niiden kirjanpitoarvoa koska lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja konsernin riskipremio ei ole olennaisesti muuttunut.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Ostovelat ja muut velat

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUISTA RAHOITUSVAROISTA JA -VELOISTA

Tason 1 instrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, jolloin käyvät arvot perustuvat suoraan markkinahintaan. Tason 2 instrumenttien käypä arvo perustuu markkinoilta saataviin tietoihin. Tason 3 instrumenttien käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Konsernin kaikki käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat (eli kaikki konsernin johdannaiset) kuuluvat IFRS 7:n mukaisen käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Näiden instrumenttien käypä arvo raportointikauden päättymishetkellä oli 0 tuhatta euroa (0 tuhatta euroa). Myös pitkäaikaiset rahoitusvelat (lainat rahoituslaitoksilta ja rahoitusleasingvelat) kuuluvat käyvän arvon hierarkiatasolle 2. Muihin velkoihin sisältyvä ehdollinen vastike 2 381 (2 982) tuhatta euroa kuuluu käyvän arvon hierarkiatasolle 3.

19. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2016 aikana:

1 000 €						
Laskennalliset verosaamiset	1.1.2016	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut tytäryritykset	Muut	31.12.2016
Vahvistetut tappiot	984	-891				93
Velka B-sarjan osakkeenomistajille	875	156				1 031
Muut erät	659	-192				466
Laskennalliset verosaamiset taseessa	2 519	-927	0	0	0	1 590
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	1 552	241				1 793
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	3 576	-689		817		3 704
Muut erät	59	-8				51
Laskennalliset verovelat taseessa	5 185	-456	0	817	0	5 548

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana:

1 000 €						
Laskennalliset verosaamiset	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut tytäryritykset	Muut	31.12.2015
Vahvistetut tappiot	145	839				984
Velka B-sarjan osakkeenomistajille	741	134				875
Muut erät	208	372		79		659
Laskennalliset verosaamiset taseessa	1 094	1 345	0	79	0	2 519
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	1 134	411		8		1 552
Listautumisannin ja suunnatun annin SVOP:iin kirjattujen kulujen vero		639	-639			0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	2 839	-439		1 176		3 576
Muut erät	119	-60				59
Laskennalliset verovelat taseessa	4 092	551	-639	1 184	0	5 185

Konsernilla oli 437 (4919) tuhatta euroa tappioita, joista on kirjattu laskennallista verosaamista 87 (839) tuhatta euroa. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen taseeseen on perusteltua, koska konsernille kertyy todennäköisesti ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään. Vuoden 2015 tappiot ovat syntyneet pääasiassa yhtiön listautumisannin kustannuksista ja lisäksi perustettujen yhtiöiden alkuvaiheen

poikkeuksellisista menoista, jotka yhtiö on pystynyt hyödyntämään lähes täysin tilikaudella 2016. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2023–2026.

Konsernissa on 254 (317) tuhatta euroa tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2025–2026.

20. Vaihto-omaisuus

1 000 €		
	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	1 958	1 753
Yhteensä	1 958	1 753

Raportointikaudella ei ole kirjattu kuluksi vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvon alentumista.

21. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)

1 000 €	2016	2015
Myyntisaamiset	15 968	15 567
Myyntisaamiset osakkuusyrityksiltä	11	
Siirtosaamiset	6 945	3 987
Saamiset osakkuusyrityksiltä		10
Korkosaamiset osakkuusyrityksiltä	51	59
Muut saamiset	3 168	87
Yhteensä	26 143	19 710

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää tilinpäätöshetkellä.

Konserni on kirjannut tilikaudella myyntisaamisista arvonalentumistappiota 337 (143) tuhatta euroa. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymisiä. Konsernilla on erääntyneissä saatavissa 1,2 miljoonan euron saaminen, jonka maksua asiakas on lykännyt. Johdon arvion mukaan asiakas tulee suorittamaan saatavan täysimääräisesti.

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

1 000 €	Arvonalentumis-		2016	Arvon-		
	2016	tappiot	netto	2015	alentumistappiot	2015 netto
Erääntyneet	11 377		11 377	8 342		8 342
Alle 30 päivää	1 622		1 622	6 196		6 196
30–60 päivää	680		680	304		304
61–90 päivää	412		412	127		127
Yli 90 päivää	2 213	-325	1 888	784	-187	597
Yhteensä	16 304	-325	15 979	15 754	-187	15 567

1 000 €	2016	2015
Luottotappiovaraus 1.1.	187	280
Kirjatut luottotappiot	337	143
Luottotappiovarauksen käyttö	-337	-143
Luottotappiovarauksen lisäys	138	-93
Luottotappiovaraus 31.12.	325	187

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTÄVÄT OLEELLISET ERÄT:

1 000 €	2016	2015
Myynti- ja tulojaksotukset	1 161	1 991
Henkilöstökulut	3 542	254
Kuluennakot	1 922	897
Muut	320	845
Yhteensä	6 945	3 987

Saamisten tasearvot vastaavat olennaisilta osin niiden käypää arvoa.

22. Rahavarat saamiset

1 000 €	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	27 537	15 330
Yhteensä	27 537	15 330

23. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden lukumäärän täsmäytyslaskelma

1 000 €	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
Perustaminen	250	3		3
Osakeanti	13 398 610		5 081	5 081
Rahastoanti		78	-78	0
Listautumisanti	5 714 286		57 854	57 854
Suunnattu anti	1 500 000		25 088	25 088
31.12.15	20 613 146	80	87 946	88 026
31.12.16	20 613 146	80	87 946	88 026

Pihlajalinnalla on yksi osakesarja ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Yhtiön osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun yhtiön varojenjakoon

Listautumisannissa kesäkuussa 2015 laskettiin liikkeelle 5 714 286 uutta osaketta 10,5 euron merkintähintaan.

Osakkeiden liikkeellelaskusta aiheutuneet kulut 2 145,5 tuhatta euroa kirjattiin SVOP:iin.

Suunnatussa annissa joulukuussa 2015 laskettiin liikkeelle 1 500 000 uutta osaketta 17,00 euron merkintähintaan. Osakkeiden liikkeellelaskusta aiheutuneet kulut 412,2 tuhatta euroa kirjattiin SVOP:iin.

Osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä.

Seuraavassa on esitetty kuvaukset oman pääoman rahastoista:

Osakepääoma

Osakepääomasta 2,5 tuhatta euroa on merkitty yrityksen perustamisen yhteydessä. Tilikaudella 2015 osakepääomaa korotettiin 77,5 tuhatta euroa rahastoannilla 80 tuhanteen euroon.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kuin sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Jakokelpoiset varat

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 161 712 551,76 euroa, josta tilikauden voitto on 12 261 882,58 euroa. Emoyhtiön kertyneet voittovarat ovat 8 627 068,26 euroa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,15 euroa osakkeelta. Ehdotetun osingon kokonaismäärä on 3 091 971,90 euroa.

24. Osakeperusteiset maksut

Osana uuden toimitusjohtajan, Aarne Aktanin, toimitusjohtajan ehtoja Pihlajalinna Oyj:n hallitus päätti uudesta toimitusjohtajan pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmästä vuosille 2016–2018.

Kannustinjärjestelmässä on kolme yhden vuoden mittaista ansaintajaksoa, jotka muodostuvat kalenterivuosisista 2016, 2017 ja 2018. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakriteerit on kytketty yhtiön liiketoiminnan kannattavuuskehitykseen. Toimitusjohtajalle mahdollisesti maksettavan osakepalkkion määrä riippuu ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Toimitusjohtajan enimmäispalkkio koostuu yhtiön osakkeista ja rahaosuudesta. Toimitusjohtajalle voidaan koko järjestelmän perusteella antaa palkkioina yhteensä enintään 37 500 osaketta (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä). Mahdollinen palkkio maksetaan toimitusjohtajalle vuosittain kunkin ansaintajakson (yhtiön tilikausi) tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen vuosina 2017, 2018 ja 2019. Toimitusjohtajalle ei tilikaudelta 2016 kertynyt osakepalkkiota.

Palkkiona saatuja osakkeita koskee luovutusrajoitus, joka on voimassa sitouttamisjakson ajan. Sitouttamisjakso alkaa palkkion maksamisesta ja päättyy kahden vuoden kuluttua palkkion maksamisesta.

Yhtiöllä ei ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä, jotka koskisivat konsernin johtoryhmää tai hallitusta.

25. Varaukset

1 000 €	Toimitilan ennallistamisvaraus
1.1.16	
Varausten lisäykset	899
Varausten käyttö	-52
31.12.16	847

Konserni on kirjannut toimitilojensa käyttötarkoituksen muutokseen liittyviä ennallistamisvarauksia.

Varausten perusteena ovat johdon arviot toimitilojen ennallistamiskustannuksista.

Varaukset odotetaan käytettävän vuosien 2017–2018 aikana.

26. Rahoitusvelat

1 000 €	2016	2015
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Pankkilainat	24 877	12 122
Muut velat	833	870
Rahoitusleasingvelat	20 739	23 029
Käypään arvoon arvostettu ehdollinen vastike	1 887	317
Yhteensä	48 335	36 338

1 000 €	2016	2015
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Pankkilainat	350	324
Luotolliset shekkilitit	343	0
Muut velat	0	246
Rahoitusleasingvelat	2 520	2 272
Käypään arvoon arvostettu ehdollinen vastike	494	2 665
Yhteensä	3 707	5 506

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedoissa 18 "Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot". Ehdollisen vastikkeen kirjaaminen ja arvostaminen on käsitelty liitetiedossa 14 Hankitut liiketoiminnot.

Konserni esittää pitkäaikaisesta viisivuotisesta 60 miljoonan euron valmiusluottosopimuksestaan nostamansa lainaerät pitkäaikaisissa rahoitusveloissa. Konserni arvioi, että nostetut lainaerät ovat tosiasiallisesti pitkäaikaisia, vaikka lainaerien lainaerien maturiteetti on 1,3 ja 6 kuukautta.

Pihlajalinna uudelleenrahoitti aikaisemman luottojärjestelynsä syyskuun lopussa 2015. Uusi sopimus sisältää viisivuotisen 60 miljoonan euron valmiusluottosopimuksen ja yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset. Sopimus sisältää vain yhden taloudellisen kovenantin: nettovelat/oikaistu pro forma käyttökatte.

Konsernilla on tilinpäätöshetkellä nostetavissa olevia sitovia lyhytaikaisia luottolimiittejä yhteensä 45,2 (58,0) milj. euroa.

RAHOITUSLEASINGVELAT

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat:

1 000 €	2016	2015
Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä – vähimmäisvuokrat erääntymisajoin		
Yhden vuoden kuluessa	3 249	3 071
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	11 275	11 536
Yli viiden vuoden kuluttua	13 124	15 880
Yhteensä	27 648	30 487
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-4 389	-5 186
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	23 259	25 302

Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo erääntyy seuraavasti

Yhden vuoden kuluessa	3 201	2 272
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	10 276	10 537
Yli viiden vuoden kuluttua	9 782	12 493
Yhteensä	23 259	25 302

Rahoitusleasingvelat koostuvat Kiinteistöjen, koneiden ja laitteiden sekä henkilöautojen vuokrasopimuksista. Kiinteistöjen vuokrasopimukset on pääsääntöisesti sidottu elinkustannusindeksiin.

27. Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2016	2015
Ostovelat	8 020	4 260
Siirtovelat	36 658	30 840
Ennakkomaksut	342	93
Muut velat	10 013	6 815
Yhteensä	55 033	42 007
Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät:		
Palkat ja sosiaalimaksut	25 549	19 171
Palkkiovelka ammatinharjoittajille	5 664	4 615
Myyntin jaksotus	43	1 901
Ostolaskujen jaksotus	4 944	4 198
Rahoituserät	71	8
Muut siirtovelat	387	947
Yhteensä	36 658	30 840

28. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat korko- ja maksuvalmiusriskit sekä luotto- ja vastapuoliriski. Konserni toimii pääasiassa Suomen alueella eikä näin altistu toiminnoissaan merkittäville valuuttakurssiriskeille. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet ovat hallituksen hyväksymät ja rahoitusriskien tunnistamisesta ja käytännön riskienhallinnasta vastaa konsernin talous- ja rahoitusjohtaja yhdessä liiketoimintajohdon kanssa. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa riittävä maksuvalmius ja minimoida rahoituskustannukset sekä tuottaa johdolle säännöllisesti informaatiota konsernin rahoitussellisesta tilanteesta ja riskeistä.

Konsernin talous- ja rahoitustoiminto seuraa aktiivisesti konsernin taloudellisten kovenanttien toteuma-arvoja sekä ennakoii rahoitussellista liikkumavaraa suhteessa kovenanttien maksimiarvoihin osana konsernin liiketoiminnan suunnittelua.

Korkoriski

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkinakorkojen vaihtelusta. Konserni altistuu korkoriskille lähinnä konsernin ulkoisen lainasalkun kautta. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti hallitus päättää konsernin luottokannan korkosuojauksen kattavuudesta. Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ole voimassaolevia korkosuojauksia. Tilinpäätöspäivänä 50 (68) prosenttia korollisista veloista on kiinteäkorkoista. Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen vuosikorko tilikaudella oli noin 2,10 % (2,83 %). Rahoitussalkun duraatio eli korkosidonaisuusaika oli 3,0 (3,5) vuotta.

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin korkopositio tilikauden lopussa.

1 000 €	2016	2015
Kiinteäkorkoiset rahoitusvelat	25 088	26 639
Vaihtuvakorkoiset rahoitusvelat	24 731	12 423
Vaihtuvakorkoinen positio yhteensä	24 731	12 423

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin voittoon ennen veroja, mikäli markkinakorot nousisivat tai laskisivat ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina. Herkkyyshanalyysi perustuu raportointikauden päättämispäivän korkopositioon.

	2016	2016	2015	2015
Muutos	0,5 % -yksikköä korkeampi	0,5 % -yksikköä matalampi	0,5 % -yksikköä korkeampi	0,5 % -yksikköä matalampi
Vaikutus voittoon ennen veroja	-124	0	-62	0

Koska konsernilla ei ole merkittäviä korollisia varoja, konsernin tuotot ja operatiiviset kassavirrat eivät olennaisesti altistu markkinakorkojen vaihtelulle.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa seurataan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää analysoimalla myyntin rahavirtaennusteita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun.

Konsernin rahoituslimiitit sisältävät viisivuotisen 60 miljoonan euron valmiusluottosopimuksen ja 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset. Valmiusluottosopimus siltää vain yhden taloudellisen kovenantin, nettovelat / oikaistu käyttökate.

Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoitusmuotoja. Konsernilla oli tilinpäätöshetkellä rahoitusvaroja 27,5 (15,3) miljoonaa euroa, jonka lisäksi konsernilla oli tilinpäätöstilanteessa käytettävissään 45,2 (58,0) miljoonaa euroa käyttämättömiä luottolimiittejä.

Konsernin omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 46,5 (50,5) prosenttia. Konsernissa ei vakavaraisuuteen ja kannattavaan liiketoimintaan pohjautuen ole tunnistettu merkittävää riskiä lisärahoituksen saatavuuteen liittyen.

Seuraava taulukko kuvaa sopimukseen perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

RAHOITUSVELKOJEN TAKAISINMAKSUAIKATAULU

1 000 €

	Tasearvo 31.12.2016	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta	3-4 vuotta	yli 4 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	25 227	-24 954	-281	-131	-27	-99
Rahoitusleasingvelat	23 259	-3 249	-3 225	-3 154	-3 081	-14 939
Muut korolliset velat	833	-20	-93	-57	-57	-1 041
Ehdollinen vastike	2 381	-508	-1 035	-529	-453	
Shekkiluottolimiitti	343	-361				
Ostovelat	8 020	-8 020				
Muut velat	5 156	-5 156				
Yhteensä	65 219	-42 268	-4 634	-3 869	-3 618	-16 079

1 000 €

	Tasearvo 31.12.2015	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta	3-4 vuotta	yli 4 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	12 446	-12 377	-192	-66	-16	-65
Rahoitusleasingvelat	25 302	-3 134	-3 356	-3 284	-3 575	-17 139
Muut korolliset velat	1 115	-267	-130	-57	-57	-1 040
Ehdollinen vastike	2 982	-2 704	-333			
Ostovelat	4 260	-4 260				
Muut velat	4 375	-4 375				
Yhteensä	50 479	-27 117	-4 011	-3 407	-3 648	-18 244

Lainakovenantit

Konsernin tärkeimmät lainakovenantit raportoidaan rahoittajille vuosineljänneksittäin. Jos konserni rikkoo lainakovenanttiehtoja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Johto tarkkailee ja raportoi hallitukselle lainakovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti.

Konsernin valmiusluottosopimukseen liittyvä finanssikovenantti perustuu konsernin nettovelan ja IPO kuluilla oikaistun pro forma käyttökateen suhteeseen. Kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75. Lainan marginaali nousee mitä lähempänä maksimiarvoa konsernin kovenanttiehto on. Konserni täytti tilinpäätöstilanteessa kovenanttiehdot tunnusluvun ollessa 0,78 (1,55). Sopimuksen mukainen marginaali tippuu alimmilleen tilanteessa 31.12.2016 tunnusluvun ollessa alle 1,00.

Lainamäärä tilinpäätöksessä 31.12.2016, johon kovenanttiehtoja sovelletaan, on 24,5 milj. euroa.

Luottoriski

Konsernin luottoriski koostuu pääasiassa liiketoimintaan liittyvien asiakasaamisten luottoriskistä. Myös pitkäaikaisiin lainasaamiin osakkuusyrityksiltä liittyy luotto- ja vastapuoliriski. Konsernilla ei ole

erityistä asiakasaamisten luottoriskikeskittymiä, sillä merkittäväillä kunta- ja julkisyhteisöasiakkailta sekä suurimmilla työterveyshuoltoasiakkailta on tarkistettu ja hyvä luottoluokitus.

Yritys- ja henkilöasiakkaiden maksutiedot tarkistetaan joka käynnin yhteydessä. Perintäprosessissaan konserni käyttää pääsääntöisesti ulkopuolista perintätoimistoa. Konsernilla on yksityisasiakkaille käytössä myös erityinen Dextra Joustotili, jonka avulla palveluiden rahoitus on yksityishenkilölle joustavaa ja sisältää asiakkaan luottokelpoisuuden tarkistuksen.

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 21 "Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)". Tilikauden tulosvaikutteisten luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa (ks. liitetieto 18 "Rahoitusvarojen ja -velkojen käytävät arvot").

Valuuttariski

Konserni toimii pääasiassa Suomen alueella eikä näin altistu toimintoissaan merkittäville valuuttakurssiriskille. Konsernilla on vähäisiä ulkomaanvaluutan määräisiä hankintoja vuosittain.

29. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa liiketoiminnan normaalit toimintaedellytykset, mahdollistaa konsernin strategian mukaiset investoinnit ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Pääomarakenteeseen vaikutetaan pääasiassa osingonjaon ja osakeantien kautta.

Keskeisimmät pääoman hallintaa koskevat tunnusluvut ovat omavaraisuusaste ja nettovelan suhde käyttökäteeseen ilman kertaluonteisia eriä (oikaistu käyttökate).

1 000 €	2016	2015
Oma pääoma yhteensä	101 010	93 451
Taseen loppusumma - saadut ennakot	217 401	185 010
Omavaraisuusaste	46,5 %	50,5 %
Korolliset velat	49 662	38 862
Rahat ja pankkisaamiset	-27 537	-15 330
Korollinen nettovelka	22 125	23 533
Käyttökate	27 906	11 581
Kertaluonteiset erät	1 011	899
Oikaistu käyttökate	28 918	12 480
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökäteeseen	0,77	1,89

Konsernin omavaraisuus parani edellisellä tilikaudella huomattavasti listautumisannista saaduilla nettovaroilla yhteensä 57,4 miljoonaa euroa ja suunnatusta annista saaduilla nettovaroilla 25,0 miljoonaa euroa.

30. Muut vuokrasopimukset

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä toimitilat. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat muutamasta vuodesta viiteentoista vuoteen ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimukseen sisältyy yleensä indeksiehto.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

1 000 €	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa*	6 853	5 693
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua*	15 969	14 665
Yli viiden vuoden kuluttua	7 750	5 470
Yhteensä	30 571	25 829

* Tilinpäätöksessä 2016 konsernin kolmen varsinaissuomalaisen hoivakodin vuokrasopimukset on esitetty vähimmäisvuokrina yhteensä 2,3 miljoonaa euroa. Tilikauden päättymisen jälkeen kyseiset vuokrasopimukset on korvattu uusilla 15 vuoden vuokrasopimuksilla, jotka tulkitaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Kyseisten rahoitusleasingsopimusten nykyarvo on 12,5 miljoonaa euroa.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Konserni vuokraa osia toimitiloistaan tavanomaisin vuokrasopimuksin. Vuokratuottojen merkitys ei ole olennainen.

31. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

1 000 €	2016	2015
<i>Omasta puolesta annetut vakuudet</i>		
Kiinnitetty panttivelkakirjat	1 100	1 100
Takaukset	320	320
<i>Osakkuusyritysten puolesta annetut vakuudet</i>		
Muut vastuut	3 443	3 998

Muut vastuut ja sitoumukset

Konsernin tytäryhtiöt Dextra Oy, Pihlajalinna Terveys Oy, Suomen Keinojuuriklinikka Oy, Tampereen Lääkärikeskus Oy, Hoivakoti Nestori Oy ja Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy ovat antaneet omavelkaisen takauksen emoyhtiön lainajärjestelyssä. Tilinpäätöksessä lainan saldo oli 24,5 milj. euroa.

Tiettyjen kriteerien täyttyessä konserni on sitoutunut lunastamaan vielä 20 % Kolmostien Terveys Oy:n osakkeista ja 30 % Mäntänvuoren Terveys Oy:n osakkeista vuosien 2017–2018 aikana.

Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Konsernilla ei ole tilinpäätöshetkellä vireillä olevia oikeudenkäyntejä eikä viranomaismenettelyjä.

32. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryritykset, osakkuusyrietykset ja yhteisyrietykset. Johdon avainhenkilöinä lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja.

KONSERNIN EMO- JA TYTÄRYRITYSSUHTEET

Konsernin emoyritys on Pihlajalinna Oyj, joka omistaa kaikki Pihlajalinna Terveys Oy:n A-sarjan osakkeet. Pihlajalinna Terveys Oy omistaa muiden tytäryritysten osakkeet.

Yritys	Kotipaikka	Omistusosuus	Osuus äänivallasta
Emoyritys Pihlajalinna Oyj	Tampere		
Pihlajalinna Terveys Oy	Tampere	100 %	100 %
Hoivakoti Johanna Oy	Jämsä	100 %	100 %
Jokilaakson Terveys Oy	Jämsä	51 %	51 %
Dextra Oy	Helsinki	100 %	100 %
Mäntänvuoren Terveys Oy	Mänttä-Vilppula	51 %	51 %
Dextra Medical Spa ja Plastiikkakirurginen Sairaala Oy	Helsinki	100 %	100 %
Hämeenlinnan Hoivapalvelu Ky	Hämeenlinna	100 %	100 %
Kuusama-Koti Oy	Kokemäki	100 %	100 %
Laser Tilkka Oy	Helsinki	100 %	100 %
Imatran Kliininen Laboratorio Oy	Imatra	100 %	100 %
Ikipihlaja Sofianhovi Oy	Mänttä-Vilppula	100 %	100 %
Wiisuri Oy	Jyväskylä	100 %	100 %
Suomen Keinojuuriklinikka Oy	Kauniainen	100 %	100 %
Hoivakoti Nestori Oy	Tampere	100 %	100 %
Hoitokoti Matinkartano Oy	Lieto	100 %	100 %
Hoitokoti Setälänpiha Oy	Lieto	100 %	100 %
Oikare Oy	Raisio	100 %	100 %
Raision Oiva Oy	Raisio	100 %	100 %
Kolmostien Terveys Oy	Parkano	61 %	61 %
Jämsän Terveys Oy	Jämsä	51 %	51 %
Kuusiolinnat Terveys Oy	Alavus	51 %	51 %
Tampereen Lääkärikeskus Oy	Tampere	100 %	100 %
Gyne-Praxis Oy	Jyväskylä	100 %	100 %
Koskisairaala Oy	Tampere	100 %	100 %
Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy	Joensuu	100 %	100 %
Lääkäriasema DokTori Oy	Lappeenranta	100 %	100 %
Etelä-Pohjanmaan Sydäntutkimuspalvelu Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Kompassi Hammaslääkärikeskus Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Kompassi Lääkärikeskus Oy	Seinäjoki	100 %	100 %
Ala-Malmin Hammaslääkärit Oy	Helsinki	100 %	100 %
Jämsän Lääkärikeskus Oy	Jämsä	100 %	100 %
MediApu Oy	Oulu	100 %	100 %

Tiedot osakkuusyrietyksistä on esitetty liitetiedossa 16 "Osuudet osakkuus- ja yhteisyrietyksissä".

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEES- SÄ

Tilikauden alussa toteutettiin seuraavat sisaryhtiöfuusiot konsernirakenteen selkiyttämiseksi: Palvelukoti Sarahovi Oy sulautui Palvelukoti Sofianhovi Oy:hyn (sulautumisen yhteydessä toiminimi muuttui Iki-Pihlaja Sofianhovi Oy:ksi) 1.1.2016; Dextra Suunterveydenhoito Oy sulautui Wiisuri Oy:hyn 1.1.2016; Imatran Kliininen Laboratorio Oy, Lääkärikeskus Irmeli Elomaa Oy, Lääkärikeskus Labeho Oy, Medilappi Oy, Tammerkosken Hammasklinikka Oy, Tampereen Hammashoito Oy ja Zirlab Oy sulautuivat Dextra Oy:hyn 1.2.2016.

Pihlajalinna Terveys Oy:n, Dextra Oy:n sekä Tampereen Lääkärikeskus Oy:n välillä toteutettiin 1.10.2016 liiketoimintasiirrot konsernin liiketoimintamallin selkiyttämiseksi. Liiketoimintasiirroissa Pihlajalinna Terveys Oy:n Dextra Akaan, Ylöjärven, Ikaalisten, Mänttä-Vilppulan, Nokian ja Pieksämäen lääkäriasemien liiketoimintakokonaisuudet

siirrettiin Dextra Oy:hyn ja Dextra Kehräsaaren sekä Dextra Sairaala Hämeenkadun liiketoimintakokonaisuudet siirrettiin Tampereen Lääkärikeskus Oy:hyn.

Visita Oy purettiin 31.12.2016.

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUKSET

1 000 €	2016	2015
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte- etuudet, johtoryhmä	1 092	810
Neuvonantajapalkkiot, Mikko Wirén	116	
Neuvonantajapalkkiot, Leena Niemistö	124	
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, johtoryhmä	51	0
Yhteensä	1 383	810

Palkat ja palkkiot

1 000 €	2016	2015
Toimitusjohtaja Aarne Aktan (8.8.2016 alkaen)	127	
Toimitusjohtaja Mikko Wirén (8.8.2016 asti)	195	295
Varatoimitusjohtaja Leena Niemistö (29.4.2016 asti)	63	204
Hallituksen jäsenet		
Leena Niemistö	53	29
Aarne Aktan (hallituksen jäsen 8.8.2016 asti)	30	34
Jari Sundström	43	20
Mikko Wirén (alkaen 8.8.2016)	22	
Seija Turunen (alkaen 4.4.2016)	27	
Jari Eklund (alkaen 4.4.2016)	27	
Timo Everi (alkaen 4.4.2016)	26	
Mika Uotila (hallituksen jäsen 4.4.2016 asti)	19	34
Marjatta Rytömaa (hallituksen jäsen 4.4.2016 asti)	20	36
Heikki Dunder (hallituksen jäsen 4.4.2016 asti)	18	30
Veli-Matti Qvintus (hallituksen jäsen 4.4.2016 asti)	18	30
Matti Ala-Härkönen (hallituksen jäsen 1.6.2015-4.4.2016)	20	10
	705	719

Toimitusjohtajasopimuksen mukainen irtisanomisaika on 6 kuukautta. Irtisanomisajalta toimitusjohtajalla on oikeus palkkaan tai sovittuun kertakorvaukseen. Toimitusjohtajan eläke-edut ovat lakisääteiset. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen.

Hallituksen puheenjohtajalla on lakisääteisen eläkevakuutuksen lisäksi maksupohjainen lisäeläkejärjestelmä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat:

1 000 €	2016	2015
Johdon avainhenkilöt		
Maksetut vuokrat	822	875
Ostetut palvelut	1 572	853
Ostovelat	218	15
Muut velat	235	75
Muut lähipiiriin kuuluvat osapuolet		
Ostetut palvelut		81
Osakkuusyritykset		
Myydyt palvelut	56	
Ostetut palvelut	1 311	209
Saadut vuokrat	275	
Saadut korot	39	99
Saadut osingot	250	
Ostovelat	97	
Muut velat	64	
Myyntisaamiset	11	
Korkosaamiset	51	59
Lainasaamiset	1 495	1 445

Konserni on tilikaudella vuokrannut useita toimitilojaan johdon avainhenkilöiltä: liiketilat Nokialta, Karkusta, Tampereen Kehräsaaresta ja Klingendahlista sekä Kangasalta.

Konsernin yhtiö on edellisen tilikauden alussa tehnyt johdon avainhenkilön kanssa sopimuksen, jolla konserni ostaa terveydenhuollon ammattilaisten palveluita.

Konsernin lakisääteinen tapaturmavakuutus on otettu muulta lähipiiriin kuuluvalta osapuolelta.

33. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

MUUTOKSET JOHDOSSA

Minna Elomaa nimitettiin Pihlajalinna-konsernin Dextra-lääkärikeskusten uudeksi liiketoimintajohtajaksi 23.1.2017. Elomaa tulee Pihlajalinnan Diacorista, jossa hän toimi viimeksi liiketoiminta- ja varatoimitusjohtajana. Hänen vastuullaan olivat muun muassa yksityisasiakaslääketoiminta, lääkäriasemat ja sairaalat. Elomaa aloittaa Pihlajalinnassa 1.8.2017.

Pihlajalinna-konsernin Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentin liiketoimintajohtaja Virpi Holmqvist irtisanoutui 1.2.2017 Pihlajalinnan palveluksesta siirtyäkseen uusiin tehtäviin konsernin ulkopuolelle. Hänen työsuhteensa päättyy viimeistään 1.8.2017. Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentin uudeksi liiketoimintajohtajaksi nimitettiin 17.2.2017 Pihlajalinnan yritys suunnittelujohdaja Joni Aaltonen. Hän aloittaa uudessa tehtävässään ja konsernin johtoryhmässä 20.2.2017.

HANKITUT LIIKETOIMINNAT

Pihlajalinna hankki 2.1.2017 koko Itä-Suomen Lääkäritalo Oy:n osakekannan. Itä-Suomen Lääkäritalo Oy tarjoaa monipuolisia lääkärikeskus- ja sairaalapalveluja ja sen toimipisteet ovat ITE Lasaretti Kuopio, Lääkärikeskus ITE Leppävirta ja Lääkärikeskus ITE Suonenjoki.

MUUT MUUTOKSET

Tilinpäätöksessä 2016 konsernin kolmen varsinaissuomalaisen hoivakodin vuokrasopimukset on esitetty vähimmäisvuokrina yhteensä 2,3 miljoonaa euroa. Tilikauden päättymisen jälkeen kyseiset vuokrasopimukset on korvattu uusilla 15 vuoden vuokrasopimuksilla, jotka tulkitaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Kyseisten rahoitusleasingisopimusten nykyarvo on 12,5 miljoonaa euroa.

Pihlajalinna-konserni tiedotti 11.2.2017 aikovansa laajentua sote-uudistuksen alkuun eli vuoteen 2019 mennessä yli kymmenelle uudelle paikkakunnalle. Ensisijaisesti Pihlajalinna aikoo kasvaa avaimella kokonaan uusia toimipisteitä. Lisäksi yhtiö voi nopeuttaa laajentumista tekemällä yritysostoja. Tulevaan valinnanvapauteen Pihlajalinna valmistautuu siirtymällä yhteen brändiin, Pihlajalinnaan. Samalla Pihlajalinnan ilme ja logo uudistuvat. Muutos on tarkoitus viedä läpi viimeistään sote-uudistuksen alkuun mennessä.

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

1 000 €	Viite	1.1.- 31.12.2016	1.1.- 31.12.2015
Liikevaihto	1.1.	441	19
Henkilöstökulut	1.2.	-1 158	-302
Poistot ja arvonalentumiset	1.3.	-97	-18
Liiketoiminnan muut kulut	1.4.	-1 055	-4 293
Liikevoitto (-tappio)		-1 869	-4 594
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5.	9 695	403
Voitto (-tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		7 826	-4 192
Tilinpäätössiirrot			
Konserniavustus	1.6.	5 176	400
Tuloverot	1.7.	-740	758
Tilikauden voitto (-tappio)		12 262	-3 033

Emoyhtiön tase, FAS

1 000 €	Viite	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2.1.	1 067	858
Sijoitukset	2.2.	173 791	68 791
		174 858	69 649
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	2.3.	19	6 158
Lyhytaikaiset saamiset	2.4.	37 227	99 593
Rahat ja pankkisaamiset		1	58
		37 247	105 809
VASTAAVAA YHTEENSÄ		212 105	175 458
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.5.	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		153 085	153 085
Edellisten tilikausien voitto/-tappio		-3 635	-601
Tilikauden voitto/-tappio		12 262	-3 033
		161 793	149 531
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.6.	24 500	17 400
Lyhytaikainen vieras pääoma		25 813	8 527
		50 313	25 927
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		212 105	175 458

Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS

1 000 €	1.1.- 31.12.2016	1.1.- 31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Myyntistä saadut maksut	452	
Maksut liiketoiminnan kuluista	-2 393	-4 567
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoitustuottoja ja veroja	-1 941	-4 567
Saadut korot	1 408	954
Liiketoiminnan rahavirta	-532	-3 614
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-307	-871
Saadut osingot	8 709	
Investointien rahavirta	8 402	-871
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen oman pääoman lisäys		85 500
Konsernilainojen muutos	11 812	12 716
Konsernisaamisten muutos	-32 197	-104 199
Lyhytaikaisten lainojen nosto	343	
Pitkäaikaisten lainojen nosto	14 500	12 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksu	-2 000	-1 200
Saadut konserniavustukset	400	
Maksetut korot	-784	-447
Rahoituksen rahavirta	-7 926	4 369
Rahavarojen muutos	-56	-116
Rahavarat tilikauden alussa	58	173
Rahavarat tilikauden lopussa	1	58

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Laatimisperiaatteet

Pihlajalinna Oyj (2617455-1), kotipaikka Tampere, on Pihlajalinna-konsernin emoyhtiö.

Yhtiö on perustettu 15.4. 2014.

ARVOSTUSPERIAATTEET

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

Aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoonsa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Muut aineettomat oikeudet

Lisenssimaksut	7 vuotta
Atk-ohjelmat	5–7 vuotta

Laskennallisten verojen kirjaaminen

Laskennallinen verovelka- tai saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille välikaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioitun todennäköisen saamisen suuruisena.

Tuottojen jaksottaminen

Tuotteiden ja palveluiden myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä.

Tuotekehitys- ja pitkävaikutteisten menojen jaksottaminen

Tutkimus ja tuotekehitysmenot on pääsääntöisesti kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Eläkkeiden kirjaaminen

Henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätös on laadittu uuden kirjanpitolain ja asetuksen mukaisesti. Tietyt tuloslaskelman rivit on uudelleen nimetty.

1.1. Liikevaihto

1 000 €	2016	2015
Liikevaihto toimialoittain		
Palveluiden myynti	441	19
	441	19

1.2. Henkilöstökulut

1 000 €	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-1 000	-287
Eläkekulut	-132	-13
Muut henkilösivukulut	-25	-2
	-1 158	-302

1.3. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2016	2015
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	-97	-18
	-97	-18

1.4. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2016	2015
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-12	0
ICT kulut	-368	-4
Myynti-, markkinointi- ja matkakulut	-21	-454
Hallintokulut	-655	-3 835
	-1 055	-4 293
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	-64	-119
Oheispalvelut		-341
	-64	-460

1.5. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2016	2015
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	8 709	
Osinkotuotot yhteensä	8 709	0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	1 475	840
Muilta	8	19
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	1 483	858
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille		-14
Muille	-497	-441
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-497	-456
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	9 695	403

1.6. Tilinpäätössiirrot

1 000 €	2016	2015
Saadut konserniavustukset	5 176	400
	5 176	400

1.7. Tuloverot

1 000 €	2016	2015
Tuloverot satunnaisista eristä	-1 035	-80
Laskennallisen verosaamisen muutos	295	838
	-740	758

TASEEN LIITETIEDOT

2.1. Aineettomat hyödykkeet

1 000 €	31.12.2016	31.12.2015
Muut aineettomat oikeudet		
Hankintameno tilikauden alussa	432	
Lisäykset	67	427
Siirrot erien välillä	684	5
Hankintameno lopussa	1 183	432
Kertyneet sumupoistot tilikauden alussa	-18	
Sumupoistot tilikaudella	-97	-18
Kirjanpitoarvo lopussa	1 067	414
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä		
Hankintameno alussa	443	5
Lisäykset	241	443
Siirrot erien välillä	-684	-5
	0	443
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno tilikauden alussa	876	5
Lisäykset	307	871
Siirrot erien välillä		
Hankintameno lopussa	1 183	876
Kertyneet sumupoistot tilikauden alussa	-18	
Sumu-poistot tilikaudella	-97	-18
Kirjanpitoarvo lopussa	1 067	858

2.2. Sijoitukset

1 000 €	31.12.2016	31.12.2015
Tytäryhtiöosakkeet		
Hankintameno tilikauden alussa	68 791	68 791
Lisäykset	105 000	
Hankintameno lopussa	173 791	68 791
Sijoitukset yhteensä	173 791	68 791

2.3. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	31.12.2016	31.12.2015
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		5 400
Laskennalliset verosaamiset	19	758
	19	6 158
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	19	6 158

2.4. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	31.12.2016	31.12.2015
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	11	
Muut saamiset	44	61
Siirtosaamiset	277	59
	332	121
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	2	24
Lainasaamiset	31 396	98 799
Siirtosaamiset	5 497	649
	36 895	99 473
Siirtosaamisten oleelliset erät		
Konserniavustus	5 176	
Jaksotetut korkotuotot	329	254
Muut	269	454
	5 774	709
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	37 227	99 593

2.5. Oma pääoma

1 000 €	31.12.2016	31.12.2015
Osakepääoma alussa	80	3
Rahastoanti		78
Osakepääoma lopussa	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto alussa	153 085	67 663
Rahastoanti		-78
Osakepääoman korotus ja osakeanti		85 500
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto lopussa	153 085	153 085
Edellisten tilikausien voitto/-tappio alussa	-3 634	-601
Edellisten tilikausien voitto/-tappio lopussa	-3 634	-601
Tilikauden voitto/-tappio	12 262	-3 033
Oma pääoma yhteensä	161 793	149 531
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma lopussa	161 713	149 451

2.6. Vieras pääoma

1 000 €	31.12.2016	31.12.2015
2.6.1 Pitkäaikaiset velat		
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta*	24 500	12 000
	24 500	12 000
Velat saman konsernin yrityksille		
Muut velat		5 400
	0	5 400
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	24 500	5 400
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	0	0

* Yhtiö esittää valmiusluottosopimuksesta nostamansa lainaerät tilinpäätöksestä 31.12.2015 poiketen pitkäaikaisissa lainoissa rahoituslaitoksilta. Taseen 31.12.2015 tietoja on oikaistu lainan esittämistavan osalta. Valmiusluottosopimuksesta nostetut lainaerät ovat tosiasiallisesti pitkäaikaisia, vaikka nostettujen lainaerien maturiteetit on 1, 3 tai 6 kuukautta.

1 000 €	31.12.2016	31.12.2015
2.6.2 Lyhytaikaiset velat		
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta*	343	
Ostovelat	53	223
Muut velat	128	6
Siirtovelat	287	159
	811	12 388
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	0	
Siirtovelat, korot		350
Muut velat	25 002	7 789
	25 002	8 139
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulujaksotukset	125	48
Korkojaksotukset	71	358
Muut erät	91	102
	287	509
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	25 813	20 527

Muut liitetiedot

1 000 €	31.12.2016	31.12.2015
Vakuudet ja vastuusitoumukset		
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet		
Pantatut tytäryhtiöosakkeet		68 791
Pantatut pankkitilit ja muut saamiset		173

Konserniyhtiöt Pihljalinna Terveys Oy (2303024-5), Dextra Oy (0107418-3), Suomen Keinojuuriklinikka Oy (2637898-4) Tampereen Lääkärikeskus Oy (0153655-2), Hoivakoti Nestori Oy (2678086-9) ja Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy (2701756-6) ovat antaneet omavelkaisen takauksen yhtiön valmiusluottosopimusjärjestelyssä.

Lainamäärä tilinpäätöksessä 31.12.2016, johon kovenantteja sovelletaan, on 24,5 milj. euroa.

Valmiusluottosopimus sisältää vain yhden taloudellisen kovenantin, nettovelat/oikaistu käyttökate.

Yhtiön valmiusluottosopimukseen liittyvä finanssikovenantti perustuu konsernin nettovelan ja IPO-kuluilla oikaistun pro forma käyttökateen suhteeseen. Kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75. Lainan marginaali nousee mitä lähempänä maksimiarvoa konsernin kovenanttiehto on. Konserni täytti tilinpäätöstilanteessa kovenanttiehdot tunnusluvun ollessa 0,78 (1,55). Sopimuksen mukainen marginaali tippuu alimmilleen tilanteessa 31.12.2016 tunnusluvun ollessa alle 1,00.

Leasingvastuiden yhteismäärä	
Yhden vuoden kuluessa	31
Yli yhden enit. 5 vuoden kuluessa	76

Pihljalinna Oyj on antanut omavelkaisen takauksen osakkuusyhtiö Dextra Lapsettomuuskliniikka Oy:n (2563086-9) 1,7 milj. euron lainan vakuudeksi.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 16. päivänä helmikuuta 2017

Mikko Wirén
puheenjohtaja

Leena Niemistö

Jari Eklund

Timo Everi

Seija Turunen

Jari Sundström

Aarne Aktan
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

16. päivänä helmikuuta 2017

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Lotta Nurminen
KHT

Tilintarkastuskertomus Pihlajalinna Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Pihlajalinna Oyj:n (y-tunnus 2617455-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

OLENNAISUUS

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätöksen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Liikearvon arvostaminen (konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 13)

• Konserni on viime vuosien aikana laajentanut toimintaansa yrityshankintojen kautta, minkä seurauksena konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon määrä on merkittävä.• Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Arvonalentumistestausten taustalla olevien rahavirtaennusteiden määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, joka koskee mm. liikevaihdon kasvua, diskonttaus-korkoa, pitkän aikavälin kasvutekijää ja inflaatiota.• Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvistä johdon arvioista ja tasearvojen merkittävydestä johtuen liikearvon arvostus on tilintarkastuksessa keskeinen seikka.	• Olemme mm. arvioineet keskeisiä laskelmissa käytettyjä oletuksia, kuten liikevaihdon kasvu, kannattavuus ja diskonttauskorko suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin budjetteihin, konsernin ulkopuolisiin lähteisiin ja omiin näkemyksiimme. Olemme verranneet johdon aiemmin laatimien ennusteiden toteutumista vertaamalla toteutuneita rahavirtoja aiempiin ennusteisiin.• Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilyksen asian-tuntijoita, jotka ovat arvioineet laskelmien teknisen oikeellisuuden ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.• Lisäksi olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liikearvoa ja arvonalentumistestausta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen hyödykkeiden ja ehdollisen vastikkeen käyvän arvon määrittäminen (konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 14)

Konserni toteutti useita yrityshankintoja tilikauden aikana. Hankitun kohteen varat ja velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käyviin arvoihin. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu hyödykkeiden kerryttämiin rahavirtoihin, jotka edellyttävät johdon arvioita. Aineellisten hyödykkeiden osalta tehdään vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin. Osana hankinnan kohteesta luovutettua vastiketta kirjataan hankinta-ajankohdan käypä arvo ehdollisesta vastikkeesta, jonka määrittäminen myös edellyttää johdon arvioita esimerkiksi yhtiön tulevasta tuloskehityksestä ja joka arvostetaan kunkin raportointipäivän käypään arvoon. Liiketoimintojen yhdistämisestä aiheutuneet kirjaukset ovat tarkastuksessa keskeinen seikka johtuen kirjauksiin liittyvästä arvionvaraisuudesta sekä hankintojen lukumäärästä ja merkittävydestä.	Olemme perehtyneet kauppakirjoihin, käyneet läpi hankitun kohteen varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ja niiden taustalla olevat oletukset sekä arvioineet hankintamenolaskelmien teknistä oikeellisuutta. Olemme myös arvioineet aineettomien hyödykkeiden olemassaoloa kaupassa siirtyneen liiketoiminnan perusteella sekä syntyneen liikearvon perusteita. Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäytteen asian-tuntijoita, jotka ovat arvioineet sovellettujen arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta. Tarkastuksessa on arvioitu myös mahdollisten lisäkauppahintojen ja ehdollisten vastikkeiden käyviä arvoja sekä kuluvalle tilikaudella että aiempina tilikausina toteutettujen hankintojen osalta. Lisäksi olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liiketoimintojen yhdistämistä koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Kuntaulkoistussopimusten tuloutusten ja niihin liittyvien arvionvaraisten erien tarkastus (konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 1 ja 15)

Huomattava osuus konsernin liikevaihdosta perustuu pitkäaikaisiin kuntaulkoistussopimuksiin. Sopimukseen sisältyy sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistussopimuksia että muita ulkoistussopimuksia. Osassa kokonaisulkoistussopimuksia sopimusten todellisten kustannusten toteumat, jotka vaikuttavat myös tuloutettavan liikevaihdon määrään, eivät aina ole konsernin tiedossa raportointihetkellä. Näin ollen kyseisten sopimusten perusteella kirjattava liikevaihto edellyttää johdon arvioita. Sopimusten monimutkaisuus ja liikevaihdon kytkeytyminen osittain konsernin ulkopuolisiin kustannuksiin sekä sopimusten pituus muodostavat kuntaulkoistussopimusten perusteella kirjattavista tuloutuksista tarkastuksen keskeisen seikan.	Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt konsernin tuloutusperiaatteiden ja arvionvaraisten erien kirjausperiaatteiden arviointi sekä uusien kuntasopimusten läpikäynti. Olemme perehtyneet konsernitilinpäätöksen kirjattuihin arvionvaraisiin eriin keskustelun johdon kanssa, analyttisesti sekä soveltuvien osin aineistotarkastuksena. Merkittäviä kuntaulkoistussopimuksia hallinnoivia tytäryhtiöitä, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus, tarkastaa toinen tilintarkastusyhteisö. Olemme osallistuneet ko. tilintarkastusyhteisön tekemään riskiarviointiin, jotta tunnistetaan merkittävät riskit myös konsernitilinpäätöksen olennaisesta virheellisyydestä. Olemme ohjeistaneet tilintarkastusyhteisöä raportoimaan kuntayhtiöiden tilintarkastuksista, keskustelleet päävastuullisen tilintarkastajan kanssa merkittävistä havainnoista sekä arvioineet tilintarkastusyhteisön työn asianmukaisuuden konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen näkökulmasta.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

**TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET
TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA**

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varoitoista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Tampere 16. helmikuuta 2017
KPMG Oy Ab

Lotta Nurminen
KHT

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

YHTIÖKOKOUS

Pihlajalinna Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 4.4.2017 kello 15.00 alkaen Tampereella Tampere-talossa kokoustilassa Sonaatti, osoitteessa Yliopistonkatu 55, 33100 Tampere. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen aloitetaan klo 14.00.

OSALLISTUMISOIKEUS

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 23.3.2017 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

ILMOITTAUTUMINEN

Yhtiön osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 30.3.2017 klo 16.00, mihin mennessä ilmoittautumisen on oltava perillä.

Ilmoittautuminen voi tapahtua joko

- verkkosivuilla olevan ilmoittautumislinkin kautta osoitteessa investors.pihlajalinna.fi,
- kirjeitse osoitteella Pihlajalinna Oyj, yhtiökokous2017, Kehräsaari B, 33200 Tampere,
- sähköpostitse osoitteeseen yhtiokokous@pihlajalinna.fi tai
- puhelimitse numeroon 020 770 6896 (ma–pe klo 9–16).

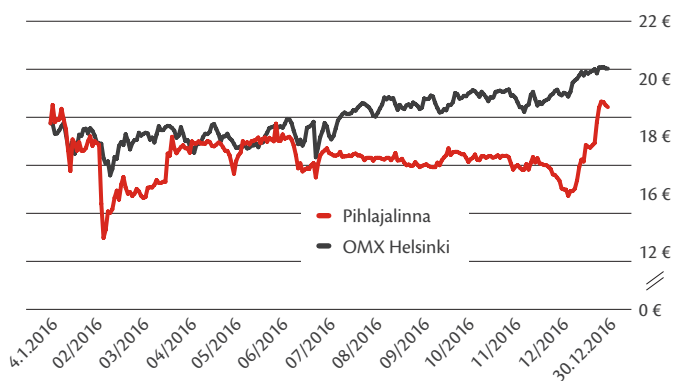
Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä ennen ilmoittautumisajan päättymistä osoitteeseen Pihlajalinna Oyj, yhtiökokous2017, Kehräsaari B, 33200 Tampere.

OSINGONMAKSU

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella jaettaisiin osinkona 0,15 euroa osakkeelta. Osinko maksettaisiin osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 6.4.2017 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksettaisiin 13.4.2017.

PIHLAJALINNAN KURSSIKEHITYS

2016

PIHLAJALINNAN TULOSTIEDOTUS 2017

Osavuosikatsaukset julkaistaan noin klo 8.00 suomeksi sekä englanniksi ja ne ovat luettavissa Pihlajalinnan verkkosivuilta osoitteessa investors.pihlajalinna.fi.

Pihlajalinnan johto järjestää säännöllisesti analytikoille ja tiedotusvälineille tiedotustilaisuuksia.

Pihlajalinna noudattaa 30 päivän hiljaista jaksoa ja suljettua ikkunaa ennen tulosten julkistamista.

SIJOITUSTUTKIMUS

Pihlajalinnan tietojen mukaan seuraavat investointipankit ja osakevälittäjät seuraavat Pihlajalinnaa ja julkaisevat yhtiöstä raportteja. Pihlajalinna ei vastaa analyyseissä esitetyistä arvioista.

- Danske Bank
- Carnegie
- Inderes
- OP
- SEB

Yhteystiedot:

Viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja Siri Markula, +358 40 743 2177, siri.markula@pihlajalinna.fi

Lisätietoja saatavilla sijoittajaosiossa osoitteessa investors.pihlajalinna.fi

